

ESPON

CCI 2207 CB 163 PO 02

PROGRAM ESPON 2013

Monitorovací síť pro evropské územní
plánování a soudržnost

Schváleno rozhodnutím Evropské komise C(2007)3513
ze dne 7. listopadu 2007

STRUKTURÁLNÍ FONDY 2007-2013, CÍL 3
SÍŤ MEZIREGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

Spolufinancováno Evropskými regionálními rozvojovými fondy
Investice do Vaší budoucnosti

Zkratky

AA: Auditorský orgán (Audit Authority)
AEBR: Sdružení evropských příhraničních regionů (Association of European Border Regions)
CA: Certifikační orgán (Certifying Authority)
CC: Poradní výbor (Concertation Committee)
CDCR: Poradní výbor pro rozvoj a přeměnu regionů (Committee for Development and Conversion of Regions)
CEMAT: Rada Evropy (Conférence Européenne de Ministres responsables de l'Aménagement du Territoire - Council of Europe)
CoR: Výbor regionů (Committee of the Regions)
CPMR: Konference vnějších přímořských regionů (Conference of Peripheral Maritime Regions)
CU: Koordinační jednotka (Coordination Unit)
EESC: Evropský hospodářský a sociální výbor (European Economic and Social Committee)
ECP: Kontaktní místo ESPON
EEA: Evropská agentura pro životní prostředí (European Environmental Agency)
EP: Evropský parlament (European Parliament)
ESDP: Perspektivy územního rozvoje Evropy (European Spatial Development Perspective)
EuroMontana: Evropské sdružení pro horské oblasti (European Association for Mountain Areas)
GMES: Globální monitorování životního prostředí a bezpečnosti (Global Monitoring for Environment and Security)
GoA: skupina auditorů (Group of Auditors)
JRC: společné výzkumné středisko (Joint Research Centre)
MA: Řídící orgán (Management Authority)
MC: Monitorovací výbor (Monitoring Committee)
MOT: Nadnárodní operační mise (Mission Opérationnelle Transfrontalière)
OECD: Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development)
SEA: strategické hodnocení dopadu na životní prostředí (Strategic Environmental Assessment)
SWOT: Síla, slabá místa, příležitosti a hrozby (Strength, Weaknesses, Opportunities and Threats)
SUD: Podvýbor k územnímu rozvoji a rozvoji měst (Subcommittee on Spatial and Urban Development)
TA: technická pomoc (Technical Assistance)
TIA: analýza dopadu na území (Territorial Impact Analysis)

Kontakty

Řídící orgán:

MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR ET DE L'AMENAGEMENT DU TERRITOIRE

Direction de l'Amenagement du Territoire, DATer

Generální ředitel Romain Diederich

Odpovědná kontaktní osoba: Thiemo W. Eser

1, Rue du Plébiscite

L - 2341 Luxembourg

GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG

Tel.: +352 478-6936 (Diederich)

Tel.: +352 478-6934 (Eser)

Fax: +352 40- 8970

E-mail: Thiemo.eser@mat.etat.lu

Koordinační jednotka ESPON(společný technický sekretariát):

ředitel Peter Mehlbye 70, rue de Luxembourg

L - 4221 Esch-sur-Alzette

GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG

Tel.: +352-545580-700

Fax: +352-545580-701

E-mail: info@espon.eu Web.

adresa: www.espon.eu

OBSAH

I	ÚVOD	
I.1	Rámcové podmínky týkající se rozvoje evropského území	5
I.2	Milníky ve vývoji politiky týkající se regionů a větších území	6
I.3	Očekávání programu ESPON 2013	7
I.4	Program ESPON 2013 ve vztahu k Politice soudržnosti 2007–2013	9
I.5	Společný programový proces	10
I.6	Vyhodnocení ex-ante	12
I.7	Hodnocení dopadu na životní prostředí	14
II	STRATEGIE PROGRAMU	
II.1	Úvod	15
II.1.1	Základní principy	15
II.2	Analýza současné situace	16
II.2.1	Základní charakteristiky a dynamika evropského území	16
II.2.2	Evropské území a jeho vývoj	17
II.2.3	Program ESPON 2006 a získané zkušenosti	19
II.2.4	Závěry: Hlavní potřeby utvářející poptávku po programu ESPON 2013	22
II.3	Cíle	25
II.3.1	Celkový cíl a záměry	25
II.3.2	Strategické cíle	26
II.3.3	Konkrétní záměry	27
II.4	Priority	28
II.4.1	Aplikovaný výzkum územního rozvoje, konkurenceschopnosti a soudržnosti: Posouzení evropských územních trendů, perspektiv a dopadů politik	29
II.4.2	Cílená analýza založená na poptávce uživatelů: Evropská perspektiva rozvoje různých typů území	35
II.4.3	Vědecká základna a nástroje: Územní indikátory a data, analytické nástroje a vědecká podpora	39
II.4.4	Kapitalizace, vlastnictví a účast: Vytváření kapacit, dialog a síťové propojení	43
II.4.5	Technická pomoc, analytická podpora a komunikace	49
II.5	Rámec spolupráce	53
II.6	Oprávněná oblast a úseky intervence	54
III	FINANČNÍ PLÁN	
III.1	Rozdělení celkového finančního příspěvku uvažovaného z každého fondu, pro každý rok	55
III.2	Rozdělení pro celé programové období a pro každou prioritu, celkový finanční příspěvek fondu Společenství, veřejné národní protějšky a podíl příspěvku z fondů	56
IV	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	
IV.1	Řízení, monitorování a kontrola	57
IV.1.1	Stanovení orgánů programu	57
IV.1.2	Strategický koordinační mechanismus, síť kontaktních míst a partneři	63
IV.1.3	Opatření pro vytvoření řídicích a kontrolních systémů	65

IV.2	Informace a publicita	68
IV.2.1	Plán komunikace	69
V	PŘÍLOHY	
V.1	Shrnutí vyhodnocení ex ante	70
V.1.1	Analýza sociálně ekonomické situace a relevance strategie ke zjištěným potřebám	70
V.1.2	Zdůvodnění strategie programu, její celková konzistence a míra rizika obsaženého ve volbě priorit	71
V.1.3	Vnější koherence strategie programu	72
V.1.4	Očekávané výstupy, výsledky a dopady	73
V.1.5	Navržený systém zavedení a jeho soulad s nařízeními Rady upravujícími nové období Strukturálních fondů 2007–2013	73
V.2	Rámec pro stanovení a volbu témat a územních problémů pro aplikovaný územní výzkum	74
V.2.1	Tři hlavní části aplikovaného výzkumu ESPON 2013	74
V.2.2	Témata a územní problematika pro první kola aplikovaného výzkumu	76
V.3	Předběžný seznam činností sítě ECP	77
V.3.1	Možná účast v prioritách 1, 2 a 3	77
V.3.2	Činnosti nadnárodního síťového propojení ECP v rámci priority 4	78
V.4	Kvantitativní indikátory vyhodnocení programu ESPON 2013	79
V.4.1	Výstupní indikátory programu ESPON 2013	79
V.4.2	Indikátory výsledků programu ESPON 2013	81
V.4.3	Indikátory dopadu programu ESPON 2013	83
V.5	Programové priority, hlavní potřeby dané stávající situací, vztahy mezi prioritami a váhy rozpočtu	85

I ÚVOD

Účelem programu ESPON 2013 je podporovat „posílení regionální politiky studiem, daty a zjišťováním trendů rozvoje“, přičemž je toto úsilí považováno za nutnost, protože se jedná o součást Strukturálních fondů 2007-2013.

Program ESPON 2013, který má být stanoven v rámci Cíle 3 Strukturálních fondů 2007-2013, jenž se týká „Evropské územní soudržnosti“, je prezentován v tomto programovém dokumentu.

(1) V úvodu je přiblížena scéna politiky programu a výzvy, vyžadující srovnatelnější důkazy a informace pro regiony a různé typy území.

(2) Následující strategie programu analyzuje současnou situaci z pohledu silných a slabých míst, příležitostí a hrozeb, a to ve vztahu k evropskému území a jejímu vývoji i ve vztahu ke zkušenostem získaným v rámci programu ESPON 2006. Dále je objasněn celkový záměr programu ESPON 2013 a odpovídající strategické a konkrétní záměry, vedoucí k 5 prioritám programu, z nichž každá obsahuje řadu činností, které mají být realizovány.

(3) Finanční plán odráží strategii programu a uvažované činnosti a obsahuje informace k rozložení celkového uvažovaného finančního příspěvku.

(4) Jsou formulována ustanovení k zavedení monitorování, řízení a auditu programu, stejně tak jako ustanovení k informační činnosti a publicitě.

Nakonec jsou zahrnuta i ustanovení ke spolupráci členských zemí EU, kandidátských zemí EU a nečlenských zemí EU (partnerských států) při zavádění programu ESPON 2013.

I.1 Rámcové podmínky týkající se rozvoje evropského území

Výsledky programu ESPON 2006 potvrzují, že rozvoj evropského území čelí několika probíhajícím megatrendům a dopadům politik.

- Tržní síly a evoluce společnosti obecně podporují geografickou koncentraci činností.
- Integrace EU v globální hospodářské konkurenci se zrychluje a přináší regionům a větším územím širší perspektivy při rozhodování o cestě vlastního rozvoje, protože rozvoj už pro Evropu není hrou s nulovým součtem.
- Rostoucí interakce mezi územím EU a okolními sousedícími zeměmi i ostatními částmi světa (jako je například migrační tlak, pokles počtu obyvatel, přístup na nové trhy a investice na těchto trzích, klimatické změny, vodní hospodářství Středozemního a Černého moře, fosilní zdroje a dálková potrubí).
- Stárnutí evropské populace a migrace ovlivňují regiony z různých směrů a prohlubují konkurenci pro kvalifikované pracovníky.
- Zvyšují se rizika vzhledem ke klimatické změně, přičemž různé části Evropy jsou vystaveny různým typům rizika.

- Zvyšující se ceny energie a vznik nového energetického paradigmatu mají významné územní dopady, přičemž některé regiony jsou ovlivněny více než jiné, z nichž některé mají obzvláštní potenciál pro využití obnovitelných zdrojů energie.
- Rozšíření EU o 25 členských států a později o 27 nebo více představuje bezprecedentní výzvu pro zvýšení konkurenceschopnosti a vnitřní soudržnosti Unie.

Výsledky programu ESPON také přinášejí důkazy, že územní kapitál a potenciál rozvoje vnitřně souvisí s regionální různorodostí, která je charakteristická pro Evropu. Poskytnutím porovnatelných regionálních důkazů získají regiony Evropy příležitost zabývat se svými silnými a slabými stránkami v evropských územních souvislostech a obohatit své strategie rozvoje, myšlenky k novým projektům a konkrétní možnosti spolupráce.

Program ESPON 2006 přinesl integrovanou analýzu a dlouhodobé územní scénáře, které obohatily debatu o evropské politice a poskytly zjištění k výzvám a územním strukturám, které dříve nebyly zcela zjevné. Mezi tvůrci politik a praktiky vzrůstá zájem o informace, znalosti a prohloubení porozumění, které program ESPON může nabídnout.

I.2 Milníky ve vývoji politiky týkající se regionů a větších území

Vývoj evropské politiky se posunul směrem k rozpoznání územního rozměru rozhodnutí obsažených v politice a přidané hodnoty z integrovaného územního přístupu, při hledání příležitostí rozvoje.

Komise a členské státy EU zahrnuly do Politiky soudržnosti pro rok 2007-2013 územní záměr spolupráce a posílily strategický rozměr politiky soudržnosti, pro zajištění toho, aby byly priority Společenství lépe integrovány do národních a regionálních programů rozvoje. Vývoj evropské politiky související s politikou soudržnosti v období 2007-2013 dosáhne několika milníků, jako je například diskuse k rozpočtu Společenství na léta 2008-2009, revize strategických pokynů Společenství a 5. zpráva o soudržnosti. Program ESPON 2013 sehraje strategickou roli při podpoře tohoto procesu politiky, s důkazy a informacemi.

Klíčové priority Společenství jsou vloženy do (1) obnovené Lisabonské agendy, zaměřené na mobilizaci všech příslušných národních zdrojů a zdrojů Společenství, v rámci úsilí o maximální příspěvek ke zvýšení růstu a vytváření pracovních míst, a do (2) strategie udržitelného rozvoje, jak bylo dohodnuto na summitu v Göteborgu. Výsledky programu ESPON až dosud ukazují, že všechny regiony nemají stejnou úroveň potenciálu k přispívání do této agendy. Jejich různorodost, obzvláště v hospodářské základně, naznačuje, že slibnější mohou být strategie jiné, než zaměřující se na znalostní ekonomiku. Navíc se u některých regionů projevuje nedostatečně využitý potenciál, při pohledu ze širší evropské perspektivy.

Politika soudržnosti „vede do života priority Společenství s výhledem na šíření vyváženého, harmonického a udržitelného rozvoje“ (COM(2004)492 final, čl. 23). Mobilizací existujícího potenciálu růstu ve všech regionech může politika soudržnosti zlepšit geografickou rovnováhu hospodářského rozvoje a zvyšuje potenciální míru růstu v Unii jako celku. Všechny regiony členských států EU v tomto ohledu sehrají svou úlohu, obzvláště regiony s největším potenciálem vyšší produktivity a zaměstnanosti.

Klíčově důležité strategické záměry efektivní a moderní regionální politiky přispívající k obnovené Lisabonské strategii a jejím celkovým cílům mohou být ve zhuštěné formě shrnuty následovně:

- § Konkurenceschopnost, využití existujících aktiv a nedostatečně využitého potenciálu v regionu, ve vztahu k existující ekonomické základně.
- § Atraktivita, vytváření nových aktiv pro region, které mohou zajistit příliv investic a pracovních dovedností, obzvláště při podpoře znalostní ekonomiky.
- § Životnost, zajišťující soudržnost a udržitelnou komunitu s vysokou úrovní kvality života a prostředí pro občany a pro existující, stejně tak jako pro budoucí, činnosti.

Komisař a ministři EU v letech 2004-2006 zdůraznili na setkáních v Rotterdamu, Lucemburku a Amsterdamu, že existuje potřeba, na jejíž zajištění by měl koherentní přístup k rozvoji evropského území reagovat, na základě průběžného pozorování evropských trendů a vývoje, jako nástroj podpory ve snaze o dosažení územní soudržnosti.

Pro regiony a větší území, jako například přeshraniční oblasti a oblasti nadnárodní spolupráce, by mělo moderní paradigma efektivní regionální politiky reagovat na probíhající megatrendy a dopad politik a obzvláště brát v úvahu, že:

- § Potenciál pro rozvoj potřebuje silnější zaměření a investice v oblastech vysokého růstového potenciálu a hybné faktory růstu a zaměstnanosti.
- § Nerovnosti mezi regiony rychle mění celkový profil a vznikají nové výzvy, měnící prostor pro politiky a zvyšující potřebu koherentních strategií ve středně až dlouhodobé perspektivě.
- § Regiony zvětšují svou oblast vlivu a některé jsou dokonce aktivní na globální scéně a často s územním dopadem na sousedící území a zahrnují městské i venkovské oblasti.
- § Musí být zavedeny struktury vládnutí, schopné efektivně zkoumat potenciál rozvoje a aktiva regionů.
- § Integrovaný přístup k územnímu rozvoji a soudržnosti, pomáhající vytvářet udržitelná společenství, se stal nevyhnutelným, pro zajištění synergie a komplementarity ve všech příslušných odvětvích.

Zavedení paradigmatu moderní politiky do územního rozvoje bude zahrnovat, kromě zaměření na lisabonské strategické cíle, konkrétní příspěvky z řady jiných oblastí politiky, s územním dopadem.

I.3 Očekávání programu ESPON 2013

Celoevropské důkazy přinášené programem ESPON 2007-2013 přinesou potenciální prospěch tvůrcům politiky na všech úrovních po celé Evropě. Tvůrci politiky zabývající se rozvojem regionů a větších území potřebují, aby byl návrh jejich politik podporován důkazy a porovnatelnými informacemi k regionům i k dlouhodobému vývoji a perspektivám, obracejícím pozornost na měnící se rámcové podmínky.

Politika soudržnosti a regionální politika, se svými záměry k soudržnosti a konkurenceschopnosti, stejně tak jako evropské územní spolupráci, musí být založeny na regionálně upravených porovnatelných informacích, aby dostaly novým výzvám a staly se efektivními. To platí pro všechny tři záměry Politiky soudržnosti 2007-2013. Program ESPON 2013 sehraje strategickou roli při podpoře tohoto procesu politiky, s důkazy a informacemi. Tato podpora bude včas pečlivě programována, pro splnění klíčových momentů ve vývoji politiky.

Mezivládní proces definující politicky územní agendu pro Evropu, založenou na analýze územního státu a perspektivách pro Evropskou unii významnou měrou využívá existující výsledky programu ESPON. Pro další činnosti a monitorování evropského území z hlediska politické agendy se také očekává, že budou vyžadovat informace vyplývající z činností ESPON 2013.

Při poskytování nových důkazů v rámci programu ESPON 2013 by měla být zajištěna určitá tematická flexibilita, pro (1) splnění požadavků na výstupy ze stále se měnící politické agendy evropské spolupráce, a (2) posílení územního přístupu a zaměření na důležité znalosti pro vývoj nové politiky, upozorňování tvůrců politiky na (předvídané a nepředvídané) nové trendy, perspektivy a dopady politiky, které mohou vyžadovat zohlednění v této politice. Program samotný bude založen na výsledcích dosažených v rámci programu ESPON 2006 a územních výzvách, kterým Evropa čelí.

Výsledek programu ESPON 2006 představuje první důležitý krok směrem ke zlepšování evropské znalostní báze. Další informace a důkazy vztahující se na celé evropské území a všechny regiony bude podporovat budoucí svědectví založené na regionální politice. Lepší a srovnatelné informace mohou pomoci regionům splnit obnovené paradigma pro evropský vývoj podle Lisabonské a Göteborgské strategie a rozeznat potenciál pro zlepšení regionální konkurenceschopnosti a územní soudržnosti.

Porozumění situaci v každém regionu v porovnání s ostatními regiony sehrává důležitou roli při identifikování nových potenciálů k rozvoji. Klíčové možnosti musejí být prozkoumány z evropské perspektivy pro zajištění většího územního kontextu a umožnění rozeznat nové příležitosti a nedostatečně využitý potenciál. Vzrůstající povědomí a účast tvůrců politiky a praktiků jsou proto velmi důležité prvky obsažené v programu ESPON 2013, ve kterém je předvídána významná komunikace a kapitalizace. Události se zainteresovanými stranami budou důležitou součástí zavádění programu a budou zahrnovat zástupce všech správních úrovní.

Protože se stává nevyhnutelnou evropská dimenze pro rozvoj menších nebo větších území, předpokládá se v programu ESPON 2013 poskytnutí důkazů a analytické podpory ESPON příslušným skupinám uživatelů. Tím by byly posíleny možnosti tvůrců politiky na různých úrovních, při definování komparativních výhod a možností pro získání přidané hodnoty prostřednictvím „územní“ spolupráce s ostatními regiony.

V konečném souhrnu se evropský proces přesunuje směrem k integrovanějšímu přístupu k tvorbě politiky, což zvyšuje důležitost územní dimenze pro tvůrce politiky. Cíl územní soudržnosti navržený Komisí podporuje tento přístup tím, že uvažuje území jako jednotku nebo rámec tvorby politiky. Poskytováním důkazů založených na územních jednotkách analýz se program ESPON 2013 stává strategicky důležitým pro evropskou spolupráci.

Politika soudržnosti 2007-2013 bude zaměřena prostřednictvím intervenční podpory a regionální politiky na konvergenci mezi regiony, regionální konkurenceschopnost a evropskou územní spolupráci.

Program ESPON 2013 podle čl. 6 nařízení (ES) 1080/2006 ze dne 5. července 2006, v rámci Cíle evropské územní spolupráce zaměří část své pomoci na posílení efektivity regionální politiky podpořením:

- Mezuregionální spolupráce zaměřené na inovaci a znalostní ekonomiku, životní prostředí a prevenci rizik.
- Výměny zkušeností týkajících se identifikace, převodu a zužitkování nejlepší praxe (včetně udržitelného rozvoje měst).
- Činností zahrnujících studie, sběr dat, pozorování a analýzu vývojových trendů ve Společenství.

I.4 Program ESPON 2013 ve vztahu k Politice soudržnosti 2007–2013

Program ESPON 2013 bude provádět činnosti související se studii, sběrem dat, pozorováním a analýzou trendů územního rozvoje a dodržovat provádění aplikovaného výzkumu a cílených studií poskytujících poznatky a analýzu dynamického vývoje týkajícího se celého území Společenství (nařízení (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006, čl. 6). Tyto úkoly budou zahrnovat řešení témat poskytujících příslušné informace pro všechny programy v rámci Strukturálních fondů a pro strategický proces a dialog uvažovaný mezi Komisí a členskými státy v letech 2007-2013 (nařízení (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006).

Při této práci bude využita kategorizace pomoci Strukturálních fondů, jak je popsána v nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, příloha II a obzvláště budou využity územní typy kodifikované pro územní rozměr, zahrnující městskou, venkovskou hornatou, venkovskou ostrovní, venkovskou oblast (řídce a velmi řídce osídlenou), venkovskou jinou, bývalé vnější hranice, oblast závislou na rybolovu, nejdlehlší region, oblast nadnárodní spolupráce, oblast přeshraniční spolupráce a oblast meziregionální spolupráce.

Výsledky programu ESPON 2013 zajistí celkově znalostní podporu intervencím Politiky soudržnosti.

Podpora znalostí v souvislosti s cílem 1, 2 a 3 by měla vytvořit značnou přidanou hodnotu. U programů v rámci cíle 1 a 2 důkazy poskytnuté programem ESPON 2013 podpoří začlenění evropské perspektivy do strategií programů a pomohou lépe definovat, zaměřit a lokalizovat některá témata a akce. V případě Cíle 3 výsledky programu ESPON 2013 doplní programy pro přeshraniční spolupráci, nadnárodní a meziregionální spolupráci o srovnatelné informace a důkazy na úrovni regionů, což může pomoci definovat nedostatečně využitá potenciály a komparativní výhody pro vypracování strategií, programů a projektů. Znalostní podpora programů Strukturálních fondů 2007 – 2013 zahrnuje podporu akcí souvisejících s iniciativou Regiony pro hospodářskou změnu.

Zvláštní komplementarita bude zajištěna pomocí programů meziregionálních sítí INTERREG IV, URBACT II a INTERACT II prostřednictvím těsné spolupráce a koordinace při zavádění programu.

Synergie mezi třemi síťovými programy INTERACT II, ESPON 2013 a URBACT II, stejně tak jako programem meziregionální spolupráce, bude dosaženo prostřednictvím důrazné koordinace při vypracování ročních pracovních plánů a také poskytováním informací příslušným monitorovacím výborům k činnostem i výsledkům dosaženým v programech. Dále se s těsnou spoluprací počítá v technických otázkách realizace programu

Budou provedena silná spojení se síťovými programy INTERACT II a URBACT II, která mohou zahrnovat poskytování tematické analýzy pro jejich činnosti a obecné činnosti na podporu zvyšování povědomí, propojování do sítí, šíření dobré praxe a účast zainteresovaných stran v rozvoji různých typů území.

Kromě toho jsou programy meziregionální, přeshraniční a nadnárodní spolupráce považovány za obzvláštní potenciální uživatele z hlediska přístupu orientovaného na uživatele, uplatněného v programu ESPON 2013.

I.5 Společný programový proces

Program ESPON 2013 je výsledkem procesu zahrnujícího všechny členské státy EU tvořící Monitorovací výbor programu 2006 a Evropskou Komisi. V tomto procesu byla vedena různá jednání.

Monitorovací výbor a podvýbor k CRDR výboru pro územní rozvoj a rozvoj měst (SUD) se při několika příležitostech zabýval programem ESPON 2013, vyhodnocením pokroku dosaženého programem ESPON 2006 z hlediska výsledků a zavádění úprav a vytvářením koncepcí strategických orientací pro program ESPON 2013.

Navíc byly na několika seminářích ESPON probrány zkušenosti, získaná poučení a budoucí možnosti, jako součást dialogu mezi tvůrci politiky, kontaktními místy ESPON a akademickými pracovníky v nadnárodních projektových skupinách. Kromě toho byl program ESPON 2013 zařazen na pořad jednání několika schůzek kontaktních míst ESPON (ECP) a seminářů vedoucích partnerů ESPON (LP).

Tento proces byl podporován studií programu ESPON 2006 a strategií pro budoucnost, které provedla Komise, i vlastním hodnocením provedeným Monitorovacím výborem ESPON.

Přehled událostí ve společném programovém procesu obsahuje následující:

- 8-9 září 2005: schůzka MC
- 18. říjen 2005: schůzka SUD
- 7.-8. listopad 2005: schůzka MC
- 9.-10. listopad 2005: seminář ESPON
- 9. listopad 2005: ECP
- 16. prosinec 2005: schůzka SUD
- 13. leden 2006: schůzka LP
- 2. únor 2006: schůzka MC
- 21. únor 2006: schůzka SUD

- 13.-14. březen 2006: seminář ESPON
- 15. březen 2006: schůzka ECP
- 15.-16. březen 2006: schůzka MC
- 1. červen 2006: schůzka ECP
- 26.-27. červen 2006: schůzka MC
- 27. červenec - 8. září 2006: Konzultace přes internet
- 20.-21. září 2006: schůzka MC
- 28.-29. září 2006: schůzka SUD včetně URBACT II
- 11. říjen 2006: schůzka s INTERACT II a INTERREG IV
- 17. říjen a 7. listopad 2006: schůzky s DG Regio
- 13. listopad 2006: schůzka MC
- 15. listopad 2006: schůzka generálních ředitelů na semináři ESPON
- 28. listopad 2006: konference ESPON na vysoké úrovni v Bruselu, s účastí zástupců všech institucí EU, členských států a regionů, včetně komisařky Hübnerové a pana Halsdorfa, ministra vnitra a územního rozvoje Lucemburského velkovévodství.
- 1. - 8. prosinec 2006: závěrečná konzultace Monitorovacího výboru ESPON

První návrh programu ESPON byl projednán Monitorovacím výborem programu ESPON 2006 na schůzce dne 26. - 27. června 2006, které se zúčastnily členské státy EU a Komise i současný partnerský stát Norsko. Monitorovací výbor se rozhodl okomentovat první návrh a zahájit diskusi k finančnímu příspěvku členských států EU.

Dokument druhého návrhu programu byl odeslán 25. července 2006 k připomínkám členských států EU, Komise a už zúčastněných partnerských států, s konečným termínem 21. srpna 2006.

Internetová konzultace byla zahájena dne 27. července 2006, na základě dokumentu druhého návrhu programu, s účastí široké řady klíčových zainteresovaných stran, včetně EP, CoR, ECOSOS, atd., a budoucích přeshraničních, nadnárodních a meziregionálních programů strukturálních fondů, včetně řídicích orgánů URBACT II, INTERACT II a dalších programů evropské územní spolupráce. Navíc byly požádány o zpětnou vazbu k návrhu programu ESPON 2013 síť ECP, regionální úřady v Bruselu, vědecké organizace na evropské úrovni s proklamovaným zájmem o územní rozvoj, jako například OECD, JRC, EEA, Eurocities, Metrex, CPMR, MOT, AEBR, ETCP, EuroMontana a Rurality (RED).

Konzultace skončila 8. září 2006 a k druhému návrhu poskytla užitečnou odezvu. Ta pak ovlivnila další vývoj programu.

Ve dnech 20. - 21. září 2006 se Monitorovací výbor v principu dohodl na návrhu konečné verze aktuálního dokumentu programu jako na společném návrhu programu ESPON 2013, s uvedením řady připomínek k dokončení dokumentu programu, před jeho předložením Komisi.

Členské státy EU se na zasedání s Komisí ve výboru SUD ve dnech 28. - 29. září 2006 zabývali komplementaritou mezi programy ESPON a URBACT pro období 2007-2013 a navrženými způsoby koordinace a spolupráce.

Schůzka ze dne 11. října 2006 a následující jednání s řídicími orgány INTERACT, meziregionální spoluprací a Urbact definovaly způsoby koordinování vzájemných komplementarit. Byl dohodnut společný text, který byl dále začleněn do programového dokumentu pro všechny programy.

Schůzky ve dnech 17. října a 7. listopadu 2006 s Komisí, DG Regio, vyjasnily připomínky k obsahu i zavádění programu ESPON 2013.

Revidovaný konečný návrh programu byl dne 13. listopadu 2006 v Helsinkách předložen Monitorovacímu výboru ESPON, který na svém zasedání uvedl další připomínky k návrhu a hlavně se zabýval implementací záležitostí k zajištění.

Generální ředitelé odpovědní za územní soudržnost a rozvoj poskytli ještě další nasměrování finalizaci programového dokumentu, na semináři ESPON dne 15. listopadu 2006.

Komisařka Hübnerová, ministr Halsdorf z Lucemburska, Sir Albert Bore z výboru pro regiony a pan Joost van Iersel z Hospodářského a sociálního výboru (Economic and Social Committee) a členové Evropského parlamentu poskytli další pokyny k dokončení programového dokumentu na konferenci ESPON v Bruselu dne 28. listopadu 2006 a přitom rozšířili povědomí o programu ESPON a tomto novém programu.

Monitorovací výbor ESPON uvedl své závěrečné poznámky k dokumentu programu ESPON 2013 na krátkém slyšení, které se konalo ve dnech 1. - 8. prosince 2006 a potvrdil společné předložení tohoto programu. Při této příležitosti členské státy EU požádaly určený Řídicí orgán v Lucembursku, jménem všech členských států, aby zpracoval návrh Komisi ke schválení.

Tento proces vedl k předložení aktuálního návrhu k programu ESPON 2013 Evropské komisi ke dni 17. ledna 2007 určeným Řídicím orgánem nového programu, ministrem vnitra a územního rozvoje Lucemburského velkovévodství.

Evropská komise komentovala předložený programový dokument v dopisu ze dne 26. února 2007 a tak přerušila proces schvalování.

Upravená verze začleňující připomínky Evropské komise byla na základě informací ze všech členských států EU k navrhovaným změnám znovu předložena Ministerstvem vnitra a územního rozvoje Lucemburského velkovévodství Evropské komisi 27. dubna 2007.

Po uskutečnění konzultace mezi službami (Inter Service) Komise 15. června 2007 předala další připomínky, které vedly k řadě úprav, provedených ve stávající verzi Operačního programu ESPON 2013, znovu předloženého 16. července 2007.

V důsledku druhé konzultace „Inter Service“ služeb Komise bylo předáno Komisí několik připomínkových reakcí dne 6. září 2007. Pohotově byly provedeny malé úpravy textu. MA přelal Operační program ESPON 2013, verze 4, ke schválení Komisí 12. září 2007 a informoval MC současně o menších změnách provedených v textu.

I.6 Vyhodnocení ex-ante

Vyhodnocení ex-ante bylo provedeno v souladu s nařízením Rady ES 1083/2006 ze dne 11. července 2006, kterým se zavádějí obecná ustanovení k ERDF, ESF a Fondu soudržnosti, článek 48(2). Vyhodnocení ex-ante bylo provedeno na základě iterativního a interaktivního procesu, prováděného paralelně s vypracováním programu ESPON 2013. Vyhodnocení ex-ante ovlivnilo také modality a priority stanovené v operačním programu a posílilo celkovou konzistenci strategie programu.

Konkrétně, proces vyhodnocení vedl k jemnému doladění dokumentu operačního programu v následujících bodech:

- Analýza sociálně-ekonomické situace a potřeby oprávněné oblasti a relevance strategie k identifikovaným potřebám
- Interní koherence strategie
- Externí koherence, se strategickými pokyny Společenství
- Identifikace očekávaných výstupů, výsledků a dopadů
- Navržené systémy implementace
- Identifikace pravděpodobných ekologických efektů programu

Všechny poznámky a doporučení, které poskytli hodnotitelé k výše uvedeným částem strategie programu ESPON 2013, byly v tomto dokumentu operačního programu vzaty v úvahu a zohledněny, čímž se implementoval interaktivní princip procesu vyhodnocení ex-ante, jak je popsáno v závěrečné zprávě vyhodnocení ex-ante.

Navíc byly vypracovány cílové ukazatele pro výsledky, výstupy a dopady priorit programu, čímž by mělo být umožněno monitorování vývoje programu ESPON 2013. V tomto směru byly zkušenosti získané z programu ESPON 2006 a doporučení z procesu vyhodnocení ex-ante velmi cenné a jejich důsledkem byly ukazatele, které by měly lépe odpovídat konkrétní povaze programu ESPON 2013, jako programu pro aplikovaný výzkum a studie.

Shrnutí zprávy vyhodnocení ex-ante je uvedeno v příloze V.1. Předkládá, syntetickým způsobem, hodnocení procesu vyhodnocení, závěry a doporučení vyplývající z analýzy dokumentu operačního programu a také zvažuje požadavky Směrnice SEA.

Iterativní proces mezi hodnocením ex-ante a návrhem Operačního programu byl pozitivní interakcí zjevně vzájemně prospěšnou. Klíčová doporučení z hodnocení ex-ante, která ovlivnila OP, se týkala především následujících prvků:

- § Vnitřní konzistence OP, zejména mezi rámcovými podmínkami pro rozvoj a milníky související s politickým procesem ve vztahu ke strategii programu, analýze stávající situace a cílům a prioritám.
- § Solidnější analýza SWOT, jak ve vztahu k evropskému území a jeho vývoji tak ke zkušenostem získaným v rámci programu ESPON 2006 doplněním podstatných prvků a projednáním přijetí a co nejlepší prezentace prvků silných a slabých míst, příležitostí a hrozeb.
- § Konzistentní formulace systému cílů (všeobecný cíl a úkoly – strategické cíle – operační cíle) určující jasně vztahy mezi různými úrovněmi cílů (diagram cílů).
- § Vzájemné posilování mezi prioritami a cíli vyšší kategorie a rovněž komplementarita

akcí v rámci priorit za účelem dosažení programových cílů vyšší kategorie a cílů na úrovni priorit, což mělo za následek vyladění OP.

§ Potenciální součinnost mezi akcemi navrženými v rámci programových priorit na základě kvantifikovaného hodnocení synergií

Shrnutí zprávy o hodnocení ex-ante je uvedeno v příloze V.1, kde je uplatněn syntetický způsob posuzování procesu hodnocení, závěrů a doporučení vyplývajících z analýzy dokumentu Operačního programu, rovněž s posouzením požadavků Směrnice SEA. V příloze V.5 je uvedena tabulka s přehledem programových priorit, nejvýznamnějších potřeb daných stávající situací, vztahů mezi prioritami a odpovídající rozpočtovou vahou.

Další hlubší informace o hodnocení ex-ante jsou uvedeny ve zprávě o zprávě o hodnocení ex-ante a její příloze, která je na www.espon.eu./programme.

I.7 Hodnocení dopadu na životní prostředí

Jako součást procesu vyhodnocení ex-ante byla vypracována zjišťovací zpráva strategického hodnocení dopadu na životní prostředí (SEA Screening report), pro stanovení, zda program ESPON 2013 vyžadoval nebo nevyžadoval kompletní SEA, v souladu se Směrnicí EU 2001/42/EC o hodnocení účinku některých plánů a programů na životní prostředí, známou jako Směrnice SEA.

Jako program pro výzkum a studie týkající se činností v rámci cíle 3 Strukturálních fondů 2007-2013 je program ESPON 2013 vskutku programem ve smyslu článku 2 Směrnice SEA a proto podléhá jejím ustanovením. Závěry zjišťovací zprávy však uvádějí, že program ESPON 2013 nestanoví rámec pro budoucí vývoj projektů (odkaz na článek 3(4) Směrnice SEA) ve smyslu přílohy I a II směrnice o hodnocení dopadu na životní prostředí a proto SEA není povinné.

Navíc program nemá přímé fyzické dopady, které mohou mít jiné programy v rámci strukturálních fondů, a není možné detekovat s přiměřeným stupněm pravděpodobnosti, že je pravděpodobné, že významné účinky na životní prostředí mít bude. Toto vyhodnocení končí závěrem, že hodnocení účinků na životní prostředí v rámci Směrnice SEA není požadováno.

Ministerstvo životního prostředí v Lucembursku v důsledku toho konstatovalo, že program ESPON 2013 je vyňat z kompletního strategického hodnocení dopadu na životní prostředí. Po konzultačním procesu, kterého se zúčastnily stanovené orgány členských států EU, odpovědné za otázky SEA pro programy strukturálních fondů, bylo výše uvedené rozhodnutí potvrzeno. Kompletní SEA proto nebylo provedeno.

Je také nutno poznamenat, že program ESPON 2013 přispěje k evropským informacím a důkazům pomocí analýzy trendů a hodnocení dopadů, včetně klíčových otázek životního prostředí, jako jsou klimatické změny, příroda a biodiverzita, udržitelné využití přírodních zdrojů. Tudíž, program ESPON 2013 může podpořit propagaci udržitelného rozvoje. Informace, které mají být poskytnuty prostřednictvím integrovaných územních analýz k podpoře cílů politiky územní soudržnosti, budou mít environmentální rozměr a doplní existující monitorování životního prostředí a informační přispění k rozhodování o soudržnějších, vyrovnanějších a udržitelnějších formách rozvoje.

Shrnutí závěrů zjišťovací zprávy SEA je uvedeno jako součást shrnutí hodnocení ex-ante, uvedeného v příloze V. 1 tohoto programového dokumentu. Kompletní zpráva je dostupná na webových stránkách ESPON.

II STRATEGIE PROGRAMU

II.1 Úvod

Program ESPON 2013 se bude zabývat hlavními výzvami, stojícími před účinnou regionální politikou, která může přispět prioritám Společenství stanoveným v obnovené Lisabonské strategii, s důrazem na růst a pracovní místa. Strategie programu je vedena obzvláště příspěvkem politiky soudržnosti a evropskými regiony při plnění cílů Lisabonské strategie.

Strategie programu bude odrážet priority stanovené v nařízeních Rady vztahujících se na Strukturální fondy 2007-2013 (nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006) a ve Strategických pokynech Společenství k dokumentům národního referenčního rámce pro rozvoj programů.

Strategie programu bude obsahovat

- Analýzu současné situace týkající se podpory politiky důkazy a informacemi, včetně analýzy typu SWOT, silných a slabých míst, příležitostí a hrozeb, stojících před evropským územním rozvojem a soudržností, stejně tak jako implementace programu ESPON 2006.
- Celkově, strategické a konkrétní záměry pro program ESPON 2013, v reakci na analýzu situace určující cíle programu.
- Pět programových priorit, řídicích činností v rámci programu ESPON 2013.

Bude stanoven geografický rámec a podrobnosti programu, včetně rámce spolupráce, oprávněné oblasti pro financování ERDF a sektorových kódů plánované intervence.

Text obsahující závěry se bude zabývat přidanou hodnotou programu ESPON 2013.

II.1.1 Základní principy

Obsažena ve strategii vedle rozvoj záměrů a priorit řada základních principů, které budou představovat vnitřně obsaženou myšlenku rozhodnutí k činnostem a řízení programu. Základní principy upravující zavádění programu ESPON 2013 jsou následující:

- Hybná síla poptávky: Činnosti budou orientovány směrem ke skutečným požadavkům politiky, včetně postupného zjišťování poptávky.
- Použitelnost: Výsledky a výstupy budou poskytovány uživatelům také prostřednictvím činností zaměřených na konkrétní analytickou potřebu pro evropský rozměr určitých území.

- Pružnost: Bude garantováno přizpůsobení témat pro projekty a studie aplikovaného výzkumu v zavádění programu podle poptávky politiky a budou poskytnuty zdroje ke splnění nových požadavků.
- Spojitost: Činnosti budou stavět na dosažených výsledcích programu ESPON 2006.
- Načasování: Výstup projektů bude dostupný v odpovídajícím čase z hlediska vývoje politiky týkající se územní soudržnosti.
- Přenos: Komunikace a kapitalizace výsledků budou zajištěny s příslušnými zainteresovanými stranami, na všech správních úrovních, prostřednictvím účasti, síťového propojení a zvyšováním povědomí.
- Kvalita: Výsledky analýzy budou mít vysokou vědeckou kvalitu a porovnatelnost evropských množin dat, řádně ověřenou, umožňující multimetodické, exploratorní a experimentální přístupy při poskytování výsledků.
- Komplementarita: Bude zajištěna synergie s ostatními programy a studii, obzvláště s INTERACT, URBACT a dalšími programy územní spolupráce v rámci Strukturálních fondů 2007-2013.

II.2 Analýza současné situace

Současná situace týkající se rozvoje evropského území a rozmanitosti trendů a dopadů v regionech bude řešena v následující analýze, která začíná identifikováním některých hlavních územních struktur a charakteristik. Tato analýza zvýrazňuje silná a slabá místa, příležitosti a hrozby, kterými by se měl program ESPON 2013 zabývat v cílech, prioritách a činnostech strategie programu.

Analýza současné situace týkající se podpory politiky bude sledovat následující tři kroky:

- Analýza typu SWOT evropského území a jeho vývoje, převážně založená na výsledcích programu ESPON 2006.
- Analýza typu SWOT programu ESPON 2006 a získaných zkušeností.
- Závěr shrnující potřebu programu ESPON 2013 a ponaučení, které je nutno si vzít z minulého programu.

II.2.1 Základní charakteristiky a dynamika evropského území

Evropa je kontinent vyznačující se bohatou různorodostí svého území. Všechny regiony členských států EU sehrají svou úlohu v tom, aby se Evropa stala konkurenceschopným, atraktivním a pro život příjemným místem světa.

Různorodost představuje kladnou hodnotu, která může být kapitalizována a která může přispívat k tomu, aby se Evropa stala nejkonkurenceschopnějším územím na světě. Různorodost také nabývá formy nerovností, které představují výzvu v procesu evropské soudržnosti a integrace a někdy pro něj také znamenají určité riziko.

Evropská územní různorodost však musí být projednána v různém geografickém měřítku pro obohacení politického myšlení na všech správních úrovních, od obecných úvah v

evropském měřítku, jako například jádro - periferie, Sever-Jih, Východ-Západ, až k podrobnějším vhlédům v regionálním/místním měřítku, jako je například funkčnost městských regionů, vztahy venkova a města s nízkou nebo vysokou hustotou osídlení, dostupnost a rizika nebezpečí, přeshraniční území a specifické geograficky znevýhodněné oblasti.

Evropské územní struktury jsou vytvořeny na historickém základě a poskytují tak současná místa osídlení, města a infrastruktury pro dopravu, komunikaci a zábavu pro evropské občany a podniky. Tyto hlavní struktury mají tendenci se pomalu měnit, avšak náhlé dopady, jako například makroekonomické otřesy, přestěhování hospodářských činností a rizika mohou mít dramatičtější účinky. I když změny územních struktur trvají určitou dobu, proaktivní přístup činí možným dopad, který by mohl územní záměry umožnit.

V dnešní době hospodářské činnosti a populace Evropy využívají jen menší část území k vytvoření poloviny hrubého národního důchodu Evropské unie. V současnosti je 46 % HDP Evropské unie vytvořeno na 14 % území EU, asi 34 % občanů]. Při rozhodování ve prospěch harmonického a vyváženého území je pro Evropu zvažován více polycentrický rozvoj, pro národní a regionální území i pro oblasti nadnárodní spolupráce.

Známky významného rozvoje stranou od této základní oblasti území EU jsou zřetelně viditelné, obzvláště kolem koridorů a v řadě metropolitních regionů, což stojí v protikladu vůči tradičnímu vnímání Evropy jako těžiště (jádra) a velké periferie.

Podmínky pro rozvoj regionů a velkých území se mění rychleji než dříve a v nových směrech. Na územní rozvoj Evropy mají dopad megatrendy, často globální povahy. To má vliv na nerovnosti mezi evropskými regiony, které se mění ve své intenzitě i charakteru, což také mění rozsah pro působnost politik.

Obzvláště zrychlování globalizace a klimatické změny budou vytvářet nové výzvy pro mnoho regionů a větších území, což bude vyžadovat větší konkurenceschopnost a preventivní opatření. Navíc, bezprostřední sousedství s EU přináší ekonomické příležitosti a nastoluje otázky migrace, vyžadující odezvy v politice sociálně-kulturní integrace.

II.2.2 Evropské území a jeho vývoj

Analýza obecné situace typu SWOT, založená na výsledcích programu ESPON, pro evropské území a jeho vývoj, může být shrnuta následovně:

Silné stránky

- Diverzita: Regionální různorodost v Evropě nabízí široký rozsah unikátních kombinací rozvojových potenciálů, v podstatě každý evropský region vlastní jinou množinu potenciálních příležitostí, které mohou být využity.
- Disparity: Vývoj od roku 1995 zeslabil nerovnosti mezi členskými státy EU a mezi regiony, přičemž mnoho nejslabších regionů svou ztrátu dohnalo; v některých členských státech se však vnitřní regionální nerovnosti zvýšily.
- Silné městské oblasti: Evropa má mnoho důležitých městských aglomerací, které jsou důležitými místy v globálním, evropském, národním i regionálním měřítku a jsou domovem podniků malé a střední velikosti (SME), velmi důležitých pro evropské hospodářství.
- Partnerství města a venkova: V mnoha případech se venkovské a městské oblasti, obzvláště oblasti v těsné blízkosti, stále více integrují a využívají výhodu městské i

venkovské charakteristiky, stejně tak jako rozvojových potenciálů.

- Základní infrastruktura a sítě: Dopravní, komunikační a energetická infrastruktura a sítě jsou v Evropě dobře rozvinuty a vytvářejí dobrý předpoklad k rozvoji a komparativním výhodám evropských regionů.
- Inovace a výzkum a vývoj (R&D): Evropa má silná střediska R&D v široké řadě lokalit a obzvláště územní rozdělení univerzitních vzdělávacích zařízení a lidí pracujících v tvořivém podnikání vykazují dobré rozdělení v rámci Evropy, což skýtá vynikající podmínky pro rozvoj v mnoha regionech.
- Ekologická a kulturní aktiva: Po celé Evropě regiony vlastní velký rozsah ekologických a kulturních aktiv, z nichž některá jsou už využita ke zlepšení udržitelného rozvoje a kvality života občanů, stejně tak jako pro přitahování cestovního ruchu a posílení hospodářského základu.
- Síť spolupráce: Územní spolupráce v těsně sousedících oblastech (regionální rozšiřování), stejně tak jako přes národní hranice a v širším geografickém kontextu je realitou pro evropské podniky i pro správní jednotky. Tyto sítě jsou často životně důležité pro územní integraci a hospodářský rozvoj oblasti.

Slabé stránky

- Regionální hospodářský rozvoj: Růst zaměstnanosti a produktivity v nedávné době přinesl určitá zklamání, částečně vzhledem k neúspěchu v plném využití znalostní ekonomiky a informačních a komunikačních technologií.
- Inovace: Inovační mezera vůči USA a Japonsku se rozšiřuje a přetrvává také v Evropě, s tím jak Unie často nedokáže transformovat technologický vývoj do komerčních výrobků a procesů.
- Dominantní těžiště (jádro) z hospodářského hlediska: I když země se slabšími ekonomikami svou ztrátu dohánějí, těžiště (jádro) a sever Evropy zůstanou v následujících desetiletích ekonomickou páteří Evropy a to může vést ke zvyšování územní nerovnováhy a závislosti.
- Periferie: V Evropě existuje velmi mnoho různých typů periferií, z nichž všechny čelí vážným výzvám z hlediska hospodářského rozvoje. I když některé zvládají kompenzování nevýhod vyplývajících z jejich periferního postavení, jiné se s nimi obtížně potýkají.
- Dostupnost jako výhoda některých regionů: Dobrá dostupnost je jedním z hlavních předpokladů hospodářského rozvoje a přitom vykazuje zjevnou územní nerovnováhu u periferních a venkovských oblastí, které jsou v přístupnosti často značně horší, než oblasti městské (obzvláště v základní oblasti Evropy).
- Sekundární sítě: V mnoha zemích nejsou sekundární silniční a železniční sítě dobře rozvinuty pro poskytování služeb potřebných pro oblasti k jejich rozvoji, protože jsou nedostatečně připojeny k hlavním dopravním sítím.
- Geograficky znevýhodněné oblasti: Pobřežní, hornaté, venkovské a periferní oblasti jsou často chápány jako geograficky znevýhodněné. I když některé z nich prospívají stejně jako jiné oblasti v Evropě, jiné geograficky znevýhodněné oblasti svou územní situací trpí.

Příležitosti

- Regionální diverzita potenciálů: Regionální různorodost poskytuje každému regionu unikátní kombinaci aktiv a rozvojového potenciálu, přičemž některé z nich jsou zkoumány, zatímco jiné jsou využity nedostatečně a měly by být aktivovány, buď ze strany jednotlivého regionu, nebo prostřednictvím spolupráce s jinými regiony.
- Nerovnosti mezi regiony: Nerovnosti mezi regiony z hlediska hospodářského rozvoje a demografického složení populace se zvětšují. Představuje to výzvy jak pro evropskou soudržnost, tak pro rozvojové příležitosti některých regionů.

- Města jako hnací síly rozvoje: Hlavní městské aglomerace i středně veliká a dokonce i menší města v Evropě jsou důležitou hnací hospodářskou silou, i když je nutno uznat, že to neplatí pro všechny městské oblasti a že existují některé venkovské oblasti vykazující značný hospodářský úspěch.
- Póly rozvoje venkova: Obzvláště ve venkovských oblastech mohou městská střediska působit jako póly rozvoje venkova a tak poskytovat rozvojové příležitosti pro větší území.
- Energetické zemědělské produkty: Ve venkovských oblastech existuje vysoký potenciál pro výrobu biopaliv, který by mohl postupně přinést nové zdroje příjmu do venkovských ekonomik a přeměnit odloženou půdu na půdu pro výrobu energie.
- Partnerství města a venkova a městské sítě: Územní spolupráce ve formě partnerství města a venkova a městské sítě často představují obrovské rozvojové příležitosti, prostřednictvím společného řešení výzev a vytváření nových komparativních výhod.
- Globální svět je otevřený novým územním potenciálům: Toky a interakce mezi územími, regiony a městy se zrychlují a vytvářejí nové příležitosti k růstu a spolupráci.
- Přenesení pravomocí a vládnutí: Vláda a integrované procesy vládnutí, stejně tak jako stimulace místních podnikatelských aktivit prostřednictvím přenesení pravomocí na místní komunity, skýtají příležitosti pro městské i venkovské oblasti.

Hrozby

- Rozdíl v HDP na obyvatele: Nerovnosti v hodnotách HDP na obyvatele mezi členskými státy jsou stále značné a bude zapotřebí neustálý vysoký růst po více než jednu generaci, v mnoha členských státech, které do Unie vstoupily v roce 2002, aby byly tyto nerovnosti podstatně zmenšeny.
- Tržní síly podporují geografickou koncentraci: V různém geografickém měřítku bude zvyšující se geografická koncentrace hospodářských činností a populace představovat výzvu pro evropskou soudržnost a rozvojové příležitosti v mnoha regionech.
- Globalizace: V kontextu zrychlující se globalizace roste i vnější konkurence, což má za následek početné asymetrické šoky, které se přidávají k procesu geografické koncentrace činností a populace.
- Stárnutí populace: Demografický vývoj v Evropě bude obzvláště náročnou výzvou; regiony čelící problému stárnutí a migrace směrem z regionů mohou ztratit svou hospodářskou základnu. Tato vývojová hrozba může nejprve zasáhnout periferní a venkovské oblasti.
- Rizika a klimatické změny: Ekologická a technologická rizika jsou přítomná téměř ve všech evropských regionech a mohou ohrozit místní rozvoj. Obzvláště klimatické změny a jejich účinky na intenzitu a místní výskyt rizik prohloubí tuto nebezpečí.
- Růst cen energie: Zvyšující se ceny energie ohrozí regiony s energeticky intenzivním hospodářstvím a vysokou citlivostí na ceny energie, stejně tak jako regiony, které ve velké míře závisí na přístupnosti ve formě cenově dostupné dopravy, tj. venkovské a periferní oblasti. Obzvláště periferní regiony závislé na dopravě mohou ztratit konkurenceschopnost, což je trend působící proti územní soudržnosti v evropském měřítku.
- Sociálně-hospodářská integrace: Integrace konkrétních skupin populace se postupně stává vážnou záležitostí v řadě evropských zemí, obzvláště ve velkých městských aglomeracích.

II.2.3 Program ESPON 2006 a získané zkušenosti

Program ESPON 2006 poskytl podstatná zlepšení porovnatelných informací, důkazů a

znalostí, často předkládaných jako evropské mapy a poskytl je tvůrcům politiky a praktikům na evropské, nadnárodní, národní, přeshraniční a regionální/místní úrovni, obzvláště ke konci tohoto programu.

Toto zlepšení bylo zajištěno prostřednictvím projektů a studií aplikovaného výzkumu, prováděných prostřednictvím nadnárodních týmů výzkumných pracovníků a konzultantů. Byla vytvořena evropská síť akademických pracovníků, k poskytnutí základu pro další konsolidaci evropské sítě vědecké kompetence v oblasti aplikovaného územního výzkumu. Navíc byl dosažený pokrok konsolidován ve vědecké platformě, zahrnující databázi, mapovací nástroje, modely, metodiky, atd., programu ESPON.

Střednědobé vyhodnocení programu ESPON a jeho pozdější aktualizace potvrdily dosažené výsledky a identifikovaly omezení a potřeby zlepšení. Obzvláště poskytnutí porovnatelných regionálně upravených dat pro celé evropské území bylo považováno za významnou výzvu, protože Eurostat v současné době neposkytuje všechna relevantní data k provádění programu ESPON, což činí nutným pokračovat v získávání dat z národních a jiných zdrojů a tyto datové množiny validovat. Navíc, byla navržena zlepšení související se skutečnou zralostí výsledků ESPON, s posílením možnosti splnění požadavků uživatelů na cílenou analýzu částí Evropy, nahlížených z evropské perspektivy.

Zjištění vyplývající ze společného programového procesu odhalila konkrétní zkušenosti a možnosti poučení související se zaváděním programu ESPON 2006 a podporu informacemi a důkazy pro vytváření regionálních politik.

Analýza výsledků programu ESPON 2006 typu SWOT může být shrnuta následovně:

Silné stránky

- Nové porovnatelné informace a důkazy v řadě tematických oblastí pro všechny regiony členských států EU, včetně kandidátských zemí EU, Rumunska a Bulharska.
- Využití výsledků a map ESPON v dokumentech politiky, obzvláště na evropské a národní úrovni.
- Nadnárodní charakter a výsledky s evropskou perspektivou, prohlubující evropské myšlení v oblasti územní analýzy.
- Vytváření sítí a dialog mezi tvůrci politiky a vědeckou komunitou.
- První kroky při prohlubování povědomí tvůrců politik o perspektivách a záležitostech budoucího rozvoje.
- Syntetické publikace ESPON, včas pro události politiky a veřejný přístup vytvořený k výsledkům, datům a nástrojům.
- Nástroje pro územní analýzy včetně databáze, modelů a mapovacích zařízení, atd., programu ESPON.
- Vytváření evropské výzkumné komunity s akademickým zájmem v územním rozvoji a soudržnosti v evropské perspektivě, zahrnující regionální ekonomy, geografy a pracovníky územního plánování.
- Řízení a koordinace programu ESPON 2006 byly účinné a provedeny podle pravidel a předpokladů.
-

Slabé stránky

- Pro řadu témat stále chybí základní důkazy jako některé megatrendy ovlivňující Evropu, které budou mít územní dopad.
- Přílišná tematická závislost na sociálně-ekonomických záležitostech, na úkor sociální a ekologické dimenze územního rozvoje.
- Územní analýza makroekonomického vývoje a šoků, obzvláště související s prioritami

hlavního směru záměrů strukturálních fondů, jako například podniky malé a střední velikosti a skupiny inovací, atd., poněkud chyběla.

- Nedostatek delší časové perspektivy pro systematickou analýzu a pozorování.
- Omezené celoevropské povědomí o výsledcích programu ESPON, obzvláště vzhledem ke komunikační strategii se skromnými finančními prostředky.
- Nedostatečné využití výsledků ESPON ze strany tvůrců politiky a praktiků, částečně vzhledem k silné akademické orientaci početných projektů ESPON, což znesnadňuje snadný přístup k těmto výsledkům a jejich využití.
- Malá účast jiných programů a institucí EU.
- Síť kontaktních míst ESPON nepokrývá všechny země.
- Nezávislá kontrola vědecké kvality není u programu ESPON 2006 uvažována.
- Omezený počet zúčastněných výzkumných pracovníků z novějších členských států EU.
- Omezený počet účastníků nabídkových řízení pro každý projekt.
- Nedostatečná dostupnost porovnatelných regionálně upravených dat s evropským pokrytím.

Příležitosti

- Uspokojení existující poptávky po vypracování politiky podpory, obzvláště v evropském procesu k územní soudržnosti a implementaci Strukturálních fondů 2007-2013, s důkazy, informacemi, mapami a analýzou založenými na porovnatelných evropských znalostech k regionům, stanovení priorit cílené politiky.
- Potenciál pro další zlepšení systematických důkazů a informací pomáhajících porozumění územní dimenzi klíčových výzev Lisabonské strategie, stejně tak jako záměrům harmonického a vyváženého evropského území.
- Existující potenciál k posílení evropského rozměru v politice územního rozvoje prostřednictvím cíleného a praktického použití důkazů a informací ESPON a účastí a partnerství s tvůrci politiky a praxe, obzvláště na regionální a místní úrovni.
- Příležitosti k prozkoumání lepších komplementarit a synergií s evropskými institucemi, politikami EU k jednotlivým odvětvím a relevantními programy EU, zlepšujícími výsledky a synergií.
- Potenciál pro prohloubení povědomí, účasti, síťového propojení a využití ambiciózního komunikačního úsilí k posílení evropského rozměru ve vypracování politik pro regiony a větší území.
- Potenciál pro uplatnění příspěvku sítě ECP k nadnárodní účasti, přenesení pravomoci k operačnímu použití výsledků ESPON, stejně tak jako prohloubení a šíření povědomí a kontrola hrubých chyb.
- Poptávka po poskytování analýz na úrovni politiky, často v krátkém termínu.
- Existující potenciál pro prohloubení spolupráce se službami EUROSTAT a GIS Komise, obzvláště v DG Regio a z hlediska Směrnice INSPIRE (COM (2004) 516 final), ke zlepšení situace v datech k regionálně upraveným, ověřeným a porovnatelným informacím v evropském měřítku.
- Potenciál pro vypracování územních indikátorů, včetně kombinovaných indikátorů a indexů, týkajících se územní soudržnosti a pro zavádění postupného evropského územního monitorování a prognózování na základě klíčových indikátorů pro územní trendy, včetně dlouhých časových řad.
- Potenciál pro další konsolidaci vědecké platformy a multidisciplinární vědecké komunity v oblasti aplikovaného územního výzkumu a studií, jako investice pro budoucnost.

Hrozby

- Potenciální riziko, že se nedostatek informací k evropské situaci v jednotlivých

regionech ve vztahu k jiným regionům stane překážkou zvýšené potřebě regionů prozkoumat širší územní kontext a zapojit se do spolupráce založené na komparativních výhodách.

- Nedostatek regionálně upravených porovnatelných dat s kompletním pokrytím EU, poskytnutých EUROSTATem, brzdí aplikovaný výzkum, obzvláště vztahující se k nově identifikovaným územním výzvám, které bude nutno shromáždit.
- Nedostatek průběžné kontroly kvality vědeckého výzkumu a dat, které mohou posílit budoucí výsledky ESPON.
- Konkurence neschopný rozpočet pro činnosti, což by mohlo program ESPON 2013 učinit neatraktivní pro nejlepší vědce a konzultanty.
- Riziko těžkopádných postupů souvisejících s nákupem, kontrakty a platbami, snižující zájem o účast v nabídkových řízení pro kontrakty.
- Nedostatek dostatečné analytické kapacity ke zpracování, filtrování a syntéze výsledků aplikovaného výzkumu a pro splnění krátkodobých analytických požadavků z vypracování politiky.

II.2.4 Závěry: Hlavní potřeby utvářející poptávku po programu ESPON 2013

Analýza situace zvýraznila potřebu priorit a činností v rámci programu ESPON 2013, souvisejících s územními výzvami, kterým Evropa čelí, stejně tak jako zkušeností z programu ESPON 2006.

Účinná a moderní regionální politika musí být zjevně založena na nezbytných důkazech a znalostech, pro zajištění solidní realizace politiky. Evropská spolupráce v rámci programu ESPON 2006 dosáhla pokroku, z hlediska poskytování porovnatelných regionálně upravených informací pro rozvoj politiky. Společně s evropskými studii provedenými jinými institucemi, jako například Služby Komise, OECD, EEA, atd., došlo k výraznému zlepšení evropské znalostní báze pro regionální politiku a územní soudržnost.

Program ESPON 2013 posune evropské znalosti k územním trendům, perspektivám a dopadům politiky o další krok vpřed a činnosti budou rozhodovány v souladu s požadavky politiky a cyklem příslušné agendy politiky. Obzvláštní pozornost bude věnována agendě plnění záměru územní soudržnosti.

Značný dopad současných a budoucích změn v globálním kontextu a v sousedství Evropy bude mít za následek nové územní výzvy, které by měly být očekávány a studovány, pro rozšíření povědomí o novém dynamickém územním rozvoji. Tím vzniká nutnost zlepšení sběru dat a vytváří se potřeba perspektivních a průzkumných studií, obsahujících prognózy založené na dlouhodobých scénářích.

V obecných termínech byly nastoleny následující **obecné potřeby**:

- Zaměření regionální politiky vyžaduje ověřené důkazy k potenciálům regionů, měst a větších území, z činností programu ESPON.
- Regiony potřebují informace k většímu územnímu kontextu, včetně Evropy ve světě, se svým zvětšujícím se vlivem a závislostí.
- Jsou zapotřebí porovnatelné důkazy k politikám odvětví s územním dopadem, pro integrovaný přístup k rozvoji s podporou synergií.
- Územní výzvy stojící před územní politikou, vyplývající z megatrendů, včetně stárnutí, nového energetického paradigmatu a zrychlování globalizace a se silnějším zaměřením na nedostatečně využití potenciály, nerovnosti s měnícími se profily, zvyšující se složitost společnosti a zvětšování územního vlivu v každém měřítku, atd.,

vyžadují důkazy založené na analýze, sběru dat a zjišťování územních trendů a dopadu politiky.

- Další vývoj politiky soudržnosti EU by měl být podporován územními indikátory, které mohou pomoci v praktickém plnění záměrů územní soudržnosti.
- Použití analytických výsledků a dat bude udržováno a prohlubováno účastí řady tvůrců politiky, ve vztahu k rozvoji regionů a větších území.

Ve vztahu ke konkrétním **potřebám poskytování analýz** je možné dojít k následujícím závěrům:

- Výsledky z programu ESPON 2006 vyžadují prohloubení a rozšíření, podle požadavků politiky.
- Analytická témata, kterými je zapotřebí se zabývat, by měla úzce odrážet aktuální politickou debatu k územnímu rozvoji a soudržnosti a hlavní výzvy se zjevným územním dopadem, před kterými se Evropa nachází.
- Aplikovaný výzkum se bude zabývat existujícími tématy z programu ESPON 2006, stejně tak jako tématy novými a dosažený pokrok bude doplněn systematickou analýzou územních toků.
- Komplementarita a konsistence je zapotřebí u studií prováděných ve vztahu k jiným politikám Společenství, jako jsou například analytické činnosti prováděné jako součást sedmého rámcového programu RTD pro výzkum a technologický rozvoj a rámcového programu ke konkurenceschopnosti a inovaci.
- Projekty aplikovaného výzkumu a cílené analytické projekty budou prováděny kompetentními nadnárodními týmy výzkumných pracovníků a konzultantů.
- V příslušných případech bude použita územní typologie, rozhodnutá pro intervence strukturálních fondů.
- Evropské pozorování a monitorování územních trendů a dopadů politiky se stane systematickým, s následnými zprávami.
- Pokrok dosahovaný ve vědecké platformě bude pokračovat konsolidací, udržováním a aktualizací existujících nástrojů, včetně klíčových indikátorů, map a vědeckých metod.
- Sběr a ověřování dat a další vývoj databáze ESPON a indikátorů spojených s územním rozvojem a soudržností bude pokračovat a stane se intenzivnější, v úsilí o překonání těžkostí. Obzvláštní úsilí je zapotřebí k analýze vhodnosti a omezení shromažďování porovnatelných celoevropských datových množin.

Z hlediska intenzifikace **použití výsledků ESPON v praxi** musí z analýzy jasně vyplynout následující potřeby:

- Požadavky od potenciálních uživatelů budou mapovány prostřednictvím intenzivního dialogu s příslušnými zainteresovanými stranami, k zajištění relevantních témat pro analýzu v období 7 let zavádění programu.
- Použití výsledků v praxi bude podporováno intenzivním šířením povědomí a účastí, stejně tak jako komunikačními činnostmi zahrnujícími evropské instituce, jako například Evropský parlament, Výbor regionů, Hospodářský a sociální výbor a Služby Komise, stejně tak jako tvůrce regionální politiky a praktiky a zainteresované strany zastupující zájmy městských, venkovských, pobřežních, hornatých a jiných oblastí.
- Posílená síť kontaktních míst ESPON bude zahrnovat členy ze všech zemí účastnících se programu ESPON 2013, podporujících nadnárodní povědomí a kvalitu činností ESPON, přenos znalostí a účast tvůrců politiky, praktiků a vědců, také z národního kontextu.
- Znalosti vložené do procesu ESPON budou zpracovány použitelnějším způsobem a

budou transponovat vědecké výsledky do kontextu politiky.

- Začnou se navazovat síťová propojení s existujícími národními pozorovatelskými středisky v oblasti územního rozvoje, pro zajištění synergie a komplementarity činností ESPON.
- Započne konsolidace vědecké komunity v oblasti aplikovaného územního výzkumu, propagující multidisciplinární profil, včetně regionálních ekonomů, geografů, plánovačů, politických věd, sociologie, ekologů, atd.

Ustanovení k zavádění programu **musí zajistit hladký průběh** programu ESPON 2013, prostřednictvím následujícího:

- Koordinovaný plán komunikace a strategie kapitalizace od samotného začátku, podporující potřebný tok informací k potenciálním příjemcům a intenzifikaci využití výsledků.
- Jednoduché a snadné žadatelské postupy, kontraktace a platby, zajišťující podstatný zájem o činnosti programu ESPON.
- Konkurenceschopné rozpočty pro činnosti, které mohou pomoci získat nejlepší výzkumné pracovníky a konzultanty.
- Postupy pro ověření vědecké kvality výsledků.
- Postupy pro ověření porovnatelnosti dat.

Shrnutí, analýza typu SWOT situace týkající se evropského území a zkušeností a ponaučení z programu ESPON 2006 ukazuje na dva hlavní závěry a orientace pro program ESPON 2013: (1) Kontinuita a (2) Změna a inovace.

- Výzvy pro evropskou konkurenceschopnost a soudržnost mají územní rozměr. Reagování na výzvy vyžaduje, s globálními faktory vyvolávajícími ve zvyšující se míře šoky a dopady, evropské znalosti a důkazy k územním trendům a dopadu politiky. Existuje potřeba pokračovat v aplikovaném výzkumu v oblasti územního rozvoje a soudržnosti a k dalšímu zlepšení výsledků programu ESPON 2006. Existuje také potřeba další práce na územních indikátorech a indexech měřících územní soudržnost. Udržováním a vývojem aplikovaného výzkumu a prostřednictvím dalšího metodologického úsilí by se regionům, městům a větším územím dostávaly informace k jejich postavení vůči jiným regionům, nedostatečně využitému potenciálu a profilům a staly by se znalostní bázi pro přispívání k celkovým výzvám Unie, tj. zajištění konkurenceschopnosti, růstu a pracovních míst a vnitřní soudržnosti a rovnováže Unie, také v územních pojmech.
- Politická realita se od započetí programu ESPON 2006 vyvinula. Územní soudržnost a spolupráce se staly výslovnými záležitostmi pro agendu politiky, což bude mít za následek nové politikou motivované požadavky pro územní důkazy na různých úrovních. Důkazy potřebné pro budoucí rozvinutí politiky budou muset odrážet rostoucí vliv z globálního kontextu a být schopné předvídat hlavní nové dopady pro regiony a evropské území. Důležitost poskytování analytických výsledků užitečných pro tvůrce politiky je dalším důvodem k přijetí jasného uživatelsky orientovaného přístupu k programu ESPON 2013. Nová činnost bude podporovat poskytování analytických výsledků založených na zjištěních programu ESPON, které mohou splnit konkrétní poptávku politiky. Intenzivní šíření povědomí, účast a propojování do sítí budou podporovat obecné porozumění územním trendům, dopadům a perspektivám a samy budou podporovány širokým šířením syntézy výsledků ESPON komunitám tvůrců politiky a praktikům po celé Evropě a podpůrným komunitám akademických pracovníků a vědců. Události po celé Evropě, včetně nadnárodních činností částečně

organizovaných sítí kontaktních míst ESPON, vyvolají dialog a publicita a komunikační úsilí budou stimulovat zájem a účast mezi tvůrci politiky v rozhodování na všech úrovních, při podpoře územní soudržnosti v rámci Evropské unie.

II.3 Cíle

Nařízení Rady pro strukturální fondy 2007-2013 (nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 z 11.července 2006) zdůrazňuje potřebu prohloubení účinnosti regionální politiky a že posílení regionální politiky vyžaduje studie, data a zjištění rozvojových trendů.

Důležitost získávají znalosti Společenství k regionům a větším územím, šířící evropskou perspektivu/kontext v rozvoji politiky, pro evropskou i regionální konkurenceschopnost, stejně tak jako pro splnění Lisabonských závěrů a pro zajištění cílů soudržnosti Společenství.

Program ESPON 2013 bude mít, prostřednictvím poskytování výsledků z aplikovaného výzkumu a studií, včetně zjištění a dat, stejně tak jako šíření povědomí a účasti tvůrců politiky, strategický záměr splnění požadavku politiky na informace a důkazy potřebné k posílení regionálních politik z hlediska výzev, kterým čelí evropské regiony. Souběžně s tím bude v Evropě dále posílána akademická kapacita aplikovaného výzkumu otázek územního rozvoje.

II.3.1 Celkový cíl a záměry

Celkový cíl programu ESPON 2013 je následující:

„Podporovat rozvoj politiky ve vztahu k cíli územní soudržnosti a harmonickému rozvoji evropského území, (1) poskytováním porovnatelných informací, důkazů, analýz a scénářů k dynamickým územním jevům, a (2) odhalováním územního kapitálu a potenciálu pro rozvoj regionů a větších území přispívat k evropské konkurenceschopnosti, územní spolupráci a udržitelnému a vyváženému rozvoji.“

Při propagování celkového cíle bude usilováno o následující záměry:

- Program ESPON 2013 prohloubí evropské důkazy, znalosti, data a indikátory z hlediska územní soudržnosti a rozvoje. Z tohoto hlediska bude stavět na tom, čeho bylo/bude dosaženo programem ESPON 2006.
- Poptávka politiky bude definovat činnosti aplikovaného výzkumu a zaměření na témata a politiky EU, kterými je zapotřebí se zabývat. Pokrok dosažený programem ESPON 2006 bude dále prohlouben a rozšířen v závislosti na poptávce vyjádřené zúčastněnými tvůrci politiky. Výzkumné úsilí a studie perspektiv budou podporovat témata k budoucnosti, relevantní z hlediska politiky. Aplikovaný výzkum vydláždí cestu pro integrovanou analytickou činnost v konkrétním územním kontextu.
- Uživatelsky orientovaný přístup zajistí kapitalizaci programu ESPON 2013. Současná znalostní báze ESPON je už schopna nabídnout operační podporu ke strategickým procesům v menších nebo větších územních prostředích a v rámci až dosud studovaných témat. Program ESPON 2013 bude prostřednictvím silné účasti a nabídky šíření povědomí zaměřen na poskytování analýz na vyžádání, při odezvě na potřeby.

II.3.2 Strategické cíle

Strategické cíle uvedené níže prakticky přiblíží celkový cíl a záměry programu ESPON 2013, výstavbou potenciálu, síly a příležitostí evidentních v analýze situace. Podobně, strategické záměry pozitivně odrážejí zjištěná slabá místa a hrozby.

Strategické cíle programu ESPON 2013 jsou následující:

- Podpora větší účinnosti regionální politiky prostřednictvím činností zahrnujících studie, sběr dat a vypracování indikátorů a zjišťování a analýza územních rozvojových trendů ve Společenství, umísťujících regiony do evropského kontextu a které mohou (1) podporovat lepší zacílení intervencí zaměřených na zlepšení regionální konkurenceschopnosti a územní soudržnosti důkazy k územním strukturám a typům regionů na evropské úrovni, a (2) zlepšovat synergie a přidanou hodnotu uplatněním integrovaného přístupu k územnímu rozvoji, při koordinaci v rámci sektorových politik na základě důkazů o jejich územnímu dopadu.
- Důkazy k tématům požadavků politiky souvisejících s evropskými strategickými pokyny k územnímu rozvoji a soudržnosti, také s městskou dimenzí a k tématům a typům území kvalifikujících se pro intervenci ERDF, stejně tak jako k jevům souvisejícím s orientací evropské územní politiky vyjádřenou členskými státy v dokumentech politiky jako např. Perspektivy územního rozvoje Evropy (ESDP) a „Stav a perspektivy území Evropské unie“.
- Geografické pokrytí s činnostmi zahrnujícími nové členské státy EU a kandidátské země EU a jejich regiony, přičemž sousedící země neúčastníci se jako partneři budou pokryti v omezeném počtu výstupů. Pro některé činnosti Evropy ve světě by mělo existovat pokrytí vytvářející větší povědomí tohoto kontextu.
- Synergie a komplementarita vůči ostatním činnostem Společenství, obzvláště vůči jiným činnostem Strukturálních fondů 2007-2013 a mezivládním procesům s územní dimenzí a s příslušnými politikami odvětví EU, stejně tak jako výzkum a studie vně programu ESPON.
- Speciálně bude využívána iniciativa Společenství GMES, která bude od roku 2008 zajišťovat celoevropské informace o ochraně území/využití území, vlastnostech oceánů a rovněž mapy událostí pro případ katastrof a havárií (rozhodnutí Rady o Strategických pokynech Společenství o soudržnosti ze dne 6. října 2006).
- Iniciovat dialog politiky a propojení do sítí od samého začátku, k rozšíření povědomí a účasti, což je podporováno publikováním syntetických dokumentů, zpráv a materiálů přinášejících důkazy a možnosti politiky, které mohou zlepšit celkové porozumění evropským územním dynamickým silám, včetně vztahů příčin a následků a budoucího vývoje a poskytovat podporu analýze zaměřené na konkrétní území.
- Hladké zavedení programu ESPON 2013 vytvořením jednoduché řídicí struktury a mechanismů pro finanční management, stejně tak jako zajištěním kompetentní technické pomoci pro efektivní koordinaci a dostatečné v programu interní analytické kapacity, která je schopná syntetizovat výsledky výzkumu pro rozvoj politiky, doprovázené cílenými komunikačními činnostmi k podpoře povědomí a využití výsledků.

II. 3.3 Konkrétní záměry

Konkrétní záměry budou dále specifikovat strategické záležitosti relevantní pro program jako takový a navíc se budou zabývat důležitými operačními záležitostmi vyplývajícími z analýzy celkové situace typu SWOT.

Program bude operačním způsobem sloužit vytváření politiky týkající se územních a regionálních záležitostí s evropskými informacemi a důkazy. Výsledky programu ESPON 2013 poskytnou přidanou hodnotu procesům politiky zaměřeným na udržitelný a harmonický rozvoj evropského území a ambici vytvoření EU se silnou znalostně založenou ekonomikou.

Pro dosažení celkových cílů budou sledovány následující konkrétní záměry, pro zajištění zaměřeného a operačního zavedení programu:

- Tematické orientace aplikovaného výzkumu budou založeny na strategických úvahách a budou inspirovány prioritami politik Komise a členských států EU, pro splnění požadavků politiky týkající se procesů evropské politiky, obzvláště pokroku v politice územní soudržnosti, stejně tak jako témat viditelných v nařízeních strukturálních fondů a dalších evropských dokumentech.
- Přístup na základě požadavků politiky, zahrnující tvůrce politiky a praktiky, bude dále stimulován a podporován prostřednictvím cíleného šíření povědomí, účasti a vytváření citlivosti vůči evropské dimenzi regionální politiky a územního rozvoje mezi zainteresovanými stranami v rámci Společenství na evropské, národní a regionální úrovni.
- Poptávka politiky po aplikovaném územním výzkumu a poskytování cílených analýz budou také zjištěny transparentními konzultacemi/zjišťováním zájmu, adresovanými vůči klíčovým zainteresovaným stranám na evropské a národní úrovni, pracujícím na záležitostech souvisejících s územním rozvojem a v kontextu evropských programů týkajících se Strukturálních fondů 2007-2013 (obzvláště jiné programy meziregionální spolupráce).
- Analytická podpora inicializaci územní spolupráce, ve skupinách a sítích, včetně regionů, městských a venkovských území, stejně tak jako území s konkrétními charakteristikami, bude poskytována prostřednictvím důkazů k regionálním komparativním výhodám v evropské perspektivě a společných strategií ve prospěch územního rozvoje, což by mohlo mít demonstrativní účinek pro jiné oblasti. Geografické podrobnosti v činnostech, které mohou zajistit předvídaný zájem a dialog, obzvláště prostřednictvím cílené analýzy zahrnující podrobnější informace k regionálním/místním oblastem, budou zajištěny obzvláště prostřednictvím intenzivnějšího použití případových studií.
- Kontrola kvality a ověření aplikovaného výzkumu a dat, stejně tak jako kontrola jejich použití, budou důležitou součástí procesu ESPON 2013 a budou dosaženy prostřednictvím (1) znalostí vně programu a podpory kompetence pro činnosti aplikovaného výzkumu k územnímu rozvoji, (2) průběžného procesu zpětné vazby k jejich skutečné užitečnosti v kontextu cílené analýzy, seminářů a síťových činností s účastí tvůrců politiky a praktiků, a (3) posílené podpory vnitřních znalostí programu.

- Znalostní a kompetenční podpora ve vztahu k územnímu rozvoji a soudržnosti budou zajištěny a použity pro validaci výsledků z aplikovaného výzkumu prostřednictvím účelových pracovních skupin/ „diskusních fór“ v interaktivním procesu s nadnárodními projektovými skupinami, provádějícími projekty. Pro poskytování cílených analýz založených na výsledcích programu ESPON je validace a kontrola použitelnosti součástí procesu a účasti praktiků.
- Síť kontaktních míst ESPON, fungující v členských státech EU, bude podporovat šíření povědomí a účast tvůrců národních a regionálních politik a praktiků v rámci Evropy a zajišťovat celoevropskou správnost informací v činnostech aplikovaného výzkumu, prostřednictvím kontrol hrubých chyb.
- Krátkodobá a dlouhodobá vědecká a intelektuální podpora při provádění aplikovaného výzkumu v oblasti územního rozvoje a soudržnosti bude stimulována prostřednictvím spolupráce s vědeckými organizacemi relevantními pro multidisciplinární evropskou komunitu v oblasti územního výzkumu.
- Vědecká platforma ESPON bude zlepšena a udržována, včetně databáze, indikátorů, potřebných analytických nástrojů a metodologií ESPON. Regionálně upravené evropské datasey (včetně časových řad) budou obecně zlepšeny použitím dostupných zdrojů na evropské a národní úrovni a zajištěním důkladné validace kvality výsledků prostřednictvím znalostní podpory v rámci programu a porovnatelnosti dat statistickou podporou.
- Bude zaveden monitorovací systém pro evropské územní trendy a dopady politiky, pro zajištění relevantních informací cílovým skupinám k území, z hlediska orientace politiky pro harmonické a vyvážené území EU a územní soudržnost. Tuto činnost bude podporovat síťové propojení s národními územními pozorovacími středisky.
- Veřejný přístup k výsledkům ESPON bude konsolidován, obzvláště z hlediska transparentního přístupu k celoevropským, porovnatelným a regionálně upraveným informacím a analýzám k regionální konkurenceschopnosti a územním potenciálům, včetně nedostatečně využitých potenciálů regionů a větších území, stejně tak jako faktorů zvýšené atraktivity, se zaměřením na příležitosti k rozvoji nových aktiv a na udržitelný rozvoj, kvalitu života a životní prostředí.
- Podmínky pro nadnárodní projektové skupiny a postupy k podávání žádostí pro činnosti ESPON budou stimulovat mnoho nabídek a rozpočtových ustanovení, které zajistí účast vysoce kvalifikovaných projektových skupin.
- Bude zajištěna účinná a kompetentní koordinace a jednoduchá řídicí struktura a mechanismy pro finanční management, stejně tak jako dostatečná dostupná analytická kapacita pro poskytování syntézy výsledků k rozvoji politiky.

II.4 Priority

Analýza situace naznačila různá silná a slabá místa, příležitosti a hrozby, týkající se programu ESPON 2013. Tyto prvky byly zohledněny v hierarchii záměrů. Pro splnění těchto záměrů bude uplatněna řada priorit a provedena řada činností.

Program ESPON 2013 bude provádět činnosti v rámci 5 priorit na úrovni programu, zohledňujících programovou strategii a definované celkové záměry.

Jedná se o následujících 5 priorit programu:

1. Aplikovaný výzkum územního rozvoje, konkurenceschopnosti a soudržnosti: Důkazy k územním trendům, perspektivám a dopadům politik
2. Cílená analýza založená na poptávce uživatelů:
Evropská perspektiva k vývoji různých typů území
3. Vědecká platforma a nástroje:
Územní indikátory a data, analytické nástroje a vědecká podpora
4. Kapitalizace, vlastnictví a účast:
Vytváření kapacit, dialog a propojování do sítí
5. Technická pomoc, analytická podpora a komunikace.

Priority programu budou stanoveny jako konkrétní akce Monitorovacím výborem ESPON, jako nedílná součást zavádění programu ESPON 2013. Součástí každé priority však tvoří operační záměry, hlavní typy činností, operační opatření, cílové skupiny a příjemci, stejně tak jako předběžná kvantifikace očekávaných výstupů, výsledků a dopadů.

II.4.1 Aplikovaný výzkum územního rozvoje, konkurenceschopnosti a soudržnosti: Posouzení evropských územních trendů, perspektiv a dopadů politik

1. Úvod

Aalýza typu SWOT zřetelně naznačila, že je zapotřebí více činností aplikovaného výzkumu k rozvoji evropské politiky a že existuje tematická předpojatost ve prospěch socio-ekonomických znalostí. Témata prozkoumaná programem ESPON 2006 vyžadují další prohloubení a rozšíření, podle požadavků politiky, vznikajícího vývoje a výzev. Další témata jsou zapotřebí pro poskytnutí důkazové podpory ke třem faktorům udržitelného rozvoje. Je tomu tak také v případě konkrétních tematických priorit pro intervenci Strukturálních fondů 2007-2013.

Aplikovaný výzkum v rámci programu ESPON 2013 bude dávat přednost informacím a důkazům k územním potenciálům a výzvám, se zaměřením na příležitosti k úspěchu pro rozvoj regionů. Příčně tematický aplikovaný výzkum bude hlavní činností integrující existující tematickou analýzu a přidávající budoucí analýzu nových témat. Dopad politik EU bude další oblastí důležité analýzy. Na podporu činností aplikovaného výzkumu bude zaveden systém znalostní podpory, pro zajištění vysoké kvality výsledků.

2. Operační cíle

Operační záměry pro projekty aplikovaného výzkumu jsou následující:

- Pokračovat ve výstavbě nových důkazů založených na porovnatelných informacích o evropských regionech, včetně informací k dynamickým silám a tokům.
- Řešit hlavní územní problémy a priority jako je urychlování globalizace, klimatické změny, posun energetického paradigmatu, demografické změny (migrace a stárnutí), rozšiřování EU, metropolizace, polarizace vývoje v hlavních městech, rozpínání měst a negativní důsledky pro některé oblasti vyplývající z těchto hlavních územních problémů.
- Poskytovat informace a možné volby politiky pro zdokonalení kladných účinků trendů, předvídat a vyrovnávat trendy záporné.

- Poskytovat informace podporující hodnocení územních dopadů politik a monitorující výsledky politik, pro umožnění lepšího porozumění vztahům příčin a následků na evropské úrovni, stejně tak jako na úrovních národních, regionálních, přeshraničních, nadnárodních.
- Přispět k identifikaci územních struktur v rámci území EU a možností pro synergií, prostřednictvím opatření územní spolupráce.
- Zlepšit časovou dimenzi orientovanou do budoucnosti, ve výstavbě znalostí.
- Zlepšit existující informace v rámci EU, se zpřesněním existujících koncepcí, indikátorů, typologií, metodologií a definování nových, které potom mohou obohatit vědeckou platformu pro evropský aplikovaný územní výzkum.
- Přispět k posílení znalostních a kompetenčních kapacit potřebných k zajištění vědecky ověřených výsledků aplikovaného územního výzkumu, vytvořením pracovních skupin/ „diskusních fór“.

3. *Hlavní typy činností*

Uvažované činnosti spadají do třech hlavních kategorií:

- Profilově-tematická a tematická analýza (definování územních potenciálů a výzev), včetně studií územních trendů a průzkumných studií
- Územní dopad politik EU
- Systém znalostní podpory

Aplikovaný výzkum činností k **příčně tematické a tematické analýze** (stejně tak jako územní dopady politik EU) povedou k většímu evropskému porozumění složitosti územního rozvoje. Poskytování regionálně upravených, aktualizovaných tematických a příčně tematických informací pomáhá identifikovat potenciální synergie a/nebo konflikty mezi různými politikami a územními aktivy a potenciály.

Začleněním různých témat do regionů a území se rozšíří regionální informační báze k udržitelnému rozvoji a průzkumné studie by přispěly k časové dimenzi orientované na budoucnost. To je velmi důležité pro připravenost zainteresovaných stran na všech úrovních reagovat územní intervencí na negativní budoucí perspektivy a umožňuje jim to objevit a využít nové a/nebo nedostatečně využitě potenciály.

Pro zainteresované strany na regionální úrovni by informace vyplývající z tohoto typu analýzy také přispěly ke zvážení evropské perspektivy a například přispěly k následujícímu: a) identifikace a následné využití územních potenciálů; b) vypracování politik zamýšlených k posílení územní atraktivity; c) usnadnění rozeznání potřeby pro koordinaci politiky mezi různou správní úrovní a mezi sousedícím územím.

Jiné programy financované v rámci záměru územní spolupráce by mohly nalézt inspiraci pro vypracování společných strategií a podpory pro vypracování a výběr projektů, které přispívají k dosažení strategických záměrů těchto programů.

Nové informace k územním trendům a perspektivám by mohly pomoci zpřesnit vizi tvůrců politiky k silným a slabým místům, stejně tak jako k účinkům na jejich území, ve srovnání se sousedícím územím povzbuzujícím uzavírání aliancí a strategické spolupráce.

Takovýchto výhod je možné dosáhnout na přeshraničních, nadnárodních a meziregionálních úrovních, stejně tak jako pro rozvoj městské politiky.

Studie územních dopadů budou poskytovat informace podporující monitorování výsledků politiky ex-post a umožní lepší porozumění vztahům příčin a následků na národních, regionálních, přeshraničních, nadnárodních úrovních. Studie budou také postupně poskytovat, s rozvíjením metodologie hodnocení, analýzu ex-ante územních dopadů návrhů politiky odvětví EU, což může naopak zase podporovat územní povědomí v politikách odvětví. Na cestě k nástrojům hodnocení územního dopadu bude uskutečněn další rozvoj a konsolidace podpůrného modelování.

Koncepce hodnocení územního dopadu vychází z integrovaného přístupu a přihlíží k hospodářským, sociálním, kulturním a rovněž environmentálním dopadům politik na určité území. Podle definice je to širší a obsažnější koncepce než u stávajících metod hodnocení životního prostředí (EIA a SEA) protože se vztahuje k územnímu rozvoji a soudržnosti. Hodnocení územního dopadu lze provádět jako analýzu ex-ante i ex-post. Možné nástroje pro hodnocení územního dopadu budou schopny dodat hodnocení politiky ex-ante územní dimenzi, jako je ta, kterou momentálně využívá Komise.

Důkazy k územním dopadům politik odvětví časem umožní posílit integrovaný územní přístup. To by zlepšilo koordinaci a vzájemné synergie mezi politikami odvětví a vytvořilo přidanou hodnotu pro regionální politiku a územní soudržnost. Studie dopadů se budou obzvláště týkat spolupráce na úrovni Společenství, ale stejně tak budou užitečné pro národní a regionální orgány.

Systém znalostní podpory obsahuje skupinu vědců (specialistů v mnoha tematických oborech), kteří mohou pomáhat v činnostech aplikovaného výzkumu v poradní roli, s poskytováním průběžné zpětné vazby a vedení. K provádění každé činnosti bude angažována malá skupina vědců, kteří budou působit jako speciální tým nebo diskusní fórum při provádění každé akce.

Každá speciální skupina nebo diskusní fórum zajistí vědecké ověření a vysokou kvalitu výsledků. Systém znalostní podpory bude jednat společně s konsorciem projektu, bude poskytovat zpětnou vazbu a vedení při aplikovaném územním výzkumu a posílení dialogu a spolupráce mezi nadnárodními projektovými skupinami a nezávislými vědci a bude přispívat ke kvalitě a použitelnosti výsledku aplikovaného výzkumu z programu ESPON 2013.

4. Operační opatření

Cíle mají (1) poskytnout důkaz územních struktur, trendů, perspektiv a dopadů a (2) analyzovat interakci mezi územními fenomény a hospodářským, společenským, ekologickým a kulturním vývojem.

Studie by měly zkoumat územní dimenzi hospodářského, společenského, environmentálního a kulturního vývoje nebo naopak hospodářský, společenský, environmentální a kulturní dopad územních struktur, dynamik nebo vývojových trendů.

Aplikovaný výzkum by měl zajistit solidní důkazy jak pro územní struktury, trendy, perspektivy a dopady analyzované tak, aby bylo tvůrcům politik umožněno posoudit jak rozsah územního vývoje, tak stupeň jeho dopadu.

Analytický rámec pro podporu aplikovaného výzkumu zajistí, aby:

- § Analytická aktivita byla zaměřena na územní prvky, typy a fenomény v socio-ekonomickém kontextu
- § Projekty zahrnovaly solidní analýzu a jasné chápání územních struktur, trendů, perspektiv a dopadů, pokud jde o socio-ekonomickou realitu, za účelem podpory využití výsledků ESPON v praxi.

§ Nadnárodní projektové skupiny provádějící aplikovaný výzkum byly dobře informovány o politickém kontextu a zahrnovaly multidisciplinární kvalifikace pro zajištění toho, že může být prováděna jak územní tak socio-ekonomická analýza s dostatečnou úrovní odborných znalostí a s širokým geografickým pokrytím aby byla analýza různých částí území EU prováděna i s minimem místních znalostí.

Analytický rámec bude sloužit jako základ pro zakotvení budoucí práce, vývoj územních ukazatelů a typologií, vývoj hodnocení územního dopadu a vytváření scénářů.

Mechanismus pro zajištění odpovídající politiky aplikovaného výzkumu bude zahrnovat následující skutečnosti:

§ Nadnárodní projektové skupiny budou požádány, aby specifikovaly, jak má jimi předpokládaný výzkum zahrnout důkladnou socio-ekonomickou analýzu.

§ Vědečtí experti, kteří budou sledovat jednotlivé projekty jako kontrolní orgány – „sounding boards“ zajistí důkladný vědecký základ a dostatečnou vědeckou kvalitu výsledků projektů.

§ Tvůrci politik, kteří jsou v Monitorovacím výboru, budou během realizace projektu zjišťovat své nejvýznamnější úkoly a sledovat důkladnost analýzy a přiměřenost výsledků pokud jde o politická doporučení.

Témata pro studie a analýzy aplikovaného výzkumu budou rozhodnuta na základě strategických úvah. Poradní výbor poskytne vedení ke strategickému přístupu pro definování a volbu témat, v přípravě na rozhodnutí k tématům budoucím (viz IV. 1.2).

Požadavek z vývoje politiky, zaznamenaný členy Monitorovacího výboru ESPON, bude klíčovým výběrovým kritériem pro tematické orientace. Témata pro podporu územní soudržnosti a spolupráce dostanou vysokou prioritu, současně s tématy týkajícími se Lisabonské strategie a udržitelného hospodářského rozvoje.

Tematický rámec pro potenciální témata pro aplikovaný výzkum je organizován ve třech tematických osách:

- (1) Územní rozvoj a konkurenceschopnost regionů, městských a venkovských území.
- (2) Územní spolupráce
- (3) Územní dopad politik EU.

Tematický rámec potenciálních témat pro aplikovaný výzkum je uveden v příloze V.2, k posouzení při výběru projektových témat za účelem podpory větší efektivity regionální politiky v různém územním kontextu.

Tematický rámec zahrnuje orientace a priority politiky týkající se Politiky soudržnosti 2007-2013 a mezivládní spolupráce, které jsou uvedené v dokumentech politiky, jako například Perspektivy územního rozvoje Evropy a "Stav a perspektivy území Evropské unie."

tematická orientace aplikovaného výzkumu bude také ovlivněna z hodnocení pokrytí a mezer v rámci programu ESPON 2006, stejně tak jako volbami provedenými Monitorovacím výborem k přípravným studiím, včetně týkajících se malých a středních měst, sociálního rozměru územního rozvoje a územními dopady politik k životnímu prostředí. Navíc mohou být zvažována další témata, inspirovaná z poptávky uživatelů, atd., pro dodatečný aplikovaný výzkum.

Pro usnadnění efektivního započetí programu ESPON 2013 tematický rámec v Příloze V.2 zahrnuje prioritní témata pro první kolo projektů aplikovaného výzkumu.

Rozhodnutí k činnostem aplikovaného výzkumu budou přijata v několika momentech při zavádění programu. Tematické orientace v rámci programu ESPON 2013 by neměly být a nemohou být plně rozhodovány předem pro 7 let dlouhé období programu. Je nutné udržovat flexibilitu a dát Monitorovacímu výboru příležitost přijímat tematické volby s rozvojem politiky. Aplikovaný výzkum v rámci programu ESPON 2013 dá prioritu integrované analýze.

V programovém období 2007-2013 budou provedeny konzultace zainteresovaných stran mapující poptávku po tematických záležitostech, případně ve formě dotazníků rozdaných v široké míře zainteresovaným subjektům. Jsou uvažována nejméně tři větší výběrová kola, pro zajištění efektivní činnosti Monitorovacího výboru. Navíc mohou být také rozhodnuty jednotlivé akce.

Specifikaci akcí a činností provede Koordinační jednotka pro každou jednotlivou akci, pro doplnění a další rozvoj řady regionálně upravených informací pokrývajících evropské území.

Veškerá činnost v rámci Priority 1 bude prováděna prostřednictvím nadnárodních projektových skupin, po výzvách k návrhům analýz/studií aplikovaného výzkumu v reakci na konkrétní výzkumný rámec programu ESPON (uvedený výše). Bude zajištěna multidisciplinární kompetence výzkumných týmů. Nadnárodní projektové skupiny obdrží dotaci pokrývající 100 % reálných nákladů vynaložených na provedení schválené analýzy/studie. Řídící orgán proto podepíše smlouvy k dotacím podle principu vedoucího partnera, který bude aplikován.

Výzva k nabídkám bude veřejně přístupná a veřejným ekvivalentním orgánům, vyhovujícím výběrovým kritériím a minimálním požadavkům stanoveným pro každou akci. Na základě zákona o veřejných zakázkách EU, veřejný ekvivalentní orgán znamená každý právní orgán podléhající veřejnému nebo soukromému právu (1) založený pro konkrétní účel splnění potřeb v obecném zájmu, který nemá průmyslový nebo komerční charakter (což nevylučuje orgány, která částečně mají průmyslový nebo komerční charakter), a (2) který je právní osobou, a (3) je financován z největší části státem nebo regionálními nebo místními úřady, nebo jinými orgány podléhajícími veřejnému právu, nebo podléhá řídicímu dohledu ze strany těchto orgánů, nebo má správní, řídicí, nebo kontrolní radu, jejichž více než polovina členů je jmenována státem, regionálními nebo místními úřady, nebo jinými orgány podléhajícími veřejnému právu.

Smlouvy k dotacím budou obsahovat konkurenceschopné a atraktivní rozpočty pro předpokládané akce. Indikativní rozpočtová úroveň na akci bude nabízet v průměru 6-700 000 EUR, pro dosažení konkurenceschopné úrovně. Nadnárodní projektové skupiny obdrží dotaci pokrývající 100 % reálných nákladů vynaložených na provedení analýzy/studie. Bude uplatněn princip vedoucího partnera.

Geografické pokrytí bude obvykle zahrnovat regiony všech zemích účastnících se programu ESPON 2013 (s co možná nejvíce podrobností, podle dostupnosti komparativních dat). V rámci této priority je však možné zvolit jen omezený počet analýz a studií zaměřených na menší geografické útvary, jako je například celý Balkán, stejně tak jako analýz a studií z širšího pohledu územních hledisek zabývajících se Evropou v celosvětovém kontextu a/nebo v širším evropském kontextu s poskytováním informací k regionům sousedících zemí neúčastnících se provádění programu ESPON.

Systém znalostní podpory bude fungovat ve formě pracovních skupin nebo diskusních fór expertů vybraných Monitorovacím výborem ESPON ze seznamu nezávislých expertů

shromážděných prostřednictvím otevřené výzvy expertům, k různým tematickým oblastem aplikovaného výzkumu. Tato výzva bude při zavádění programu v případě potřeby obnovena. Vybraní experti budou vyčleněni z účasti v nadnárodních projektových skupinách pro činnosti týkající se témat, pro která byli vybráni a najati jako experti. Po rozhodnutí Monitorovacího výboru k výběru expertů je Řídící orgán jednotlivě najme k poskytování služeb.

Výzva expertům bude také otevřena členům sítě ECP. Ti členové ECP, kteří si přejí být zařazeni do seznamu expertů, budou muset podat žádost podle výše popsaného postupu.

5. Cílové skupiny a příjemci

Cílové skupiny pro výsledky projektů aplikovaného výzkumu jsou v podstatě veřejné orgány na všech úrovních správy, stejně tak jako výzkumná komunita. Zahrnuje to Komisi, všechny členské státy EU a země účastníci se programem ESPON 2013, příslušné národní a regionální/místní orgány a veřejné univerzity a výzkumné ústavy a další potenciální příjemce, jak je zmíněno výše. Navíc mohou být za část cílové skupiny pro výsledek provedeného aplikovaného výzkumu považována seskupení veřejných orgánů odpovědných za přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci v rámci strukturálních fondů.

Přímí příjemci činností v rámci této priority jsou veřejné a veřejným ekvivalentní orgány najaté na základě smlouvy k zavedení činností. Nepřímo budou příjemci prospěchu z výsledků všech provedených činností veřejné orgány zmíněné výše.

6. Očekávané výstupy

V programu ESPON 2013 se předpokládá v období 2007-2013 provedení asi 30-40 akcí a poskytnutí nových informací a důkazů k široké řadě témat, zacílených prostřednictvím výběrového procesu provedeného Monitorovacím výborem ESPON na poptávku politiky po informacích a důkazech. Rozsah těchto činností může být různý, v závislosti na poptávce.

Bude také vytvořen stejný počet pracovních skupin/diskusních fór a Řídící orgán najme dostatečný počet expertů.

7. Očekávané výsledky

Výsledky rozšíří a prohloubí existující znalostní bázi k evropskému územnímu rozvoji, poskytnutou převážně programem ESPON 2006. Nová a zlepšená znalostní báze zlepší informace a povědomí o územních trendech, perspektivách a dopadech politiky. Aplikovaný výzkum může odrážet různé územní entity, nejčastěji evropského, národního a/nebo regionálního a různého územního typu. Výsledky budou odrážet současné znalosti týkající se vědy a umožní praktické použití.

8. Očekávané dopady

Dopady budou lepší rozvoj politiky vzhledem ke zdokonalenému použití výsledků aplikovaného výzkumu a regionálně upravené informace k evropským mapám v procesech politiky a dokumenty pojednávající o rozvoji území, územní spolupráci a soudržnosti, což pozdvihne účinnost regionální politiky a napomůže definování územních potenciálů pro rozvoj.

Dopady přinesou také prospěch evropské kapacitě v oblasti územního aplikovaného výzkumu.

II.4.2 Cílená analýza založená na poptávce uživatelů: Evropská perspektiva rozvoje různých typů území

1. Úvod

Analýza situace také odhalila, že obdržené výsledky ESPON byly slabě zakotveny a málo využity ze strany tvůrců politiky a praktiků pracujících v různých územních kontextech a typech území. Současně se nahlédlo na rozšířenější použití poznatků ESPON jako na významnou příležitost programu ESPON 2013.

Tvůrci politiky a praktici na všech správních úrovních jsou pro ESPON klíčovými zainteresovanými stranami, které prostřednictvím svých přímých a nepřímých opatření přispívají k dosažení cílů evropské politiky týkající se územního rozvoje. Je proto důležité, aby přijatá rozhodnutí zahrnovala informace a důkazy k evropské perspektivě k příslušným regionům nebo větším územím.

Tato priorita odpovídá jasné poptávce praktiků, vyjádřené v konečné fázi programu ESPON 2006, po činnostech v rámci programu ESPON 2013 motivovaných ze strany uživatelů a poptávky. Je však zjevné, že cílená analýza vypracovaná v rámci programu ESPON 2013 bude mít skutečně evropskou dimenzi.

Použití výsledků ESPON v praxi přispěje k informovaným politickým rozhodnutím. Vytvořením analytického procesu, kde jsou zjištění ESPON integrována s podrobnějšími informacemi a praktickým know-how z územní části Evropy nebo ze sektorového orgánu, může být dosaženo nového porozumění potenciálům budoucího rozvoje a úkolům, které by mohlo být transformovány do projektů a akcí. Konkrétní využití výsledků ESPON bude rozpracováno v rámci partnerství, dialogu a spolupráce v mnoha akcích spojením evropské dimenze s národními, regionálními a/nebo místními perspektivami a analýzou.

Tyto činnosti budou relevantní, protože jejich obsah je definován poptávkou po celoevropských důkazech a/nebo evropské územní dimenzi ve vývoji politiky pro určitá území, což umožní integrovanou analýzu některých územních kontextů, profilové studie založené na regionálních případových studiích, experimenty a technickou/metodickou podporu k územnímu plánování a vizím, které jsou prováděny ve spolupráci s jinými programy.

Partnerství a spolupráce k cílené analýze mohou navíc vytvořit přidanou hodnotu pro program ESPON 2013 samotný, přispěním k procesu definování témat pro aplikovaný výzkum.

2. Operační cíle

Operační cíle pro tuto prioritu jsou následující:

- Poskytnout důkazy a znalosti založené na výsledcích ESPON k silným a slabým stránkám jednotlivých regionů, pozici regionů a/nebo větších území z hlediska evropské perspektivy nebo v globálním kontextu a dát evropským regionům možnost vzájemného porovnání s jinými regiony a tak zjistit konkurenční přednosti pro rozvoj jejich spolupráce.
- Zlepšit užitečnost výsledků ESPON testováním nových, experimentálních a inovativních možností, jako například (1) analýzy zájmových témat pro skupiny regionů, částečně na základě případových studií, (2) metodického rámce pro převedení cílů územního rozvoje a politiky do konkrétních činností, a (3) technické, metodické a analytické podpory procesům územního plánování a územního programování a vizí.

- Poskytnout analytickou podporu a důkazy založené na výsledcích ESPON k tematickým prioritám ve spolupráci s programy strukturálních fondů.

3. Hlavní typy činností

Uvažuje se financování třech typů činností s touto prioritou:

- Integrované studie a tematická analýza
- Znalostní podpora experimentálních a inovativních činností
- Společné akce související s jinými programy strukturálních fondů

Uvažované činnosti budou mít evropskou perspektivu a budou zacíleny na konkrétní územní kontext a fragmenty strategické povahy. Budou zahrnovat základní metodické a procedurální prvky s jasným převoditelným charakterem a částí pro konkrétní implementaci, zaměřující se na konkrétní území (také ve formě případových studií), s vysoce použitelnými a demonstrativními účely. Proto i když tyto činnosti budou mít omezenější územní pokrytí, než činnosti v rámci Priority 1, z výsledků bude mít prospěch celé území ESPON. Navíc budou tyto činnosti zavedeny s přímou účastí praktiků.

Prostřednictvím své konkrétní metodiky zavádění bude tato priorita také přispívat k překlenutí mezery mezi tvůrci politiky, praktiky a vědci.

Integrované studie a tematická analýza poskytnou důkazy a znalosti, které mohou přidat profilové informace k pozici regionu nebo většího území v evropském kontextu, s ukázáním silných míst a výzev oblasti ve vztahu k jiným evropským regionům a ve vztahu ke globálnímu kontextu. Tyto činnosti mohou také implikovat technická a metodická doporučení zemím, regionům a jiným územním entitám. Budou s výhodou využívat existujících výsledků z předchozího a současného programu ESPON a z jiných dostupných zdrojů, ale budou zaměřenější a podrobnější pro zohlednění konkrétních územních typů zmíněných v nařízení o strukturálních fondech (nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006) nebo vůči konkrétním tematickým územním potenciálům a/nebo výzvám, pro maximalizaci užitečnosti a praktické použitelnosti. V některých případech však pro splnění očekávání uživatelů může být nutné provést další výzkum a studie.

Znalostní a důkazová podpora experimentálních činností k použití výsledků ESPON v nadnárodním a přeshraničním kontextu, například v oblastech územních vizí, plánování a experimentů souvisejících s územním rozvojem, přispějí ke zlepšení užitečnosti výsledků ESPON testováním nových a inovativních možností. Činnosti mohou zahrnovat různé typy území, včetně přeshraničních oblastí a oblastí nadnárodní spolupráce.

Společné akce související s jinými programy Strukturálních fondů poskytující analytickou podporu k evropské situaci v rámci příslušných tematických priorit programů. Tyto akce jsou v zásadě ve prospěch všech programů podle Cíle 1, 2 a 3, včetně programů zabývajících se přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spoluprací a rovněž INTERACT a URBACT.

4. Operační opatření

Při prosazování ambice projektů a studií motivovaných poptávkou uživatelů provede Monitorovací výbor ESPON evropské zjišťování zájmu, obzvláště ze strany příslušných tvůrců politiky a praktiků na všech správních úrovních, týkajícího se nějakým způsobem programů strukturálních fondů EU a obzvláště územního rozvoje. Zainteresované strany budou převážně reprezentovat orgány na evropské, nadnárodní, národní, přeshraniční a meziregionální úrovni. Pro regiony existuje možnost nastolení určitých relevantních témat.

Zjišťovací procesy budou organizovány kdykoliv budou zapotřebí v období programu ESPON 2013, ve formě výzvy k vyjádření zájmu ze strany zainteresovaných stran. Zainteresované strany vyjadřující svůj zájem budou také muset deklarovat svůj záměr působit jako „akční oblast“ a svou ochotu aktivně se účastnit přípravy a zavedení akce, pokud budou vybrány.

Na základě zájmu a myšlenek vyjádřených ve zjišťovacím procesu bude Monitorovací výbor odpovědný za činnosti, které mají být provedeny, ke kterým může Poradní výbor poskytnout doporučení.

Monitorovací výbor zajistí, aby vybrané činnosti poskytl evropskou přidanou hodnotu a splňovaly následující kritéria:

- Přítomnost evropské perspektivy/rozměru v cílené analýze
- Přenositelnost analytických výsledků přinášejících přidanou hodnotu pro širší uživatelskou skupinu.

Vybrané zainteresované strany se budou plně účastnit provádění cílené analýzy, účastí na definování a provedení akce, stejně tak jako poskytováním informací k analýze, jako například podrobných dat a kvalitativních vstupů.

Účast zainteresovaných stran poskytne znalostní podporu a může být organizována ve formě diskusních fór po implementaci každé akce.

S podporou vybraných zainteresovaných stran bude vypracován konkrétní analytický rámec pro každou jednotlivou činnost. Činnosti budou prováděny prostřednictvím nadnárodních projektových skupin, najatých na základě smlouvy Řídicím orgánem. Zde také nadnárodní projektové skupiny obdrží dotaci pokrývající 100 % reálných nákladů vynaložených na provedení schválené analýzy/studie a uplatněného principu vedoucího partnera.

Výzva k nabídkám bude veřejně přístupná a veřejným ekvivalentním orgánům, vyhovujícím výběrovým kritériím a minimálním požadavkům stanoveným pro každou akci. Na základě zákona o veřejných zakázkách EU, veřejný ekvivalentní orgán znamená každý právní orgán podléhající veřejnému nebo soukromému právu (1) založený pro konkrétní účel splnění potřeb v obecném zájmu, který nemá průmyslový nebo komerční charakter (což nevyklučuje orgány, které částečně mají průmyslový nebo komerční charakter), a (2) který je právní osobou, a (3) je financován, z největší části, státem nebo regionálními nebo místními úřady, nebo jinými orgány podléhajícími veřejnému právu, nebo podléhá řídicímu dohledu ze strany těchto orgánů, nebo má správní, řídicí, nebo kontrolní radu, jejichž více než polovina členů je jmenována státem, regionálními nebo místními úřady, nebo jinými orgány podléhajícími veřejnému právu.

Řídicí orgán spolu s členskými a partnerskými státy bude během realizace programu zkoumat, zda by výzvy k nabídkám mohly být otevřené také pro soukromé subjekty v rámci předpisů o státní pomoci. Pokud by tato možnost nastala, podmínky pro případnou účast soukromých subjektů jako vedoucí a projektoví partneři bude podrobně popsána v každé jednotlivé výzvě.

V případech, kdy vzhledem k tématu a/nebo povaze poskytnutí cílené analýzy je to vhodné a nejefektivnější při získávání uvažovaných výsledků a kdykoliv je předpokládán rozpočet nižší než 75 000 EUR, mohou být činnosti zadány jako poskytování služeb na základě výběrového řízení podle lucemburských pravidel zadávání veřejných zakázek.

Při implementování vybraných činností nebude od zainteresovaných stran požadován žádný finanční příspěvek. Od zainteresovaných stran se však bude očekávat pokrytí osobních a

cestovních nákladů na svou vlastní aktivní účast při implementaci těchto akcí.

Geografické pokrytí činností bude (obvykle) menší než celé evropské území a geografická podrobnost větší, než v rámci činností aplikovaného výzkumu.

Předvídá se proměnlivost činností z hlediska jejich velikosti a trvání. Některé mohou trvat několik let, zatímco jiné mohou mít omezenější trvání, při plnění krátkodobé poptávky pro poskytnutí výsledků.

Užitečnost a validace výsledků budou zajištěny přímou účastí vybraných zainteresovaných stran.

5. Cílové skupiny a příjemci

Cílové skupiny pro výsledky poskytování uživatelsky motivovaných cílených analýz na základě výsledků ESPON jsou (1) tvůrci politiky a praktici angažovaní v provádění programu a projektových činností v rámci programů financovaných ze Strukturálního fondu, zabývající se územním rozvojem a spoluprací, (2) výzkumné ústavy a univerzity provádějící analýzu.

Přímí příjemci činností v rámci této priority jsou veřejné a veřejné ekvivalentní orgány najaté na základě smlouvy k zavedení činností.

Navíc budou mít prospěch z činností spadajících pod Prioritu 2 také veřejné orgány na všech správních úrovních v členských státech EU a země účastníci se programem ESPON 2013.

Konkrétní cílové skupiny, které může zvažovat Monitorovací výbor, jsou následující:

- Orgány na úrovni EU a členských států, účastníci se procesů zavádění záměru územní soudržnosti, včetně strategických pokynů Společenství a strategií národního strategického referenčního rámce, stejně tak jako územně relevantních aspektů programů Strukturálních fondů v rámci záměrů konvergence a konkurenceschopnosti.
- Orgány na úrovni EU a členských států, stejně tak jako partnerských států pracujících na územně relevantních politikách odvětví.
- Orgány odpovědné za zavádění programů v rámci Strukturálních fondů 2007-2013, zabývající se přeshraniční, nadnárodní meziregionální spoluprací spadající v rámci cíle Evropská územní spolupráce
- Skupiny/klastry regionů a měst reprezentující nejméně tři země účastníci se programem ESPON 2013, které mají společný zájem o podporu analýzy ESPON při získávání evropských zkušeností a/nebo znalostí, nebo společné výzvy vztahující se na jejich územní a/nebo městský rozvoj.

6. Očekávané výstupy

V období 2007-2013 se v programu ESPON 2013 očekává provedení 20-40 cílených analýz, podle poptávky uživatelů. Projekty budou představovat menší i větší akce, z hlediska velikosti i trvání.

7. Očekávané výsledky

Výsledky budou pokrývat širokou řadu různých témat, většinou integrovaným způsobem, podle výběru provedeného Monitorovacím výborem k co nejlepšímu splnění poptávky potenciálních uživatelů výsledků ESPON. Výsledky budou zahrnovat evropské perspektivy k územnímu rozvoji, pro zvýraznění územního potenciálu pro příslušné území, inspirování výstavby strategie a plánovacích procesů a stimulaci tvořivosti k novým myšlenkám pro projekty.

8. Očekávané dopady

Očekávaný dopad má zahrnovat větší evropskou citlivost k dokumentům politiky, výstavbě strategie a plánování týkajícího se územní reality, včetně možností ke zlepšování územní spolupráce a soudržnosti. Navíc dojde k lepšímu využití výsledků ESPON na nižším geografickém měřítku.

II.4.3 Vědecká základna a nástroje:

Územní indikátory a data, analytické nástroje a vědecká podpora

1. Úvod

Analýza SWOT odhalila potřebnost vědecké platformy a souboru nástrojů a jejich další vývoj a zlepšení. Obzvláště důležitá jsou spolehlivá, harmonizovaná, celoevropská data s co největší možnou geografickou podrobností. Navíc, cílené použití klíčových indikátorů činí periodické monitorování evropského územního rozvoje další příležitostí.

Vědecká platforma a analytické nástroje představují základní prvek ve znalostní bázi ESPON, pro přípravu efektivní územní politiky.

V tomto smyslu je důležité udržet, rozvinout a rozšířit existující vědeckou platformu a analytické nástroje, které jsou výsledkem programu ESPON 2006, obzvláště vytvořenou databázi, indikátory, mapovací nástroje, modely a metodiky. Budou provedeny nové akce k udržení a vývoji současných výsledků a využití indikátorů, dat a nástrojů poskytnutých z programu ESPON. Další vývoj vědecké platformy vezme v úvahu úsilí vynaložené v rostoucím počtu územních pozorovacích středisek zabývajících se národním a přeshraničním územím. Kromě toho je zásadně důležité zajistit soulad s evropskými standardy pro data a mapy týkající se územních otázek.

Také vnitřní konsistence výsledků ESPON závisí na dostupnosti vědecké platformy a nástrojích, které mohou být relevantní a podporovat aplikovaný výzkum a cílenou analýzu v rámci Priority 1 a 2.

2. Operační cíle

Operační cíle pro tuto prioritu jsou následující:

- Přispět ke konsolidaci územní znalostní báze potřebné pro informovanou formulaci a aplikaci politiky.
- Zajistit data, územní indikátory a nástroje, které jsou použitelné pro tvůrce politiky a praktiky na všech správních úrovních.
- Reagovat na potřeby veřejného přístupu k datům a nástrojům ESPON.
- Zajistit dostupnost porovnatelných regionálních dat v co nejpodrobnějším geografickém měřítku, stejně tak jako statistickou kontrolu kvality a validaci dat.
- Zajistit, aby byly respektovány evropské standardy pro územní přiřazování a ukládání dat (jako je uplatnění standardu TRS 1989 a Směrnice INSPIRE).
- Podporovat konkrétní aplikaci a použití dat pro procesy politiky, strategie a plánování, včetně nástrojů a technik pro prognózování a modelování.
- Průběžně hodnotit územní rozvojové trendy ve vztahu k záměrům územní politiky na evropské úrovni.

3. Hlavní typy činností

Uvažuje se financování čtyř typů činností s touto prioritou:

- Databáze a vývoj dat ESPON
- Územní indikátory/indexy a nástroje
- Systém územního monitorování a zprávy
- Cílené činnosti pro aktualizaci indikátorů a map

Zlepšení **dat a územních indikátorů** a další **vývoj databáze ESPON** bude centrálním úkolem programu ESPON 2013.

Dostupnost **porovnatelných regionálních dat** s evropským pokrytím na dostatečně podrobném geografickém měřítku bylo výzvou pro program ESPON 2006 a dokonce i dříve. Evropským poskytovatelem takovýchto dat je EUROSTAT. Ve snaze o zlepšení byla započata hlubší spolupráce, která bude podporována službami Komise. Tematický a územní obsah projektů ESPON však až dosud prokázal, že je zapotřebí velké zlepšení, které by mělo být dosaženo v rámci programu ESPON 2013. Zlepšený přístup do jiných databází a jejich použití bude součástí tohoto procesu, který bude zahrnovat i územní databázi OECD. Evropské datasey na regionální úrovni budou dále rozvinuty, pro naplnění databáze ESPON. Statistická kontrola kvality bude probíhat dále a bude posílena. Vedoucí partneři budou nejdříve povinni provádět statistickou validaci. Druhou kontrolu a validaci bude provádět nadnárodní projektová skupina odpovědná za databázi ESPON, než budou přeneseny nové datasey z jiné akce aplikovaného výzkumu.

Databáze ESPON bude zlepšována s pravidelně aktualizovanými, validovanými a harmonizovanými regionálními daty, včetně časových řad a dat k územním tokům. Databáze bude zpřístupněna nejen vědecké komunitě, tvůrcům politiky a praktikům na všech správních úrovních, ale také široké veřejnosti prostřednictvím webových stránek ESPON a nepochybně přispěje ke konsolidaci územní znalostní báze potřebné k informovanému formulování a aplikaci politiky. Databáze je základním znalostním komponentem a veřejný přístup k datům poskytuje transparentnost a umožňuje tvůrcům politiky, praktikům a řadovým občanům využití informací.

Konfigurace **územních indikátorů a indexů** podporujících záměr územní soudržnosti bude představovat hlavní oblast zlepšení. Program ESPON 2006 dosáhl určitého pokroku při filtrování indikátorů, které by mohly být považovány za základní indikátory pro územní rozvoj. Bude však provedeno více práce, s účastí tvůrců politiky, pro dosažení operačních syntetických/kombinovaných indikátorů, které mohou informovat proces politiky týkající se územní soudržnosti.

Nástroje pro územní analýzu jsou nezbytné pro aplikaci a použití dat pro formulování politiky, strategie a plánování. Zahrnuje to široký rozsah různých analytických nástrojů, jako například mapovací prostředky, modely a metodiky. Činnosti budou obsahovat další vývoj a aktualizaci existujících nástrojů, např. HyperAtlas, na webu založený GIS, což je základní metodika pro hodnocení územního dopadu, stejně tak jako vývoj nových aplikací jako například modely prognózování a inovativní typy kartografické prezentace pro další rozvoj vědecké platformy.

Možností bude také zabývat se základnějšími otázkami výzkumu, částečně z programu ESPON 2006. To může zahrnovat další pokrok definic a metodik. Další vývoj nástrojů pro územní analýzu bude také zohledňovat obzvláště důležité požadavky na dosažení užitečných činností v rámci Priority 2.

Vývoj nástrojů bude soustředěn na použití tvůrců politiky a praktiků na všech správních úrovních (včetně přeshraničních a nadnárodních seskupení) a umožní použití informací a dat těmito konkrétními skupinami zainteresovaných stran (nebo účastnický přístup pro vypracování

politiky, vývoj strategií a plánů). Budou dostupné prostřednictvím webových stránek ESPON a budou také k dispozici široké veřejnosti, včetně výzkumných pracovníků a univerzitních studentů, čímž budou přispívat k formování a konsolidaci evropské výzkumné oblasti územního rozvoje a soudržnosti. Šíření nástrojů bude reagovat na jasně vyjádřené potřeby v rámci programu ESPON 2006, obzvláště při zavádění spolupráce ESPON-INTERACT v období 2004-2006.

V rámci této priority bude financován **system územního monitorování EU** pro průběžné hodnocení trendů územního rozvoje ve vztahu k záměrům územní politiky na evropské úrovni. Monitorování se bude opírat o základní územní indikátory a indexy, bude je integrovat a následně vytvářet časové řady, jak bylo zmíněno výše. Monitorování bude zaměřeno na různé typy území, včetně metropolitních městských oblastí, venkovských oblastí a ostatních, jak je uvedeno v nařízení o Strukturálních fondech.

Tato činnost bude stavět na získaných zkušenostech a výsledku zkušební fáze zavedené na konci předchozího programového období. Je to také zaměřeno na praktiky a tvůrce politiky žádající o informace k evropským územním dynamickým silám, což by mohlo přidat tuto dimenzi k úvahám k rozvoji v jejich regionech a větších územích. Územní monitorování ESPON bude poskytovat zvětšený a profilový územní referenční rámec, což umožní vyhodnocení širších územních účinků trendů a dopadů politiky prostřednictvím periodických zpráv, 2-3 krát v období zavádění.

Při udržování znalostí ESPON v aktuálním stavu je předvídána potřeba řady **aktualizačních indikátorů cílených činností, map a odpovídajících nástrojů**, pokud budou nutné. Některé činnosti mohou být založeny na naléhavé poptávce. Cílené činnosti se budou převážně vztahovat k údržbě nástrojů a aktualizaci existujících datasetů a map, když budou k dispozici novější informace. Evropské standardy (TRS 1989 pro data a LAEA pro vytváření map) budou respektovány a poskytnuty k dispozici v elektronické podobě za účelem zveřejnění.

4. Operační opatření

Činnosti financované v rámci této priority bude rozhodovat Monitorovací výbor ESPON na základě strategických úvah, požadavků z vývoje politiky vznesených jeho členy a v Poradním výboru. Monitorovací výbor také vezme v úvahu konkrétní potřeby vyplývající ze zavedení vybrané akce v rámci Priority 2 a z činností účasti a přenesení pravomocí při šíření povědomí zavedených v rámci Priority 4.

Jsou uvažována nejméně tři výběrová kola, pro zajištění účinného zavedení této priority. Mohou být zapotřebí také jednotlivé akce, podle konkrétních potřeb.

Většina činností v rámci této priority bude prováděna prostřednictvím nadnárodních projektových skupin, po výzvách k aplikovaným návrhům v reakci na konkrétní rámec aplikovaného výzkumu vyvinutý s podporou Koordinační jednotky ESPON. Nadnárodní projektové skupiny obdrží dotaci pokrývající 100 % reálných nákladů vynaložených na zavedení schválených činností. Bude uplatněn princip vedoucího partnera.

Výzva k nabídkám bude přístupná veřejným a veřejným ekvivalentním orgánům, vyhovujícím výběrovým kritériím a minimálním požadavkům stanoveným pro každou akci. Na základě zákona o veřejných zakázkách EU, veřejný ekvivalentní orgán znamená každý právní orgán podléhající veřejnému nebo soukromému právu (1) založený pro konkrétní účel splnění potřeb v obecném zájmu, který nemá průmyslový nebo komerční charakter (což nevylučuje orgány, která částečně mají průmyslový nebo komerční charakter), a (2) který je právní osobou, a (3) je financován, z největší části, státem nebo regionálními nebo místními úřady, nebo jinými orgány

podléhajícími veřejnému právu, nebo podléhá řídicímu dohledu ze strany těchto orgánů, nebo má správní, řídicí, nebo kontrolní radu, jejichž více než polovina členů je jmenována státem, regionálními nebo místními úřady, nebo jinými orgány podléhajícími veřejnému právu.

Smlouvy k dotacím budou obsahovat konkurenceschopné rozpočty pro předpokládané akce.

Řídicí orgán spolu s členskými a partnerskými státy bude během realizace programu zkoumat, zda by výzvy k nabídkám mohly být otevřené také pro soukromé subjekty v rámci předpisů o státní pomoci. Pokud by tato možnost nastala, podmínky pro případnou účast soukromých subjektů jako vedoucí a projektoví partneři bude podrobně popsána v každé jednotlivé výzvě

V případech, kdy vzhledem k tématu a/nebo povaze činnosti je to vhodné a nejefektivnější při získávání uvažovaných výsledků a kdykoliv je předpokládán rozpočet nižší než 75 000 EUR, mohou být činnosti zadány jako poskytování služeb na základě výběrového řízení podle lucemburských pravidel zadávání veřejných zakázek.

Cílené činnosti pro aktualizování indikátorů, map a příslušných nástrojů, pokud jsou zapotřebí, budou smluvně zadány Řídicím orgánem jako poskytnutí služby následně po rozhodnutí/žádosti Monitorovacího výboru a podle lucemburských pravidel zadávání zakázek. V rámci této priority by také mohl být financován nákup dat.

Pro databázi ESPON (verze II) a práci na zlepšení a validaci dat je uvažována jedna činnost pro celé období programu. Tato služba však bude smluvně zadána pro období 2007-2010, s možností prodloužení. Jako přípravné opatření bude provedena studie proveditelnosti, zkoumající možnosti a omezení porovnatelných územních dat v Evropě, se zohledněním výsledků projektu k pořizování a validaci dat v rámci programu ESPON 2006.

Pro práci na územních indikátorech a indexech je předpokládáno velké úsilí v prvních třech letech zavádění programu. Bude to zahrnovat práci na tematických indikátorech (přístupnost, konektivita, služby v obecném zájmu, regionální hospodářská struktura (specializace, struktura podniků, atd.), územní vládnutí, stejně tak jako na integrovaných kompozitních indikátorech (indikátory územní soudržnosti a indikátory udržitelného rozvoje).

Další vývoj vědecké platformy a analytických nástrojů bude vyžadovat řadu menších a větších kontraktů s týmy výzkumných pracovníků.

Monitorování evropského územního rozvoje se uvažuje jako jeden kontrakt pro celý program ESPON 2013, smluvně zadaný pro období 2007-2010 s možností prodloužení.

5. Cílové skupiny a příjemci

Cílová skupina zahrnuje (1) tvůrce politiky a praktiky na všech správních úrovních, (2) výzkumné ústavy, univerzity a vědeckou komunitu, a (3) širokou veřejnost. Za cílovou skupinu mohou být považováni obzvláště veřejní zástupci regionů a větších území účastníci se cílené analýzy v rámci Priority 2.

Z hlediska činností sloužících internímu účelu programu se cílová skupina skládá převážně z veřejných orgánů v pozadí programu ESPON 2013. Uvažuje se však několik činností pro externí použití, rozšiřující cílovou skupinu pro tuto prioritu tak, že zahrnuje další veřejné orgány využívající předpokládané evropské důkazy týkající se územního rozvoje, monitorování a prognózování, nebo jiné skupiny a soukromé osoby využívající příležitost prozkoumat evropská regionálně upravená data a mapovací prostředky, zdarma dostupné spolu s publikacemi ESPON na webových stránkách ESPON v rámci limitů a podmínek stanovených ustanovením o

autorském právu.

Příímí příjemci činností v rámci této priority jsou veřejné a veřejné ekvivalentní orgány najaté na základě smlouvy k zavedení činností. Nepříímí budou příjemci prospěchu z výsledků všech provedených činností veřejné orgány zmíněné výše.

6. Očekávané výstupy

Významným výstupem bude databáze ESPON (verze II), zahrnující 20-30 celoevropských, porovnatelných datasetů, řádně validovaných a aktualizovaných, poskytujících informace ke všem regionům Evropy, pokud to dostupnost dat učiní možným. Dataset bude obsahovat data poskytnutá projekty v rámci Priority 1 a 2. Časové řady dat a data za klíčovými indikátory budou při zavádění programu pravidelně aktualizovány.

Důležité Evropské mapy z programu ESPON 2006 (10-20 map) budou aktualizovány na základě nových dat, stejně tak jako mapy z programu ESPON 2013 (5-10), pokud se při zavádění programu stanou dostupnými data novější.

Index související s územní soudržností bude vypracován na základě územních indikátorů, s využitím syntetických/kombinovaných indikátorů.

V rámci programu ESPON 2013 jsou uvažovány nové nástroje pro územní analýzu, včetně modelů a metodik, které mohou dále podporovat integrovaný analytický přístup. Nové metodiky a modely pro hodnocení územního dopadu představují potenciální inovaci v rámci vědecké platformy ESPON. Celkem je uvažováno 5-10 činností vedoucích k novým nástrojům. Navíc budou udržovány a aktualizovány některé existující nástroje, jako například prostředky mapování a modely.

V rámci programu ESPON 2013 budou výsledkem územního monitorování 2-3 zprávy.

7. Očekávané výsledky

Mezi výsledky bude patřit také použití dat a nástrojů ESPON v tvorbě politiky na různých úrovních, vzhledem k přístupu, spolehlivosti a pravidelným aktualizacím. Monitorování územního rozvoje bude obzvláště podporovat zaznamenávání rozvoje jednotlivých území a evropského kontinentu jako takového.

8. Očekávané dopady

Uvažované dopady zahrnují intenzivnější využití evropské dimenze v rozvoji politiky pro regiony a větší území, stejně tak jako stimuly vědeckého zájmu o aplikovaný územní výzkum v evropském kontextu. Stejně tak se může zlepšit dialog k územním otázkám vzhledem k přístupu k datům ze strany nejšířší veřejnosti. Z hlediska analýz poskytovaných z programu ESPON 2013 bude možné založit analýzu a mapy na nejposlednějších datech a aktualizovaných nástrojích.

II.4.4 Kapitalizace, vlastnictví a účast:

Vytváření kapacit, dialog a síťové propojení

1. Úvod

Započetí programu ESPON 2013 položí velký důraz na kapitalizaci důkazů a zjištění prostřednictvím šíření povědomí a účasti částečně spočívajících na výsledcích dosažených programem ESPON 2006.

Účastnický přístup k vypracování strategií a plánů vývoje politiky je podstatný pro zajištění

jejich relevance, efektivity a udržitelnosti. Strategie programu ESPON by proto byla nekompletní a neschopná dosáhnout svých celkových záměrů bez konkrétních činností zaměřených na operační využitelnost získaných důkazů a znalostí prostřednictvím činností šířících povědomí a angažujících zainteresované strany ve výsledcích a jejich praktickém použití. V rámci programu ESPON 2006 bylo dobrou praxí shromáždit společně názory tvůrců politiky, praktiků a vědců, také jako dialog k poskytování definic a vodítek. Platí to také pro projekty aplikovaného výzkumu, cílené analýzy a pro další pokrok v oblasti vědecké platformy.

Analýza SWOT poskytla závěr, že kapitalizace a povědomí programu ESPON 2006 a dosud dosažené výsledky jsou příliš omezené a že použití výsledků by mělo být zlepšeno prostřednictvím účasti, výstavby kapacity, dialogu a propojování do sítí.

Při programu ESPON 2013 bude vynaloženo značné úsilí k angažování cílových skupin pro zajištění kvalitního partnerství a nejvyššího možného sblížení, porozumění a využití důkazů a vyvinutí znalostní báze.

Program ESPON 2013 zajistí kapitalizaci výsledků, adresováním hlavně dvou cílových skupin nacházejících se na (1) evropské úrovni zahrnující tvůrce politiky v evropských institucích a programech, zástupce členských států zabývající se územním rozvojem a politikami příslušných odvětví, (2) a mezi nadnárodními, regionálními a místními tvůrci politiky a praktiky angažovanými v rozvoji území. Vědecká komunita ve vztahu k územnímu výzkumu posílí kapitalizaci výsledků a sama bude cílem v činnostech šíření povědomí.

Protože výsledkem prvního programu ESPON byl významný výstup, prohloubený dialog a účast tvůrců politiky a praktiků na všech úrovních se staly možným od začátku programu ESPON 2013.

2. Operační cíle

Operační cíle zahrnují následující:

- Kapitalizace prostřednictvím šíření povědomí k poznatkům ESPON, obzvláště angažováním regionálních tvůrců politiky a praktiků v interaktivním a zaměřeném nadnárodním dialogu.
- Zlepšení a konsolidace vlastnictví důkazů a znalostí ESPON.
- Příjem zpětné vazby k užitečnosti a použití výsledků ESPON v praxi.
- Zajištění přenositelnosti výsledků poskytnutím kompaktních, písemných a trvalých, snadno čitelných důkazů územních znalostí vestavěných do provádění programu ESPON.

3. Hlavní typy činností

Je uvažována cílená strategie kapitalizace, zajišťující široké šíření výsledků nezbytné pro vytváření povědomí, účast a výstavbu kapacity kolem poznatků ESPON. Strategie kapitalizace bude vyvinuta v počáteční fázi programu ESPON 2013 a povede k plánu činností ve směru různých cílových skupin zainteresovaných stran. Uvažuje se také externí podpora v oblasti médií a mediálních organizací. Při zajišťování širokého šíření a využití výsledků a nástroj budou zastávat důležitou roli webové stránky ESPON.

K dosažení těchto konkrétních záměrů byly identifikovány jako vhodné následující typy činností:

1. Média a publikace
2. Evropské semináře a pracovní setkání
3. Nadnárodní síťové činnosti

Velmi důležitým faktorem pro vytváření povědomí a přenesení pravomocí je zajištění strategické podpory ze strany **médií a publikací**, stimulujících využití výsledků ESPON. Toho nemůže být dosaženo pouze ústní komunikací, ale je zapotřebí podpora konkrétních výstupů dokumentujících pokrok v získávání důkazů, znalostní báze a zkušeností.

Činnost médií bude zahrnovat další vývoj webových stránek ESPON a tok popisů ke klíčovým výsledkům zacílený na různé skupiny cílových skupin prezentovaných v různých médiích. Vypracování kompaktní a snadno čitelné syntetické zprávy ESPON a dalších publikací poskytne písemný a trvalý důkaz územních znalostí ve snadno srozumitelném jazyce a je proto velmi důležitým a nezbytným prvkem pro dosažení konkrétních záměrů této priority programu, i pro celý program ESPON 2013. Publikace by mohly být také ve formátu informačních listů, učebnic, nebo podobně.

Jednotný profesionální grafický design ESPON bude zajištěn jako součást strategie kapitalizace a v komunikačních činnostech sítě CU a ECP při celém zavádění programu.

Evropské semináře a pracovní setkání, převážně zaměřené na tvůrce politiky a praktiky; jejich záměrem je rozšířit a konsolidovat jejich vlastnictví důkazů a znalostí ESPON, mimo jiné prostřednictvím výměny zkušeností získaných při účasti na cílené analýze financované v rámci priority 2. Tyto semináře a/nebo pracovní setkání by poskytly cenné vstupy pro Monitorovací výbor, ke konkrétním potřebám různých cílových skupin z hlediska informací, nástrojů a pokynů, které by měly dostat prioritu při rozhodování k činnostem, které mají být financovány v rámci ostatních priorit programu. Navíc poskytnou zpětnou vazbu k užitečnosti a použití výsledků ESPON v praxi, čímž bude umožněno průběžné zlepšování celkové užitečnosti výsledků programu ESPON směrem k účastníkům vysoce relevantním pro územní rozvoj a soudržnost. Součástí těchto činností budou pracovní setkání k vědeckým záležitostem, zajišťující užitečnost budoucích výsledků.

Nadnárodní síťové činnosti v programu ESPON 2006 významně přispěly ke kapitalizaci výsledků šířením povědomí k poznatkům ESPON, obzvláště angažováním národních a regionálních tvůrců politiky, praktiků a vědců do nadnárodního dialogu k situaci v jejich oblasti v evropské územní realitě. Nadnárodní činnosti ve velké míře prováděla evropská síť kontaktních míst ESPON (ECP).

Nadnárodní síťové činnosti v rámci programu ESPON 2013 poskytnou cílenou nadnárodní kapitalizaci, prohloubení povědomí a šíření výsledků ESPON s konkrétním záměrem angažování tvůrců politiky, praktiků, vědců a mladých akademiků a propagaci evropské perspektivy územního rozvoje, konkurenceschopnosti a soudržnosti. Cílem je aktivovat nadnárodní zájem o program ESPON účastí tvůrců politiky, praktiků a vědců, kteří by jinak o programu ESPON nebyli informováni.

Nadnárodní síťové činnosti obzvláště zajistí operační přístup, což může vést k novým iniciativám v této oblasti. Nadnárodní spojování do sítí uváže potenciální nové činnosti na nadnárodním území, které mohou poskytnout další rozvoj pro své regiony, města a jiné typy území a propagovat územní soudržnost. V tomto kontextu by nadnárodní propojování do sítí mohlo vést k zájmu o poskytování cílených analýz podle Priority 2 tohoto programu.

U sítě ECP se předpokládá, že bude hrát důležitou roli také v programu ESPON 2013 a podporovat program ESPON 2013, prováděním uvažovaných činností nadnárodního propojování do sítí.

Nadnárodní síťové činnosti budou prováděny prostřednictvím seskupení členů sítě ECP na základě strategie zahrnující soubor různých činností. Mezi uvažovanými činnostmi jsou semináře organizované v úzké spolupráci s CU. Další uvažované činnosti zahrnují zpětnou vazbu pro zlepšení studií a výsledku ESPON. Nadnárodní síť by také měla poskytovat zpětnou vazbu programu k výsledkům připraveným projektovými skupinami, obzvláště v rámci Priority 1 a 2, pro zvýšení povědomí o hrubých chybách a nepochopeních z národního hlediska. Navíc by nadnárodní činnosti mohly přispět k vědecké konsistenci činností aplikovaného výzkumu, přes CU poskytující zpětnou vazbu nadnárodním projektovým skupinám na základě národních informací.

Uvažované úkoly a možná účast sítě ECP v programu ESPON 2013 je obsažena v Příloze V.3.

4. Operační opatření

Zavádění mediálních a publikačních činností, včetně vypracování syntetických zpráv a publikací ESPON a evropských seminářů a pracovních setkání, se bude lišit obsahem, rozsahem a trváním. Činnosti bude zadávat Řídící orgán, podle včasné připraveného pracovního plánu schváleného Řídícím výborem, jako poskytování služeb v souladu s lucemburskými zákony pro zadávání veřejných zakázek. Postupy nabídkových řízení budou zahájeny na základě pravomocí a odpovědností schválených Řídícím výborem a budou vypracovány s podporou Koordinační jednotky ESPON.

Provádění nadnárodních činností za pomoci sítě ECP bude založeno na jasných strategiích pro každou činnost, navržených skupinami národních ECP vybraných členskými státy EU účastnicími se programu ESPON 2013.

Pro zavádění činností v rámci této priority se předpokládá rozsáhlejší účast Koordinační jednotky.

Veškeré **mediální činnosti a publikace ESPON** budou úzce zaměřeny na vývoj agendy politiky a mohly by obsahovat takové produkty, jako například syntetické zprávy, stručné informační materiály, vědecké zprávy, prezentační složky, informační letáky, atd. a mediální činnosti jako je například newsletter, zasílání materiálů přímo poštou, tiskové konference, články a tiskové zprávy. K šíření informací a mediálním činnostem budou najímány mediální agentury. Webové stránky ESPON budou použity jako centrální informační nástroj a budou udržovány a aktualizovány tak, aby sloužily jako uživatelsky přívětivý portál pro uživatele ESPON. Bude vyvíjena snaha o cílené zahrnování informací k postupu a událostem programu ESPON na webových stránkách Komise InfoRegio, současně se šířením materiálů ESPON a informací o příslušných událostech s účastí Komise.

Pro dosažení regionálních a místních účastníků po celé Evropě jsou důležité překlady klíčových textů do všech jazyků Společenství. Překlady jsou však drahé a proto se předpokládá provedení překladů jen několika, krátkých, textů. Obzvláště z hlediska cílené analýzy v rámci Priority 2 může být jazyková otázka důležitá. Smluvně najatý tým ESPON bude v těchto případech pracovat v angličtině a účastníci se zainteresované strany, tvůrci politiky a praktici budou požádáni o přispění k této činnosti, překládáním výsledků do jazyka (jazyků) požadovaného k zajištění optimálního dopadu činnosti ESPON v praxi. Také nadnárodní projektové skupiny a síť ECP mohou být požádány, aby podpořily výdaje na překlady v rámci rozpočtů financování smluvních akcí.

Evropské **semináře a pracovní setkání** budou organizovány, pro co nejlepší kapitalizaci k rozvoji politiky, v úzké spolupráci se zmíněnými orgány. Obzvláště bude použit široký přístup

ve vztahu k různým oblastem politik odvětví a ve vztahu k evropským asociacím reprezentujícím městské a venkovské oblasti, přímořské regiony, atd., stejně tak jako organizace propagující zájmy konkrétních odvětví. Evropské profesní a vědecké organizace, jako např. AESOP, RSA, ERSA a EUGEO, budou také připadat v úvahu.

Společné události s jinými programy strukturálních fondů zohlední první pilotní zkušenosti spolupráce mezi programy ESPON a INTERACT v rámci předchozího programového období. Mezi INTERREG IV, INTERACT II, URBACT II a ESPON 2013 bude prováděna každoroční koordinace pracovních programů, pro zajištění komplementarity, která může obsahovat společné události.

Vytvoření kompetentní a dlouhodobé intelektuální kapacity v Evropě v oblasti územního rozvoje a soudržnosti může implikovat vědecké události zaměřené na územní rozvoj a analýzu. Události, vědecké konference a pracovní setkání ke konkrétním záležitostem budou angažovat síť vědců v oboru územního výzkumu a souvisejících oborech, vytvořenou v rámci programu ESPON 2006, stejně tak jako operační územní pozorovací střediska členských států.

Nadnárodní činnosti prováděné prostřednictvím sítě ECP vybere Monitorovací výbor na základě cílených výzev k nabídkám, které budou vydány nejméně ve třech různých momentech v období zavádění programu.

Výzvy budou otevřené veřejným a veřejným ekvivalentním orgánům, které jsou členy sítě ECP a budou reagovat na identifikované cílené potřeby s prioritami stanovenými Monitorovacím výborem a dodrží operační přístup. Návrhy bude muset předložit seskupení nejméně 3 ECP a budou muset být formulovány ve formě strategie se záměry a činnostmi. Pro tento typ činností bude platit princip vedoucího partnera.

Monitorovací výbor stanoví a schválí kvalifikační a výběrová kritéria, společně se standardně upravenými postupy podávání žádostí a poskytování zpráv.

Nadnárodní činnosti budou vybrány tak, aby bylo zajištěno úplné pokrytí všech relevantních účastníků v rámci evropského území při zavádění programu. Nadnárodní činnosti budou dobře připraveny a budou zahrnovat široký okruh zainteresovaných stran, včetně mobilizace potenciálních národních vědeckých sítí.

5. Cílové skupiny a příjemci

Cílové skupiny vztahené ke kapitalizaci výsledků, šíření povědomí, přenesení pravomocí a angažovanosti zahrnují širokou řadu různých cílových skupin. Hlavní cílová skupina zahrnuje tvůrce politiky a praktiky se vztahem k územnímu rozvoji a odvětvové politice na různých správních úrovních, od globálního až k místnímu měřítku. Navíc jsou cílem jiné evropské programy, stejně tak jako evropská síť vědců v oboru územního rozvoje, dále studenti a široká veřejnost jako taková.

Přímí příjemci mediálních intervencí, produkce publikací a organizace evropských seminářů a pracovních setkání jsou uživatelé médií a publikací a účastníci pracovních setkání a seminářů. K přípravě těchto činností budou najati na základě smlouvy poskytovatelé služeb. Pro nadnárodní činnosti ECP jsou příjemci, ve smyslu regulace, nadnárodní projektové skupiny vytvořené členy sítě ECP.

6. Očekávané výstupy

Kapitalizace a činnosti médií budou implikovat velké množství menších a větších cílených úsilí

vytvářejících viditelnost výsledků ESPON mezi různými skupinami zainteresovaných stran.

Mediální činnosti budou zahrnovat 10-15 informačních akcí za rok, provedených jako zasílání materiálů přímo poštou, články v časopisech, e-mailem zasílaný newsletter, tiskové zprávy, atd. Webové stránky ESPON budou pokračovat v plnění své úlohy klíčového informačního zdroje, s domácí stránkou koncipovanou s příběhem a mapou nově každý měsíc, tzn. změněnou 10-12 do roka. U webových stránek Komise se také předpokládá, že budou hrát pro ESPON důležitou mediální roli.

Syntetické zprávy a publikace ESPON podporující tuto prioritu budou v době trvání programu ESPON představovat 5-6 větších zpráv a 5-6 menších publikací.

Organizování **evropských seminářů a pracovních setkání** zaměřené na konkrétní účastníky v rámci Společenství, účastníky na evropské úrovni a v rámci příslušných programů financovaných ze strukturálních fondů, na vědeckou komunitu a národní územní pozorovací střediska bude v období 2007-2013 představovat 14-20 menších i větších událostí, tzn. 2-3 v jednom roce činnosti. Plánuje se organizování 1 většího semináře za rok zaměřeného obzvláště na tvůrce politiky a praxe na evropské úrovni, pracující v evropských institucích a strukturách mezinárodní spolupráce. Stejně tak se předpokládá provedení některých akcí a pracovních setkání ve spolupráci s jinými relevantními orgány, které se budou podílet na nákladech.

Z hlediska **činností nadnárodních ECP** se uvažuje, že v rámci období zavádění programu by mělo být financováno přibližně 14 nadnárodních činností, pro zajištění kapitalizace, nadnárodní výměny zkušeností, účasti, šíření povědomí a přenesení pravomocí. Každá činnost bude dokumentována ve zprávě, včetně návrhů operační činnosti.

7. Očekávané výsledky

Očekává se nebývalý nárůst počtu tvůrců politiky a praktiků, kteří byli kontaktováni a začali si být vědomi programu ESPON, stejně tak jako porovnatelných evropských důkazů. To může mít za následek zvýšení žádostí o další informace a pomoc z programu ESPON, například v souvislosti se zvýšeným zájmem o činnosti v rámci Priority 2.

Stejně tak se očekává zvýšení počtu vědců se zájmem o evropský územní aplikovaný výzkum, také mezi mladými výzkumnými pracovníky. V důsledku toho se pravděpodobně zvýší počet potenciálních vedoucích partnerů se zájmem o projekty aplikovaného výzkumu a cílené analýzy ESPON v rámci Priority 1 a 2.

Očekává se, že řadu návrhů činností vyplývajících z nadnárodních síťových činností zavedou příslušné zúčastněné orgány a instituce.

8. Očekávané dopady

Dopad programu ESPON v podpoře politiky rozvoje založené na důkazech bude viditelný v mnoha dokumentech politiky, prostřednictvím odkazů a reprodukce map ESPON v jednotném grafickém designu. Ve vědecké komunitě se podobná větší viditelnost objeví ve vědeckých časopisech, atd. Evropská perspektiva k územnímu rozvoji a soudržnosti bude viditelnější v rozvoji politiky regionů a větších území.

II.4.5 Technická pomoc, analytická podpora a komunikace

1. Úvod

Technická pomoc a komunikace k modalitám programu jsou potřebné a nezbytné komponenty všech programů strukturálních fondů. Charakteristický prvek programu aplikovaného výzkumu a strategická povaha programu ESPON 2013 činí navíc nezbytnou i schopnou analytickou podporu. Práce v rámci programu ESPON je obecně založena na jasné definici pravomocí a odpovědností formulovaných z myšlenek projektu, které zdaleka přesahují obvykle prováděné výzvy k nabídkám, při kterých potenciální příjemci navrhují své myšlenky projektu v rámci priority. Analytická podpora vyžaduje pracovníky s výzkumnými dovednostmi týkajícími se obsahu, které se nepřekrývají s dovednostmi potřebnými k poskytování technické a administrativní pomoci. Z tohoto pohledu je program ESPON 2013 zvláštní a unikátní v porovnání s jinými programy v rámci Strukturálních fondů 2007-2013.

V programu zahrnujícím účast 27 členských států je potřebná dostatečná technická pomoc, k zajištění hladkého zavedení programu, správnému plnění odpovědností řídicích, Certifikačních a Auditorských orgánů a zavedení plánu komunikace. Obzvláště bude nutné mimořádné úsilí k vyhovění minimálním požadavkům předpokládaným ve vztahu k zavedení řídicích a kontrolních systémů tak, jak budou definovány a popsány, podle předpisů a nařízení, v prvním roce zavádění programu.

Analýza SWOT ukázala, že plnění strategie programu a celkových záměrů programu ESPON 2013 vyžaduje speciální analytické dovednosti v rámci koordinace programu, pro splnění konkrétních požadavků na vedení administrativy výzkumu projektů aplikovaného výzkumu. Je zapotřebí analytická podpora, k zajištění tematické a výzkumné externí konsistence programu a řady činností provedených pro koordinaci programu.

Zkušenosti z programu ESPON 2006 jasně ukázaly, že kapacita potřebná k přípravě specifikací projektu, koordinaci výzkumných činností, následných činností aplikovaného výzkumu a transpozici a syntéze vědeckých výstupů do politických sdělení je velmi podstatná. Management programu musí mít takovéto dovednosti k dispozici.

Navíc stanovené cíle a pracovní postupy (modus operandi) popsané pro každou z priorit naznačují, že jsou zapotřebí konkrétní dovednosti a zdroje k vedení a implementaci procesu zjišťování potřebného k výběru činností, které mají být zavedeny v rámci Priority 2 a 3; zavedení systému znalostní podpory, stejně tak jako nadnárodních činností ECP a strategie kapitalizace v rámci Priority 4 vyžadují konkrétní pracovníky, kteří jsou schopni předkládat a projednávat výstupy a výsledky ESPON kompetentním a dovedným způsobem.

Střednědobé vyhodnocení a analýza SWOT programu ESPON 2006 také podtrhly některé nedostatky z hlediska šíření informací z hlediska aplikačních postupů, což by mohlo omezit počet obdržených nabídek. V souladu s požadavky nařízení ERDF bude vyvinuto významné úsilí z hlediska konkrétních požadavků plánu komunikace, k zajištění šíření informací k žadatelským postupům pro potenciální příjemce a tudíž pro podporu nejširší možné účasti výzkumných institucí a/nebo organizací.

Plán komunikace doplňuje činnosti kapitalizace v rámci Priority 4, ve své přímé odezvě na technické požadavky v informacích a transparentnosti, stanovené v tomto nařízení. Strategie kapitalizace v rámci Priority 4 splní další účel zajišťováním informací pro zainteresované subjekty a uživatele, pokud jde o obsah a výsledky aplikovaného výzkumu, akcemi v rámci programu ESPON 2013 s cílem vytvoření povědomí a aplikace důkazů ESPON, ze strany

angažovaných účastníků.

2. *Operační záměry*

Operační záměry mohou být popsány následovně:

- Zajistit správné administrativní a finanční zavedení programu, při plném respektování národních pravidel a pravidel EU, poskytováním potřebné podpory a ve vztahu k orgánům a příjemcům programu,
- Poskytnout nejjednodušší možné řídicí postupy týkající se výzvy k nabídkám, uzavírání smluv, podávání hlášení a platebního postupu, také prostřednictvím zavedení standardizovaných postupů k zajištění nejširší možné účasti výzkumných institucí a organizací v programu ESPON 2013.
- Zajistit interní koherenci činností prostřednictvím interní koordinace a událostí a poskytováním nezbytné podpory k převedení potřeb zainteresovaných stran do konkrétních akcí, které mají být financovány v rámci různých priorit programu,
- Zajistit analytickou kapacitu nezbytnou pro vysoce kvalitní syntézu výsledků transponujících vědecké výsledky pro použití ze strany tvůrců politiky.
- Poskytnout potenciálním příjemcům, příjemcům a veřejnosti transparentní informace k následujícímu:
 - Podmínky způsobilosti, které mají být splněny pro účast v žadatelském postupu;
 - Popis postupů ke zkoumání žádostí;
 - Kritéria pro volbu akcí, které mají být financovány;
 - Kontakty na národní (regionální a místní úrovni, v maximální možné míře), které mohou poskytnout informace k programu ESPON 2013
 - Příjemci a operace (a příslušné částky), které obdržely pomoc společenství v rámci programu.
 - Výsledky dosažené v rámci programu ESPON 2013 ve vztahu ke stanoveným indikátorům
- Zajistit viditelnost úlohy zastávané Společenstvím a zajistit, aby byla přidaná hodnota pomoci Společenství vysvětlena veřejnosti a aby bylo rozšířeno povědomí o dosažených výsledcích operačního programu.
- Zajistit, aby byla pomoc transparentní a aby postupy přístupu ke společně financovaným akcím byly potenciálním příjemcům vyjasněny.

3. *Hlavní typy činností*

Při zajišťování efektivního zavedení programu ESPON 2013 v souladu s operačními záměry jsou uvažovány tři hlavní kategorie činností:

- Technická pomoc
- Analytická podpora
- Komunikace

Pro poskytnutí efektivní a proaktivní **technické pomoci** při zavádění programu a činnostech uvažovaných v rámci Priority 1-4 budou typy prováděných činností zahrnovat následující:

- Individuálně přizpůsobená podpora všem relevantním orgánům a příjemcům angažovaným v programu, obzvláště Řídicímu orgánu a Monitorovacímu výboru.

- Definice účinných implementačních opatření a vypracování pokynů ke správnému zavedení programu a následné činnosti.
- Vypracování monitorovacího systému zajišťujícího správné monitorování programu a projektu v období zavádění programu.
- Administrativní a finanční následné činnosti pro všechny akce financované v rámci programu, včetně uvažovaných kontrol na místě samém.
- Zavedení plánu komunikace zaměřeného na potenciální příjemce.
- Zavedení postupů výzvy k nabídkám (návrhům) a veřejných zakázek

Analytická podpora zajišťující interní konsistenci a synergii týkající se obsahu projektů v rámci různých programových priorit bude implikovat řadu činností, které se netýkají striktně finančních a administrativních požadavků, ale podporují zvláštní charakter aplikovaného výzkumu a strategickou povahu programu ESPON 2013. Tyto činnosti se v principu týkají činností programu ESPON 2013 jako takových, avšak obzvláště činností v rámci Priority 4 a práce na syntéze a transpozici výsledků do dokumentů vhodných pro různé skupiny zainteresovaných stran. To bude vzhledem ke zkušenostem z programu ESPON 2006 vyžadovat přímou účast Koordinační jednotky ESPON.

Uvažují se proto následující hlavní typy činností:

- Příprava solidních a konsistentních pravomocí a odpovědnosti pro výzvy k nabídkám v rámci Priority 1-5.
- Podpora přenosu potřeb zainteresovaných stran k obsahu do činností pro Priority 1-3.
- Následná činnost k vybraným činnostem, orientovaná na obsah, včetně pomoci předpokládaným diskusním fóřům.
- Přímá účast v zavádění činností Priority 4, včetně analytických činností týkajících se komunikačních aktivit a vypracování syntetických zpráv a dokumentů.
- Interní semináře projektových skupin MC-ECP k činnostem v rámci Priority 1, 2 a 3 (pokračování současných seminářů ESPON).
- Interní schůzky ECP zajišťující koordinaci činností programu na národní úrovni.

Plán komunikace bude poskytovat informace k programu ESPON, zaváděným činnostem a ustanovení pro účast ve vybraných postupech. Tento plán bude podporovat široké povědomí a transparentní informace k činnostem programu ESPON 2013 prostřednictvím komunikačních opatření. Plán zajistí viditelnost programu za účelem zvýšení účasti potenciálních příjemců v aplikačních postupech pro každou jednotlivou akci. Navíc bude plán komunikace přispívat k zajištění vnitřní koherence činností.

Podrobný plán komunikace bude vypracován a předložen ke schválení Komisi do čtyř měsíců od přijetí programu ESPON 2013. Plán komunikace bude obsahovat potřebné indikátory k svému vyhodnocení.

Plán bude zahrnovat různé typy činností pro potenciální příjemce:

- Semináře a jiné významné události zaměřené na poskytování transparentních informací k programu ESPON 2013 a předpokládaným činnostem, stejně tak jako na podmínky účasti.
- Semináře pro vedoucí partnery, finanční manažery a jmenované kontrolory, pro zajištění správného porozumění implementačním ustanovením a požadavkům na předkládání zpráv.
- Pokyny adresované všem relevantním účastníkům, popisující podmínky a postupy vztahující se k programu ESPON 2013.

Akcím bude zajištěna komplementárnost a synergie ve vnějším šíření výsledků předpokládaných v rámci Priority 4 jako součást strategie kapitalizace. Úzká koordinace zajistí transparentní informace o programu jako takovém, jak pokud jde o podmínky pro potenciální příjemce tak o výsledcích pro potenciální uživatele a zainteresované subjekty. Úloha společenství bude zajištěna potenciálním příjemcům, příjemcům a nepřímým příjemcům, jak se uvádí v tomto programovém dokumentu a také všem zainteresovaným subjektům a široké veřejnosti.

Jednotný profesionální grafický design ESPON bude zajištěn jako součást komunikačního úsilí sítě CU a ECP při celém zavádění programu.

4. Operační opatření

Technická pomoc a analytická podpora budou z převážné části prováděny Koordinační jednotkou zřízenou Řídicím orgánem, ale zavádění se budou účastnit všechny orgány programu. Koordinační jednotka bude vybavena pracovníky s potřebnými dovednostmi týkajícími se řízení programu a projektu, včetně dovedností administrativy výzkumu a finančních dovedností, stejně tak jako dovedností zajišťujících určitou analytickou a komunikativní kapacitu. Další informace k těmto úkolům uvažovaným pro CU jsou uvedeny v kapitole IV. 1.3.

Řídicí orgán zajistí, aby byl organizován dostatečný počet setkání Monitorovacího výboru, s poskytnutou podporou.

Plán komunikace pokrývající celé období programu bude vypracován v první polovině roku 2007 se zaměřením na potenciální příjemce. Plán komunikace se bude vyhýbat překrývání v šíření výsledků dosažených na úrovni programu, což je cíl strategie kapitalizace uvažované v rámci Priority 4. Pro plán komunikace budou definovány konkrétní indikátory, v kontextu jeho vypracování.

5. Cílová skupina a příjemci

Řídicí orgán provede kompletní zavedení Priority 5 a všechny uvažované činnosti a podpora jsou zaměřeny na přímé a nepřímé příjemce programu a orgány programu.

6. **Očekávané výstupy** Předpokládané výstupy mohou být popsány následovně:

Technická pomoc je uvažována k poskytnutí následujícího výstupu, který však bude dále zpracován podrobněji:

- Vypracování a zavedení kompletní sady pokynů pro administrativní a finanční zavedení činností.
- Vývoj, zavedení a provoz interního monitorovacího systému pro následné činnosti k zavádění programu.
- Vypracování, zavedení a následné činnosti pro sadu standardizovaných postupů a formulářů žádostí a zpráv.
- Vypracování analýzy rizika a zavedení kontrol na místě samém, pokrývajících nejméně 1 z každého typu činností za rok.
- Organizace jedné schůzky skupiny auditorů za rok
- Organizace a příprava nejméně 2 schůzek Monitorovacího výboru za rok

Pro **analytickou podporu** bude zaveden následující výstup, pro který pak budou stanoveny další podrobnosti:

- Vypracování podrobné projektové specifikace pro každou z činností uvažovaných v rámci Priorit 1-3.

- Příprava a podpora schůzek v Poradním výboru k obsahu projektu a tématům aplikovaného výzkumu a analýzy.
- Vypracování a následná činnost k obsahově orientovanému hodnocení pro každý předběžný a konečný výstup každé činnosti.
- Přímá účast v zavádění činností Priority 4, včetně analytických činností týkajících se komunikačních aktivit a vypracování syntetických zpráv a dokumentů.
- Animace u činností kapitalizace, šíření povědomí a propojování do sítí, uvažovaných v rámci Priority 4.
- Organizace 2 interních seminářů za rok (projektové skupiny MC-ECP k činnostem v rámci Priority 1, 2 a 3).
- Organizace a animace 2 interních schůzek ECP za rok.
- Organizace seminářů vedoucích partnerů, v odpovídajících případech

Plán komunikace je uvažován k poskytnutí následujícího výstupu:

- Jedna větší událost směřující program k potenciálním příjemcům
- Jedna větší událost za rok, prezentující postup zavádění programu ESPON, která bude kombinována s událostmi zaměřenými na potenciální příjemce ve spojení se zahájením výběrových postupů.
- Nejméně jeden seminář hlavního partnera, včetně pracovního setkání s finančními úředníky a jmenovanými kontrolory na jedno kolo výběrového postupu.
- Vypracování sady pokynů k postupům programu ESPON 2013, pro účast a zavádění.
- Nejméně dva semináře v období 2007-2013 s účastí finančních kontrolorů na národní úrovni.

7. Očekávané výsledky

Zavedení uvažovaných tří okrajových směrů Priority 5 zajistí správné a efektivní zavedení programu ESPON 2013, posílení jeho interní soudržnosti a zvětší aktivní účast potenciálních příjemců ze členských zemí, včetně nových členských států. Navíc zavedení plánu komunikace přispěje k viditelnosti Evropské unie směrem k příjemcům, cílovým skupinám a široké veřejnosti.

8. Očekávané dopady

Správné zavedení okrajových směrů a činností Priority 5 zajistí dosažení konkrétních priorit a dopadů programu.

II.5 Rámec spolupráce

Evropská Komise a 27 členských států EU budou představovat základní partnery provádějící tento program. Kandidátské země EU budou pozvány, aby se k programu ESPON II připojily jako pozorovatelé.

Sousedící země, které už byly pozvány jako partneři do programu ESPON 2006, budou pozvány k pokračování spolupráce v rámci programu ESPON 2013. Tyto země, Norsko, Švýcarsko, Island a Lichtenštejnsko, se hodlají připojit k programům ESPON jako řádní členové podepsáním vzájemné smlouvy s Řídicím orgánem (viz IV. 1.2.c), ve které budou stanoveny podmínky jejich účasti, které se budou podobat podmínkám pro členské státy EU, stanoveným v programu ESPON 2013.

Při zavádění programu je záměrem uvážít angažování dalších zemí v aplikovaném výzkumu a studiích. Primárně budou zvažovány potenciální kandidátské země EU a přímí sousedé EU.

Pro další sousedící země, které oficiálně vyjádřily zájem o připojení se k programu ESPON 2013 jako řádní partneři může být realizována vzájemná smlouva (viz IV.1.2.c). Monitorovací výbor rozhodne o řádném partnerství vždy v jednotlivých případech.

Účast a informace mohou být na základě žádosti rozšířeny i vůči jiným zemím, jako například členským zemím Rady Evropy (CEMAT), středozezemním sousedícím zemím a východním sousedům, stejně tak jako vůči zemím na celém světě, které o program ESPON projeví zájem.

Z hlediska možného rozšíření geografického pokrytí budoucích projektů ESPON na více zemí než EU 27 plus Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko a Island, prioritu dostanou potenciální kandidátské země EU.

Vyplnění „bílého místa na Balkáně“ bude obecným pravidlem pro činnosti v rámci priority 1, protože by se tím zvýšila relevance výsledků ESPON v regionech EU hraničících s touto oblastí.

Širší pokrytí však bude záviset částečně na schopnosti zemí poskytnout regionální údaje k relevantním tématům. Oblast pro analýzu a sběr dat může mít v důsledku toho větší geografické pokrytí, alespoň pro některé projekty, což poskytne širší územní vhled než jen do území Společenství.

II.6 Oprávněná oblast a úseky intervence

Oprávněná oblast

Geografický rozsah pro program ESPON 2013 se bude vztahovat, v souladu s nařízením Rady (ES) 1083/2006 ze dne 11. července 2006, čl. 35, na celé území Společenství. Znamená to, že do provedené analýzy a sběru dat budou zahrnuty regiony Evropské unie. V souladu s nařízením EU 1083/2006, čl. 35 jsou členské státy EU schopné výdajů v rámci tohoto programu uvedeny níže:

Rakousko, Belgie, Bulharsko, Kypr, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Spojené království.

Program ESPON 2013 bude zahrnovat účast všech členských států EU, přičemž všechny budou mít rovnoprávný prospěch z vyprodukovaných informací, důkazů a znalostí, protože aplikovaný výzkum má obvykle geografické pokrytí přes celé území EU.

Účast sousedících států už začleněných nebo pozvaných do programu ESPON 2006 bude pokračovat a může dále zahrnout země na východě a jihu Evropy.

V souladu s čl. 21(3) nařízení (ES) 1080/2006 ze dne 5. července 2006 může 10 % rozpočtu programu financovat výdaje na zavádění činností (zcela nebo zčásti) v zemi vně EU, pokud z toho budou mít prospěch regiony Společenství. V každém případě je nutné zavést nezbytná opatření k zavedení vzhledem k regulaci strukturálních fondů (viz IV. 1.2.c). Monitorovací výbor tuto možnost zváží v příslušných případech podle konkrétních okolností.

Úseky intervence

Intervence financované v rámci programu ESPON 2013 spadají do prioritního tématu pro posílení institucionální kapacity na národní, regionální a místní úrovni, jak je definováno v nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, Příloha II, (kód 81). Činnosti zahrnují mechanismy pro zlepšování dobré politiky a návrhu programu, monitorování a vyhodnocení na národní, regionální a místní úrovni, výstavbu kapacit při dodávání politik a programů.

III FINANČNÍ PLÁN

III.1 Rozdělení celkového finančního příspěvku uvažovaného z každého fondu, pro každý rok.

Na evropské úrovni program ESPON 2013 obdrží pouze finanční příspěvek z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF). Roční příspěvek, stejně tak jako celkový příspěvek, je uveden v tabulce níže:

Tabulka 1: Příspěvek ERDF pro program ESPON 2013, za rok v EUR.

Priorita	ERDF
2007	3 550 259
2008	3 786 941
2009	4 200 661
2010	4 801 786
2011	5 425 275
2012	5 892 450
2013	6 376 140
CELKEM	34 033 512 EUR

III.2 Rozdělení pro celé programové období a pro každou prioritu, celkový finanční příspěvek fondu Společenství, veřejné národní protějšky a velikost příspěvku z fondů.

Celkový finanční příspěvek z evropských a národních prostředků je uveden v následující tabulce zobrazující rozdělení celkového příspěvku pro každou prioritu v rámci celého programového období 2007-2013:

Tabulka 2: Celkové financování programu ESPON 2013 s rozdělením podle priority a zdroje, v EUR.

	Financování Společenství	Národní protějšek	Indikativní rozdělení od národního protějšku		Celkové financování (e) = (a)+(b)	Míra spolufinancování (f) = (a)/(e)	Pro informaci	
	ERDF	(b) (= (c) + (d))	Národní veřejné financování (c)	Národní soukromé financování (d)			EIB příspěvky	Ostatní financování
	(a)							
Priorita 1	17 317 512	1 924 000	1 924 000	0,00	19 241 512,00	90,00%	0,00	0,00
Priorita 2	5 229 000	1 307 250	1 307 250	0,00	6 536 250,00	80,00%	0,00	0,00
Priorita 3	5 225 500	922 500	922 500	0,00	6 148 000,00	85,00%	0,00	0,00
Priorita 4	4 356 000	1 158 100	1 158 100	0,00	5 514 100,00	79,00%	0,00	0,00
Priorita 5	1 905 500	€ 6 032 650	6 032 650	0,00	7 938 150,00	24,00%	0,00	0,00
CELKEM	34 033 512	11 344 500	11 344 500	0,00	45 378 012,00	75,00%	0,00	0,00

IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

IV.1 Řízení, monitorování a kontrola

IV.1.1 Stanovení orgánů programu

Členské státy účastníci se programu ESPON 2013, v souladu s čl. 14 nařízení Rady (ES) 1080/2006, jmenovaly požadovaný Řídící orgán a Certifikační orgán programu dne 21.května 2005 na lucemburském neformálním setkání ministrů.

1. Řídící orgán (MA)

Lucemburské ministerstvo vnitra a územního rozvoje - DATer je Řídícím orgánem programu ESPON 2013 ve vztahu k Evropské Komisi.

Podle článku 15 nařízení (ES) 1080/2006 Evropského parlamentu a Rady a článku 60 nařízení Rady (ES) 1083/2006 je Řídící orgán odpovědný za řízení a zavádění programu v souladu s principem řádného finančního managementu. Řídící orgán obzvláště:

- Zajistí, aby byly operace vybrány k financování podle příslušných kritérií vztahujících se ke každé z identifikovaných priorit programu, jak je popsáno v části II.4.
- Zajistí, aby byly výdaje každého účastníčoho se příjemce v operaci ověřeny kontrolorem zmíněným v článku 16(1) nařízení (ES) 1080/2006 Evropského parlamentu a Rady.
- Zajistí, aby zavedení systému pro zaznamenávání a ukládání, v počítačové formě, provedlo účetní záznam každé operace a aby byly shromažďovány údaje k zavedení, potřebné pro finanční management, ověření monitorování, auditu a vyhodnocení.
- Zajistí, aby příjemci a jiné subjekty angažované v zavádění operací vedli buď samostatný účetní systém, nebo odpovídající účetní rejstřík pro všechny transakce související s operací, aniž by tím byla dotčena působnost národních účetních pravidel.
- Zajistí, aby byla prováděna vyhodnocení operačních programů v souladu s článkem 47 a článkem 48 (3) nařízení Rady (ES) 1083/2006.
- Zřídí postupy vyhovující požadavkům článku 90 nařízení Rady (ES) 1083/2006 vyžadující zavedení odpovídajícího auditového protokolu pro všechny dokumenty týkající se výdajů a auditů.
- Poskytne Certifikačnímu orgánu všechny nezbytné informace k postupům a ověření prováděným z hlediska výdajů pro účely certifikace.
- Bude usměrňovat práci Monitorovacího výboru poskytováním požadovaných dokumentů, pro umožnění kvalitního monitorování zavádění operačního programu z hlediska konkrétních záměrů programu.
- Poprvé v roce 2008 a do 30. června každého roku vypracuje výroční zprávu a nejpozději do 31. března 2017 závěrečnou zprávu k zavedení a předloží je Komisi, po schválení Monitorovacím výborem.
- Zajistí splnění požadavků na informace a publicitu, stanovených v článku 69 nařízení Rady (ES) 1083/2006.

Navíc může Řídící orgán zavést ověření na místě samém, jednotlivých operací. V takovém případě budou ověření provedena namátkově, v souladu s podrobnými pravidly, které má přijmout Komise v souladu s postupem zmíněným v článku 103(3)

nařízení Rady (ES) 1083/2006.

Bude podepsána smlouva se všemi účastnickými členskými státy, umožňující Řídícímu orgánu převzít tuto odpovědnost.

Po konzultaci se členským státem Řídící orgán zřídil Koordinační jednotku, která bude pomáhat Řídícímu orgánu, Monitorovacímu výboru, Certifikačnímu orgánu a Auditorскому orgánu v plnění jejich příslušných povinností, podle článku 14(1) nařízení (ES) 1080/2006.

Podrobná ustanovení k vytvoření Koordinační jednotky a funkce, které bude Koordinační jednotka zastávat, budou uvedeny v konkrétní části níže.

Podle článku 71 nařízení Rady (ES) 1083/2006 bude do 12 měsíců od schválení operačního programu nebo před předložením žádosti o první předběžnou platbu předložen Evropské Komisi podrobný popis interní organizace Řídícího orgánu. Tento popis bude vypracován podle šablon stanovených v příloze IX(d) nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006 a bude obsahovat podrobný popis postupů a organizační schéma, včetně specifikace funkcí příslušných útvarů.

2. Monitorovací výbor (MC)

Podle článku 63 nařízení Rady (ES) 1083/2006 bude zřízen Monitorovací výbor, do 3 měsíců od data oznámení rozhodnutí schvalujícího operační program.

Monitorovací výbor, zřízený v dohodě s Řídícím orgánem, se bude skládat z následujících členů:

- Řídící orgán
- Zástupce (zástupci) každého členského státu EU
- Zástupce (zástupci) ostatních plně se účastnících států
- Zástupce (zástupci) Evropské komise, v poradním postavení.

Zástupci kandidátských zemí EU se mohou účastnit jako pozorovatelé. Zástupci Evropské komise se budou účastnit práce Monitorovacího výboru v poradní úloze.

Členové Monitorovacího výboru budou jmenováni příslušnými vládami každé účastnické země, nejpozději do 30 dnů od data oznámení rozhodnutí schvalujícího operační program.

Certifikační orgán se může účastnit jednání MC jako pozorovatel.

Experti podporující zavádění programu ESPON 2013 se mohou účastnit jako hosté, na základě žádosti.

Monitorovací výbor bude mít předsedu (obvykle z předsedající země EU) a spolupředsedajícího (Řídící orgán), kteří budou nominováni podle postupu a na období jak bude definováno v jednacím řádu.

Monitorovací výbor je považován za jediný rozhodovací orgán v rámci programu, s celkovou odpovědností také za řízení programu. Pro usnadnění a přípravu svých rozhodnutí může Monitorovací výbor zřídit jiné formy spolupráce mezi zeměmi účastnicími se programu ESPON 2013.

Monitorovací výbor bude provádět následující:

- Zváží a schválí kritéria výběru k financování operací, do šesti měsíců od schválení operačního programu a schválí každou revizi těchto kritérií, v souladu s potřebami programu.
- Periodicky bude kontrolovat pokrok v dosahování konkrétních cílů operačního

programu, na základě dokumentů předložených Řídícím orgánem.

- Zkoumat výsledky zavádění, obzvláště dosahování cílů stanovených pro každou osu priority a vyhodnocení.
- Zvažovat a schvalovat výroční a závěrečnou zprávu k zavádění programu.
- Bude informován o výroční kontrolní zprávě a všech relevantních připomínkách, které může vznést Komise po prozkoumání zprávy.
- Navrhovat Řídícímu orgánu, v případě potřeby, veškeré revize nebo zkoumání operačního programu, které by pravděpodobně umožnily dosažení záměrů ERDF nebo zlepšení jeho řízení, včetně finančního managementu.
- Zvažovat a schvalovat veškeré návrhy na změnu obsahu rozhodnutí Komise k příspěvku ERDF.
- Provádět úkoly související s řízením programu ESPON 2013
- Řešit návrhy k projektům aplikovaného výzkumu v rámci Priority 1 a rady poskytnuté ve vztahu k akcím podle Priority 2 a 3 vycházející z práce poradního výboru.

Z hlediska úkolů Monitorovacího výboru uvedených v článku 65 nařízení Rady (ES) 1083/2006 pro programy v rámci evropské územní spolupráce existují objektivní specifická ustanovení. Jak vyplývá z článku 19 (3) nařízení (ES) 1080/2006 Evropského parlamentu a Rady, bude Monitorovací výbor odpovědný za výběr operací.

Kromě formálních úkolů zmíněných u Monitorovacího výboru se země účastníci se programem budou samy angažovat při vedení vypracování syntetických produktů ESPON a v projektech, které budou vyžadovat úsilí národních úřadů (jako např. územní monitorovací systém, atd.).

Po svém zřízení přijme Monitorovací výbor svůj jednací řád, po dohodě s Řídícím orgánem, pro provádění svého poslání v souladu s nařízením Rady (ES) 1083/2006.

Monitorovací výbor bude zasedat nejméně 2-3krát za rok. Rozhodování v Monitorovacím výboru bude probíhat dohodou národních delegací (každá delegace bude mít jeden hlas). Rozhodnutí budou řádně koordinována s Evropskou Komisí.

V maximální možné míře bude zavedeno používání písemného postupu, pro omezení počtu zasedání Monitorovacího výboru a kdykoliv to bude nutné.

Monitorovacímu výboru bude pomáhat Koordinační jednotka. Koordinační jednotka bude odpovědná za přípravu veškeré dokumentace týkající se zasedání.

3. Certifikační orgán (CA)

Rozpočtový útvar Lucemburského ministerstva vnitra a územního rozvoje - DATer jedná jako Certifikační orgán programu ESPON 2013.

Certifikační orgán bude provádět následující:

- § Sestaví a předloží Komisi certifikované výkazy výdajů a žádost o platby.
- § Osvědčí, že i) výkaz výdajů je přesný, opírá se o spolehlivý účetní systém a je založen na ověřitelných průvodních dokumentech, a ii) deklarované výdaje odpovídají příslušným pravidlům Společenství a národním pravidlům a byly vynaloženy v souvislosti s operacemi vybranými pro financování podle kritérií vztahujících se k programu a vyhovují pravidlům Společenství a národním pravidlům.
- § Zajistí, pro účely certifikace, obdržení příslušných informací od Řídícího orgánu, k

postupům a ověřením provedeným v souvislosti s výdaji zahrnutými do výkazu výdajů.

- § Vezme v úvahu výsledky auditů provedených Auditorským orgánem, nebo v rámci jeho odpovědnosti, pro účely certifikace.
- § Bude vést účetní záznamy, v počítačové formě, výdajů deklarovaných Komisi.
- § Povede v patrnosti zpětně vymahatelné částky a částky vybrané po zrušení celého příspěvku na operaci, nebo jeho části.

Navíc byl Certifikační orgán určen jako kompetentní orgán k přijímání plateb od Komise a k provádění plateb příjemcům.

Při zavádění plnění stanovených funkcí bude Certifikačnímu orgánu pomáhat Koordinační jednotka. Podpora Koordinační jednotky bude respektovat jasné oddělení funkcí a jasné vymezení pomoci na žádost Certifikačního orgánu při vypracování a poskytnutí informací o monitorování programu a úkolech, jichž se ujme Řídící orgán, což potřebuje Certifikační orgán pro plnění svých odpovědností.

Podle článku 71 nařízení Rady (ES) 1083/2006, do 12 měsíců od schválení operačního programu nebo před předložením žádosti o první předběžnou platbu bude předložen Evropské Komisi podrobný popis interní organizace Certifikačního orgánu. Tento popis bude vypracován podle šablon stanovených v příloze IX(d) nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006 a bude obsahovat podrobný popis postupů a organizační schéma, včetně specifikace funkcí příslušných útvarů.

4. Koordinační jednotka (CU)

Podle článku 14 (1) nařízení (ES) 1080/2006 Evropského parlamentu a Rady, bude pro program vytvořena Koordinační jednotka jednající jako společný technický sekretariát pro zajištění technické podpory Monitorovacímu výboru a Poradnímu výboru, stejně tak jako Řídícímu orgánu a Auditorskému orgánu ve vztahu k řízení programu ESPON 2013. Navíc bude Koordinační jednotka podporovat Certifikační orgán při provádění určitých úkolů a pod jeho vedením, aby se nedostal do konfliktu s rozdělením funkcí mezi MA a CA.

Dále, vzhledem ke specifické povaze programu ESPON 2013 bude Koordinační jednotka také provádět další úkoly analytické povahy, aby bylo zajištěno dosažení záměrů programu jak jsou definovány v tomto programovém dokumentu v části II.

Lucemburské Ministerstvo vnitra a územního rozvoje (DATer) jako Řídící orgán již vytvořilo pro program ESPON 2006 dohodu s výzkumným střediskem Centre de Recherche Public Henry Tudor (CRP-HT) v Lucembursku o umístění Koordinačního jednotky, která nyní zahrne program ESPON 2013. Podle této dohody bude CRP-HT jmenováno právním zaměstnavatelem pracovníků Koordinační jednotky. Protože dohoda neposkytuje nezávislý právní status Koordinační jednotky, budou pracovníci přijímat pokyny Řídícího orgánu. Nezávislost Koordinační jednotky na CRP-HT je stanovena v dohodě s Řídícím orgánem.

Koordinační jednotka bude mít své kanceláře v prostorách CRP-HT, které se nacházejí v Esch-sur-Alzette v Lucembursku. Adresa Koordinační jednotky je:

ESPON Coordination Unit
CRP-HT
70, Rue de Luxembourg

Z hlediska technické podpory pro určené orgány programu bude Koordinační jednotka ESPON provádět následující:

- Převezme odpovědnost za operační každodenní řízení programu.
- Poskytne podporu Řídicímu orgánu při plnění jeho úkolů, obzvláště vypracování návrhu výročních zpráv.
- Připraví a bude poskytovat Certifikačnímu orgánu, na výslovnou žádost, informace k monitorování programu a k úkolu prováděnému Řídicím orgánem, informace potřebné pro Certifikační orgán k plnění jeho povinností.
- Připraví a zavede rozhodnutí Monitorovacího výboru, včetně písemných postupů.
- Poskytne podporu Poradnímu výboru.
- Bude plnit obvyklou funkci sekretariátu, tj. organizace schůzek, vedení zápisů jednání, atd.
- Organizovat nabídková řízení pro všechny operace předpokládané v prioritách programu a zajišťovat uplatnění příslušných lucemburských zákonů k veřejným zakázkám.
- Organizovat výzvy k nabídkám předpokládané v prioritách programu a připravovat všechny standardizované formuláře žádostí a postupy hlášení.
- Organizovat a podporovat vyhodnocovací jednání k postupům nabídkových řízení a výzev k nabídkám.
- Pomáhat žadatelům v procesu rozvoje projektu, včetně vedení v technických a finančních otázkách.
- Dále se věnovat a pomáhat smluvně najatým nadnárodním projektovým skupinám ve fázi zavádění operací.
- Monitorovat postup dosažený v operacích, shromažďování a kontrolou monitorovacích/předběžných zpráv.
- Zavádět komunikační strategii programu.
- Být prostředníkem ve vztahu k síti kontaktních míst ESPON a monitorovat správné zavádění jejich nadnárodních operací.
- Podporovat spolupráci mezi členskými státy EU a partnerskými státy EU, stejně tak jako mezi sousedními zeměmi v koordinaci s kontaktními místy ESPON příslušných členských států.
- Být prostředníkem s Evropskou Komisí a dalšími oblastmi přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce.
- Spolupracovat s organizacemi, institucemi a sítěmi z hlediska cílů programu, pro dosažení záměrů programu.
- Zavádět rozpočet technické pomoci přijatý Monitorovacím výborem.

Z hlediska úkolů souvisejících s analytickou podporou bude Koordinační jednotka ESPON zastávat významnou úlohu v dosahování záměrů Priority 3 a 4, poskytováním následujícího:

- Vedení při rozvoji vědecké platformy ve všech jejích aspektech, pro zajištění její konkrétní aplikace a použití ze strany tvůrců politiky a praktiků.
- Filtrování zpětné vazby k užitečnosti a použití výsledků ESPON v praxi.
- Podporování vlastnictví výsledků ESPON, prezentováním a diskutováním obsahu a výsledků programu ESPON 2013 na seminářích, pracovních setkáních při nadnárodních činnostech s tvůrci politiky a praktiky a vědeckou komunitou.
- Přispívání k operačním a snadno přístupným důkazům z programu ESPON 2013 transponováním vědeckých výsledků do kontextu politiky.

- Přispívání k poskytování písemných a trvalých důkazů založených na územních znalostech vytvářených při provádění programu ESPON.
- Reagování na naléhavé požadavky a žádosti politiky k analytickým záležitostem, vyžadujících hluboký vhled do rozdílných výsledků.

5. Auditorský orgán a skupina auditorů (GoA)

V souladu s článkem 14 (1) nařízení (ES) 1080/2006 Evropského parlamentu a Rady se účastnické členské státy rozhodly jmenovat Auditorským orgánem programu ESPON 2013 Finanční generální inspektorát (**Inspection Générale de Finance (IGF) lucemburského Ministerstva financí**). Auditorskému orgánu bude pomáhat Auditorská skupina (GoA) sestávající ze zástupců každého členského státu účastnícího se operačního programu při plnění povinností stanovených v článku 62 nařízení Rady (ES) 1083/2006. Auditorské skupině bude předsedat Auditorský orgán programu ESPON 2013 a bude formálně zřízena do třech měsíců od rozhodnutí schvalujícího program ESPON 2013. Auditorský orgán a GoA vypracují svůj vlastní jednací řád.

Podle článku 62 nařízení Rady (ES) 1083/2006 bude Auditorský orgán, za pomoci GoA, provádět následující:

- Zajistí provádění auditů k ověření efektivního fungování řídicího a kontrolního systému operačního programu.
- Zajistí provádění auditů operací na základě vhodného vzorku, k ověření deklarovaných výdajů.
- Předloží Komisi, do devíti měsíců od schválení operačního programu, strategii auditu pokrývající subjekty, které provádějí výše uvedené audity, metody, které mají být použity, metody vzorkování pro audity operací a indikativní plánování auditů, aby bylo zajištěno provádění auditů u hlavních subjektů a rovnoměrné rozložení auditů v programovém období.
- Předloží Komisi výroční kontrolní zprávy podle požadavků a harmonogramu stanovených v článku 62 nařízení Rady (ES) č. 1083 ze dne 11. července 2006.
- Vydá stanovisko, na základě kontrol a auditů provedených v rámci jeho odpovědnosti, zda řídicí a kontrolní systém funguje efektivně a tedy poskytuje náležité ujištění, že výkazy výdajů předložené Komisi jsou správné a v důsledku toho přiměřené ujištění, že jsou příslušné transakce legální a regulérní.
- Předloží prohlášení k částečné uzávěrce s hodnocením legálnosti a regulérnosti dotyčných výdajů.
- Předloží Komisi, nejpozději do 31. března 2017 závěrečné prohlášení hodnotící platnost žádosti o platbu Konečného zůstatku a legálnost a regulérnost příslušných transakcí zahrnutých do konečného výkazu výdajů, který bude podložen závěrečnou kontrolní zprávou.

Auditorský orgán zajistí, aby auditorské práce braly v úvahu mezinárodně akceptované standardy auditu.

Auditorský orgán je také pověřen k vyjádření stanoviska k souladu popisu systému podle bodu (d) článku 62(1) nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006.

IV.1.2 Strategický koordinační mechanismus, síť kontaktních míst a partneři

1. Poradní výbor (CC)

Vzhledem k silnému strategickému charakteru programu ESPON 2013 z hlediska rozvoje politiky bude zřízen Poradní výbor (CC), který zajišťuje optimální rozhodování Monitorovacího výboru týkající se projektů aplikovaného výzkumu v rámci Priority 1 a cílené analýzy v rámci Priority 2 a také vývoj vědecké platformy a nástrojů v rámci Priority 3.

Poradní výbor bude provádět následující funkce:

- § Mapování a zhušťování poptávky po nových důkazech a znalostech, které by mohly být poskytnuty z činností ESPON 2013.
- § Navrhovat strategické záležitosti a poskytovat vedení pro program ESPON 2013 ve vztahu k evropské politické agendě.
- § Navrhovat témata pro činnost aplikovaného výzkumu (Priorita 1) a poskytovat konzultace k cílené analýze (Priorita 2) a akce související s vědeckou platformou a nástroji (Priorita 3).

Poradní výbor (CC) bude složen z Řídícího orgánu ESPON, tří členů Monitorovacího výboru zastupujících země příslušného aktuálního a dvou následných předsednictví EU a zástupce Evropské Komise. Poradnímu výboru bude pomáhat Koordinační jednotka.

2. Síť kontaktních míst ESPON (ECP)

Síť ECP bude v programu ESPON 2013 zastávat důležitou úlohu.

Síť ECP bude podporovat program ESPON 2013 prováděním konkrétních podpůrných úkolů a bude přispívat k řádnému zavádění programu. Síť bude přispívat ke zlepšení nadnárodní citlivosti a povědomí tvůrců politiky a praktiků a zesilovat angažovanost v programu ESPON ze všech částí Evropy.

Síť bude také poskytovat důležitý příspěvek k zajišťování dlouhodobé báze speciálních informací v Evropě v oblasti územní vědy mobilizováním a přidáváním do nadnárodních/národních sítí aktivních účastníků a vědců.

Za volbu národního ECP bude odpovědný každý členský stát EU (a partnerský stát). Každý jednotlivý členský stát si vypracuje metodu výběru jedné instituce (a zaměstnance) ke splnění úlohy uvažované pro síť ECP. Monitorovací výbor formálně potvrdí celou síť ECP založenou na volbách členských států (a partnerských států). Změna národního ECP při zavádění programu bude prováděna podle stejného postupu, kdy členský stát předloží návrh Řídícímu orgánu.

Dovednosti a kompetence členů ECP budou co nejlépe odpovídat úkolům pro síť ECP, uvedeným v tabulce jako příloha V.3. Tak by měl být zajištěn vysoký stupeň homogenosti odborných znalostí ve výzkumu pro členy sítě ECP, což dále podpoří efektivní vytváření sítí a implementaci nadnárodních aktivit v rámci Priority 4.

Členové sítě ECP se mohou účastnit projektů ESPON v rámci Priority 1, 2, 3 a 4. Všichni členové ECP však budou povinni potvrdit Pravidla jednání, aby nedocházelo k žádnému potenciálnímu konfliktu zájmů.

3. Účast partnerských států (PS)

Členské státy pozvaly Norsko, Švýcarsko, Island a Lichtenštejnsko k účasti v programu ESPON 2013 jako partnerské státy. Partnerské státy budou považovány za řádné členy programu a budou se účastnit na rozhodnutích Monitorovacího výboru.

Budou uzavřeny konkrétní vzájemné smlouvy mezi Řídícím orgánem a partnerskými státy. V rámci těchto smluv se partnerské státy budou samy angažovat v plnění ustanovení tohoto operačního programu a příslušných nařízení EU. Partnerské státy budou poskytovat programu ESPON 2013 finanční příspěvek, splatný každoročně Certifikačnímu orgánu, podle stejných podmínek, jaké platí pro členské státy EU. Příspěvek partnerských států může být použit k financování všech typů výdajů definovaných v programu.

Příspěvek poskytovaný partnerskými státy a operace prováděné na území členských států budou řízeny odděleně od rozpočtu ERDF.

Řídící orgán a partnerské státy se dohodnou na podmínkách účasti právnických entit umístěných v zemích partnerských států z hlediska výzvy k nabídkám, výzev k vyjádření zájmu a nabídkových řízení.

Členské státy EU se mohou rozhodnout pozvat další země k účasti jako partnerské státy, jak je uvedeno v části II.5.

Program ESPON využije pravidla flexibility podle článku 21(3) nařízení (ES) 1080/2006 a přidělí až 10% rozpočtu programu mimo oblast programu EU. Tato možnost však bude omezena na země, které podepsaly vzájemnou smlouvu s Řídícím orgánem ESPON, pro zajištění souladu se všemi relevantními předpisy společenství k finančnímu managementu a kontrole.

IV.1.3 Opatření k vytvoření řídicích a kontrolních systémů

1. Postupy pro výběr a schválení operací

V rámci programu ESPON vyžaduje výklad pojmu „příjemce“ zpřesnění, poskytnuté dále.

Ve skutečnosti, vzhledem ke zvláštní povaze programu ESPON 2013 byly cílové skupiny a příjemci rozlišeni na přímé a nepřímé příjemce. Přímí příjemci odpovídají definici článku 2 (4) nařízení Rady (ES) 1083/2006, zatímco nepřímí příjemci v tomto programovém dokumentu jsou veřejné úřady na správní úrovni, kteří obdrží znalosti, výsledky, data, nástroje, atd. z programu a žádné přímé dotace.

Většina operací, ve smyslu jednotlivých činností jak jsou popsány v Prioritách 1 a 2 a částečně 3 a 4, bude implementována jedním přímým příjemcem, nebo skupinou přímých příjemců, jak je definováno v části II.4 a smluvně zadána Řídícím orgánem prostřednictvím smluv k dotacím, po rozhodnutí Monitorovacího výboru založeného na výsledcích výzvy k nabídkám a jejich vyhodnocení.

Většina operací popsaných v Prioritách 2 a částečně 1, 3 a 4 bude provedena prostřednictvím nadnárodních projektových skupin (nebo jednotlivými příjemci jak je uvažováno v článku 19 nařízení (ES) 1080/2006) následně po výzvách k aplikovanému výzkumu a studiím, nabídkám reagujícím na konkrétní rámec rozhodnutý Monitorovacím výborem programu ESPON a vypracovaným s podporou Koordinačního jednotky ESPON. Nadnárodní projektové skupiny (nebo jednotliví příjemci) obdrží dotaci pokrývající 100 % reálných nákladů vynaložených na zavedení schválených činností.

Přidělené dotace budou zahrnovat příspěvky z ERDF, členských států EU a partnerských států EU.

Na tyto činnosti se bude vztahovat princip vedoucího partnera. Vedoucí partner bude muset být jasně definován při předkládání nabídky Koordinační jednotce ESPON. Primárním úkolem vedoucího partnera bude zajistit, aby byla činnost provedena v souladu s ustanoveními stanovenými ve smlouvě k dotaci pro nadnárodní činnost.

Výzva k nabídkám bude přístupná veřejným a veřejným ekvivalentním orgánům, vyhovujícím výběrovým kritériím a minimálním požadavkům stanoveným pro každou akci. Na základě zákona o veřejných zakázkách EU, veřejný ekvivalentní orgán znamená každý právní orgán podléhající veřejnému nebo soukromému právu (1) založený pro konkrétní účel splnění potřeb v obecném zájmu, který nemá průmyslový nebo komerční charakter (což nevylučuje orgány, která částečně mají průmyslový nebo komerční charakter), a (2) který je právní osobou, a (3) je financován, z největší části, státem nebo regionálními nebo místními úřady, nebo jinými orgány podléhajícími veřejnému právu, nebo podléhá řídicímu dohledu ze strany těchto orgánů, nebo má správní, řídicí, nebo kontrolní radu, jejichž více než polovina členů je jmenována státem, regionálními nebo místními úřady, nebo jinými orgány podléhajícími veřejnému právu.

Řídicí orgán spolu s členskými a partnerskými státy bude během realizace programu zkoumat, zda by výzvy k nabídkám mohly být otevřené také pro soukromé subjekty v rámci předpisů o státní pomoci. Pokud by tato možnost nastala, podmínky pro případnou účast soukromých subjektů jako vedoucí a projektoví partneři bude podrobně popsána v každé jednotlivé výzvě.

Postupy se mohou lišit podle povahy a velikosti konkrétní činnosti. Celý postup, včetně uzavření smlouvy, bude proveden kompletně v angličtině.

Šablony smlouvy k dotaci budou připraveny předem a poskytnuty Evropské Komisi jako příloha k popisu řídicího a kontrolního systému.

Obecná kritéria výběru pro různé typy studií/činností a konkrétně k různým prioritám budou definována a schválena Monitorovacím výborem do 6 měsíců od schválení operačního programu. Kritéria výběru a minimální požadavky budou definovány pro následující prvky:

- Finanční objem.
- Technická kapacita.
- Odborná kapacita.
- Minimální požadavky na složení nadnárodních projektových skupin, v příslušných případech.

Budou také stanovena konkrétní kritéria pro každou studii/činnost. Připraví je Koordinační jednotka ESPON a schválí Monitorovací výbor, než budou uplatňována. Kritéria konkrétní pro činnost budou obsahovat definici konkrétních minimálních požadavků.

Činnosti uvažované pro zavedení systému znalostní podpory, údržby a aktualizace ve vztahu k Prioritě 3, stejně tak jako strategie kapitalizace a dalších činností týkajících se Priority 4 budou zavedeny jako poskytování služeb a smluvně zadány přímo Řídicím orgánem podle lucemburských zákonů k zadávání veřejných zakázek.

2. Kontrolní systém

Podle ustanovení článku 16 nařízení (ES) 1080/2006 Evropského parlamentu a Rady vytvoří každý členský stát kontrolní systém pro ověření výdajů vynaložených na svém území. Takovýto systém umožní ověřit dodávání společně financovaných produktů a služeb, rozumnost výdajů deklarovaných pro operaci nebo část operací zavedených na jeho území a soulad takovýchto výdajů a souvisejících operací, nebo části takovéto operace, s pravidly Společenství a jeho národními pravidly.

K tomuto účelu každý členský stát určí kontrolory odpovědné za ověřování legálnosti a správnosti každého výdaje deklarovaného každým příjemcem účastnícím se operace.

Kontrolní systém na úrovni programu může být organizován ve formě sítě, pod předsednictvím určeného kontrolora pro Lucembursko.

Každý členský Stát zajistí, aby v období do tří měsíců výdaje ověřili určení kontroloři.

Řídící orgán a Monitorovací výbor zajistí kvalitu zavedení operačního programu a budou provádět a zavádět monitorování odkazem na finanční indikátory a indikátory specifikované v příloze V.4 operačního programu v souladu s článkem 48(3) nařízení Rady (ES) 1083/2006.

3. Oprávněnost výdajů

Jako obecné pravidlo a podle ustanovení článku 56(1) nařízení Rady (ES) 1083/2006 budou výdaje oprávněné, jestliže budou skutečně zaplacený mezi datem předložení operačního programu Komisi, nebo od 1. ledna 2007, podle toho, co nastane dříve a 31. prosincem 2015. Společně financované operace nesmějí být dokončeny před počátečním datem oprávněnosti.

Výdaje budou proplaceny pouze když byly vynaloženy na operace rozhodnuté Monitorovacím výborem podle kritérií a postupů definovaných v tomto operačním programu.

Nové výdaje, přidané v čase pozměnění operačního programu zmíněného v článku 33 nařízení Rady (ES) 1083/2006, budou oprávněné od data předložení Komisi žádosti o pozměnění operačního programu.

Podle článku 13 nařízení (ES) 1080/2006, když článek 7 nařízení (ES) 1080/2006 stanoví různá pravidla oprávněnosti výdajů v různých členských státech účastnících se operačního programu v rámci záměrů evropské územní spolupráce, bude v rámci oblasti programu platit nejširší pravidlo oprávněnosti. Pro vyhovění ustanovení tohoto článku se členské státy mohou rozhodnout ke společné soustavě pravidel pokrývajících celý rozsah výdajů deklarovaných v rámci operačního programu a zavedených rozhodnutím Monitorovacího výboru.

4. Mobilizace a oběh finančních toků

Členské státy se rozhodly zajistit na programové úrovni (a ne na operační úrovni) nezbytné společné financování k příspěvku ERDF pro program ESPON. Účastnické členské státy se proto rozhodly podílet se na nezbytném společném financování mezi sebou, podle soustavy dohodnutých kritérií.

Každý členský Stát bude ročně převádět Certifikačnímu orgánu programu dohodnutý roční příspěvek, na základě obdržení oficiální žádosti od Řídícího orgánu. Řídící orgán

bude požadovat od všech členských států dohodnutý příspěvek do konce února každého roku.

Z těchto ustanovení vyplývá, že pro všechny schválené operace Řídící orgán vypracuje a podepíše smlouvu ke všem nákladům vybrané operace.

5. Výměna dat v počítačové formě

Podle článku 76 (4) nařízení Rady (ES) 1083/2006, všechny výměny (informací) týkající se finančních transakcí mezi Komisí a úřady a orgány určenými členskými státy budou prováděny elektronickými prostředky, pomocí nově vyvinutého systému SFC-2007. Pouze v případě vyšší moci, například v případech závady na společném počítačovém systému, nebo nepřítomnosti trvalého spojení, může být výkaz výdajů a žádost o platbu předložena na výtisku. Papírová verze bude akceptována pouze jako prokázání data podání a jakmile bude obnoveno spojení systému, informace budou poskytnuty elektronicky.

Program ESPON byl definován jako samostatný uzel v Lucembursku. Pro zemi byla identifikována hierarchie uzlů.

Řídící orgán podnikl nezbytné kroky k umožnění přístupových a odesílacích práv všem relevantním klíčovým orgánům programu. Koordinační jednotka ESPON obdržela práva zobrazování a stahování pro všechny typy dokumentů týkající se MA a AA a práva zobrazování pro dokumenty CA. Koordinační jednotka ESP bude pověřena vypracováním a předáním veškerých nezbytných informací pod vedením a dohledem MA a AA a poskytne veškeré informace nezbytné pro plnění povinností CA.

Za tím účelem bude zaveden monitorovací software, jehož základem je Access, který je již používán v INTERREG III, Alpském prostoru, Baltickém moři a je adaptován na program ESPON.

Řídící orgán a Certifikační orgán budou pro finanční řízení pomoci používat systém SAP, který je jediným systémem používaným na Ministerstvu vnitra a územního rozvoje v Lucembursku. Bude provedeno nezbytné opatření pro zajištění kompatibility a přenosnosti dat mezi těmito dvěma systémy.

6. Vyhodnocení během programového období

V období programu a v souladu s článkem 47(3) nařízení Rady (ES) 1083/2006 a článkem 48(3) nařízení Rady (ES) 1083/2006 budou členské státy účastníci se programem provádět vyhodnocení úzce spojená s monitorováním programu v souladu s principem proporcionality.

V praxi budou během implementace programu prováděny cílené hodnotící akce. To umožní vytvoření silnějších vazeb mezi monitorováním a hodnocením. Pro zajištění těchto vazeb Monitorovací výbor definuje plán hodnocení, který podle rozsahu, rozvržení a časového rámce plánovaných hodnocení splňuje interní požadavky programu ESPON.

Plán hodnocení zajistí celkový rámec pro zajištění toho, že výsledky akcí hodnocení jsou efektivně využity a integrovány jako nástroje řízení během realizační fáze. Plán bude také přihlížet k novému typu aktivit v porovnání s dřívějším programem ESPON, pro která nejsou k dispozici žádné výsledky hodnocení.

Ve dvou případech předpokládaných v článku 48(3) nařízení 1083/2006, kdy (a) monitorování operačního programu ukazuje výrazné opuštění původně stanovených cílů a (b) jsou-li navrhovány velké revize operačních programů (finanční, obsahové nebo

realizační) Monitorovací výbor poskytne k dispozici nezbytné zdroje k provedení požadovaných hodnocení podle výše uvedeného nařízení.

7. Dodatečná ustanovení

Před předložením žádosti o první předběžnou platbu, nebo do dvanácti měsíců od schválení operačního programu, předloží členské státy Komisi krátký popis systémů, pokrývajících organizaci a postup pro následující:

- Řídící a Certifikační orgán a zprostředkující subjekty.
- Auditorský orgán a veškeré další subjekty provádějící audity v rámci jeho odpovědnosti.

Tyto informace budou předloženy v souladu s modelem uvedeným v příloze XII nařízení Komise (ES) 1828/2006 a budou doprovázeny zprávou, jak je popsáno v článku 71(2) nařízení Rady (ES) 1083/2006.

IV.2 Informace a publicita

Členské státy účastníci se programu a Řídící orgán budou v souladu s článkem 69 (1) nařízení Rady 1083/2006 poskytovat a publikovat informace k činnostem financovaným programem ESPON 2013. Tyto informace budou adresovány příjemcům programu, stejně tak jako občanům Evropské unie. Cílem je zviditelnění úlohy Společenství a zajištění transparentnosti.

V Koordinační jednotce bude určena kontaktní osoba, která bude odpovědná za informace a komunikaci, stejně tak jako požadované informace Komise.

IV.2.1 Plán komunikace

Plán komunikace vypracuje Řídící orgán s pomocí Koordinační jednotky a po konzultacích s Monitorovacím výborem. Návrh plánu komunikace bude předložen Komisi do čtyř měsíců od přijetí programu ESPON 2013.

V souladu s požadavky nařízení ERDF a obzvláště konkrétními požadavky plánu komunikace bude v programu ESPON vyvinuto obzvláštní úsilí z hlediska následujícího:

- Zajištění povědomí a viditelnosti úlohy zastávané Společenstvím a zajištění toho, aby přidaná hodnota pomoci Společenství byla vysvětlena veřejnosti.
- Zajištění, aby byla pomoc transparentní a aby postupy pro přístup ke společně financovaným činnostem byly vyjasněny potenciálním příjemcům.
- Zajištění rozšíření povědomí k dosaženým výsledkům operačního programu.

Bude vyvinuto značné úsilí k rozšíření informací k žadatelským postupům, pro zajištění nejširší možné účasti výzkumných ústavů a/nebo organizací.

Plán komunikace bude podporovat značné rozšíření a transparentní informace k činnostem programu ESPON 2013 prostřednictvím komunikačních opatření k zajištění viditelnosti programu a zvýšení účasti potenciálních příjemců v žadatelských postupech pro každou jednotlivou akci. To navíc přispěje k vnitřní koherenci činností.

Plán komunikace poskytne potenciálním příjemcům, příjemcům a veřejnosti transparentní informace k následujícímu:

- Podmínky způsobilosti, které mají být splněny pro kvalifikování pro financování v rámci operačního programu;
- Popis postupů ke zkoumání žádostí o poskytnutí finančních prostředků a příslušných časových lhůt;
- Kritéria pro volbu akcí, které mají být financovány;
- Kontakty na národní, regionální nebo místní úrovni, které mohou poskytnout informace k programu ESPON 2013.

Navíc bude Řídící orgán informovat potenciální příjemce o publikaci uvedené v bodě (d) článku 7 (2) nařízení Komise (ES) 1828/2006.

Pro maximalizaci synergií bude vyvinuto značné úsilí ke koordinaci činností uvažovaných v plánu komunikace a činností šíření povědomí financovanými v rámci Priority 4 jako součást strategie kapitalizace. Úzká koordinace plánu komunikace a strategie kapitalizace bude zajišťovat (1) aby byly poskytnuty transparentní informace k programu a úloze Společenství, (2) aby byly šířeny nové znalosti, důkazy, data, indikátory a nástroje vyplývající z činností programu ESPON potenciálním příjemcům, příjemcům a nepřímým příjemcům, stejně tak jako všem zainteresovaným stranám identifikovaným v tomto programovém dokumentu a široké veřejnosti.

V PŘÍLOHY

V.1 Shrnutí vyhodnocení ex-ante

Následující shrnutí je částí závěrečné zprávy k dokumentu Hodnocení ex-ante programu ESPON 2013:

„Vyhodnocení ex-ante programu ESPON 2013 využilo řadu standardních metod / technik v širším kontextu interaktivního / iterativního procesu, což umožnilo vyprodukovat značné množství výsledků, které jsou prezentovány v hlavní zprávě.

Interaktivní a iterativní proces vyhodnocení ex-ante jako celku byl charakterizován velmi otevřeným a konstruktivním pracovním ovzduším. Bez ohledu na poněkud těsný prvotní harmonogram umožnil oběma zúčastněným stranám organizovat maximum výměn k důležitým klíčovým záležitostem, v každé fázi procesu vypracování programu. Různá „obecná zjištění“ časného hodnocení vyhodnotitelnosti, „první doporučení“ vyplývající z hloubkového vyhodnocení a „klíčová zjištění“ vyhodnocení postupu byla téměř všechna proaktivně zohledněna v následných verzích programového dokumentu ESPON 2013, což vedlo k progresivnímu a stálému zlepšování programu jako takového.

Následující odstavce jen zvýrazňují řadu souhrnných závěrů z hlediska nedávno nejaktuálnější situace („Závěrečný návrh programu ESPON 2013“, verze z 1. prosince 2006), které jsou prezentovány současně s předepsanými "Hlavními úkoly vyhodnocení" (tato verze prošla jazykovou kontrolou a menší redakční úpravou, bez změny základního obsahu a struktury ve srovnání s verzí aktuální).

.

V.1.1. Analýza sociálně-ekonomické situace a relevance strategie k identifikovaným potřebám

Klíčové sektory intervence identifikované v poslední nejaktuálnější verzi programu ESPON 2013 jsou charakterizovány vysokým stupněm relevance z hlediska analýzy širší sociálně-hospodářské (a územní) situace a konkrétních potřeb identifikovaných v závěrečné části programového dokumentu (II.2.4).

Program ESPON 2013 přiměřeně zohledňuje územní výzvy současné situace a nadcházejícího desetiletí. Z tohoto hlediska je více zaměřen do budoucnosti než program ESPON 2006 a jeho užitečnost pro entity přijímající rozhodnutí je proto vyšší. Analýza evropského území typu SWOT je poněkud podrobnější a diferencovanější.

Analýza dosažených výsledků a omezení programu ESPON 2006 (analýza typu SWOT) je rozsáhlá a přesná. Umožňuje koncepci nového programu ESPON, který kapitalizuje zkušenosti získané v nedávných letech a vyhýbá se řadě nedostatků, které se projevíly v programu minulém.

Seznam „obecných potřeb“ odráží správně očekávání tvůrců politiky vůči evropskému programu poskytujícímu územní informace. Zaměřuje se na územní potenciály a větší územní kontext regionů, územní dopady politik sektorů, územní výzvy vyplývající z megatrendů, možný vývoj politiky soudržnosti EU a diverzitu angažovaných tvůrců politiky.

Strategie věnuje velkou pozornost použití výsledků ESPON v praxi a obsahuje ustanovení týkající se identifikace očekávání potenciálních uživatelů, potřeby učinit znalosti více operativními, šíření výsledků až k vytváření procesů rozšiřujících povědomí, atd. Tím bude pravděpodobně eliminován jeden z nedostatků minulého programu ESPON 2006.

V.1.2. Zdůvodnění strategie programu, její celková konzistence a stupeň rizika obsaženého ve volbě priorit

Hlubkové ohodnocení systému záměrů programu ESPON 2013 odhaluje, že celkové zdůvodnění strategie je charakterizováno velmi vysokým stupněm vnitřní konsistence. Existuje logický postup od omezeného počtu obecných vyjádření záměrů definujících hlavní zaměření programu (tj. jeden „celkový cíl“ a 3 „celkové záměry“) směrem k širšímu rozsahu více zaměřených vyjádření záměru, dále zpřesňujících předchozí (6 „strategických záměrů“ a 13 „konkrétních záměrů“) a směrem dolů na 23 „operačních záměrů“ definovaných v rámci 5 programových priorit, které specifikují, čeho by intervence programu měly ve skutečnosti dosáhnout.

Logika intervencí programu ESPON 2013 je platná, současně s tím jak 5 programových priorit významně odpovídá výše postaveným programovým záměrům („celkový cíl“, „celkové záměry“, „strategické záměry“, „konkrétní záměry“) a protože uvažované činnosti jsou obecně dobře propojeny s „operačními záměry“ definovanými v rámci příslušných priorit.

Vztahy mezi 23 výše postavenými programovými záměry (tj. „celkový cíl“, „celkové záměry“, „strategické záměry“, „konkrétní záměry“) jsou charakterizovány velmi vysokým stupněm vzájemné závislosti (tj. primárními vztahy směrem dolů), stejně tak jako existencí silných účinků dodatečné podpory a profilovými efekty (tj. sekundární vztahy směrem nahoru).

Vztahy mezi 23 „operačními záměry“ úrovně priority a výše postavenými programovými záměry jsou obecně charakterizovány absencí záměrových konfliktů a velmi silnými účinky vzájemného posilování. Tato celková situace jasně naznačuje, že různé „řetězce záměrů“ přinášejí - jednotlivě a společně - značný příspěvek k dosažení celkového cíle budoucího programu ESPON 2013.

Šestnáct uvažovaných činností na úrovni priorit je obecně charakterizováno velmi vysokým stupněm celkové komplementarity z hlediska dosažení uvedených výše postavených programových záměrů. To znamená, zaprvé, že by nemohly být detekovány žádné negativní příspěvky činností, které by mohly být překážkou dosažení širších programových záměrů. Za druhé, je možné pozorovat, že každá priorita (a její související činnosti), stejně tak jako kombinace priorit (a všech činností), přináší významný příspěvek k dosažení uvedených výše postavených záměrů programu ESPON 2013.

Také celková komplementarita 16 uvažovaných činností na úrovni priorit, z hlediska dosažení různých „operačních záměrů“, je na velmi vysoké úrovni. V rámci celého programu by nemohla být detekována žádná situace, kdy má určitá činnost zčásti nebo zcela tendenci působit proti dosažení jednoho nebo více vyjádřených operačních záměrů. V rámci stejné programové priority je přirozeně možné nalézt nejvyšší příspěvek - úroveň činností k dosažení příslušných operačních záměrů (primární vztahy). Ale také dodatečné účinky podpory prioritně-specifických činností k dosažení operačních záměrů v rámci jiných programových priorit (sekundární vztahy) jsou obecně velmi vysoké, což jasně indikuje, že v rámci programu ESPON existují značné synergické účinky.

Náš pokus o kvantifikaci hypotéz k potenciálním synergickým účinkům mezi různými činnostmi na úrovni priorit ukázal, že už 2. Návrh programu ESPON 2013 jako celek ukazuje velmi vysoký syntetický koeficient synergie (0,85). Při uvážení nedávných zlepšení / pozměnění realizovaných v následných verzích programu je zcela jistě možné předpokládat, že už vysoká úroveň programově-interní synergie byla dále dokonce ještě mírně zvýšena. Tato obecně pozitivní situace však znovu podtrhuje naše obecné doporučení, že by existující potenciály synergie měly být pečlivě využity a dále rozvinuty těmi, kdo řídí / realizují zavedení budoucího programu ESPON 2013.

Po zlepšeních / pozměněních provedených pro poslední nejvíce aktuální verzi programového dokumentu je možné znovu ujistit, že budoucí program ESPON 2013 vykazuje dobrou rovnováhu mezi činnostmi standardního typu a novými / inovativními činnostmi, které odrážejí příslušným způsobem nové potřeby identifikované na konci kontextového hodnocení typu SWOT celého programu. To znamená, že kombinace programových priorit ani skutečná rovnováha dosažená mezi činnostmi standardního typu a novými / inovativními činnostmi neumožňuje identifikaci hlavních rizik, což může závažně znesnadnit zavedení budoucího programu nebo ohrozit dosažení jeho záměrů.

Naše ohodnocení finančních přidělů pro různé programové priority jasně ukazuje, že rozpočtové rozdělení je obecně přiměřené, protože má tendenci pozitivně podporovat realizaci různých aspektů, které jsou strategicky důležité pro úspěch budoucího programu ESPON 2013 (tj. dosažení všech uvedených výše postavených záměrů programu; dosažení uvedených „operačních záměrů“; potenciální realizace interních synergií programu; dostatečná dotace finančních zdrojů pro technickou / analytickou pomoc, aby nedošlo k budoucímu nedostatku kapacit).

V.1.3. Vnější koherence strategie programu

Program ESPON 2013 vykazuje vysoký stupeň vnější koherence z hlediska „Strategických pokynů Společenství“ (CSG). Nevyskytují se žádné zjevné konflikty ve vztahu k uvedeným záměrům CSG a velmi významné komplementární vztahy je možné pozorovat v případě těch „dodatečných pokynů“, které se zabývají územním rozměrem politiky soudržnosti (široké pokrytí, silné účinky přímé a nepřímé podpory). V případě strategických pokynů pro politiku soudržnost obecně je možné také pozorovat významný a široce rozšířený příspěvek v případě Pokynu 1 (*Zvýšení přitažlivosti Evropy a jejích regionů pro investice a práci*) a Pokynu 2 (*Zlepšením znalostí a inovací k růstu*).

Program ESPON 2013 vykazuje velmi vysoký stupeň vnější konsistence z hlediska celé množiny záměrů širší politiky Společenství, jak jsou uvedeny v Lisabonské / Göteborgské strategii. Vzhledem ke specifické povaze programu ESPON 2013 je však možné „pouze“ očekávat nepřímou podporu činností prováděných jinde, zaměřených na poskytování prvků Lisabonské a

Göteborské strategie (zaměření na záležitosti týkající se „udržitelného rozvoje“ a „investic do infrastruktury“, ale také na témata / záměry, které v širším smyslu souvisejí s výzkumem a vývojem, novými technologiemi a informační společností).

V.1.4. Očekávané výstupy, výsledky a dopady

V rámci všech 5 programových priorit musejí být výstupy-výkazy považovány za odpovídající. Jsou plně v souladu s příslušnými záměry na úrovni priorit a plánovanými činnostmi na úrovni priorit.

Některá slabá místa z hlediska koherence různých výkazů výsledků a dopadů ve vztahu k existujícím výše postaveným programovým záměrům a/nebo operačním záměrům stále přetrvávají u většiny existujících programových priorit (Priorita 1: výkazy výsledků a dopadů; Priorita 2: výkaz dopadů; Priorita 3: výkazy výsledků a dopadů; Priorita 4: výkazy výsledků a dopadů).

Jednotlivé typy indikátorů (tj. výstupní, výsledné a dopadové indikátory) zmíněné v příloze V.4 k Závěrečnému návrhu programu ESPON 2013 jsou velmi užitečné a vykazují vysokou úroveň kvality. Tento celkový úsudek může být potvrzen pro velkou většinu použitých kritérií hodnocení kvality, která zkoumala například možnou kvantifikaci indikátorů v pravidelných intervalech (dostupnost dat), citlivost indikátorů, jejich spolehlivost a důvěryhodnost, stejně tak jako význam indikátorů. Měla by však být provedena určitá zlepšení k dalšímu posílení „normativnosti“ a „platnosti“ některých typů indikátorů (tj. dostatečně korektní vztah indikátorů k normativní koncepci specifické pro program; přiměřené zohlednění této normativní koncepce prostřednictvím indikátorů).

Celkově však celý systém indikátorů programu vykazuje velmi vysokou úroveň kvality. Je charakterizován rozsáhlým pokrytím (tj. systém zahrnuje 5 programových priorit a 100% plánovaných výdajů), dobrou rovnováhu mezi různými typy indikátorů, dobře vyvinutou selektivitu (tj. systém respektuje kapacitu budoucích manažerů programu absorbovat související informace) a vysokou úroveň relevance.

V.1.5. Navržený systém zavedení a jeho soulad s nařízeními Rady upravujícími nové období Strukturálních fondů 2007-2013

Ustanovení vypracovaná pro určené orgány programu jsou obecně v souladu s předpisy nových nařízení strukturálních fondů EU. Jasně popisují konkrétní úlohy / úkoly / odpovědnosti Řídícího orgánu, Monitorovacího výboru, Certifikačního orgánu, Koordinační jednotky ESPON-CU a Auditorického orgánu / skupiny auditorů. Tato ustanovení také specifikují mechanismy spolupráce / pracovní postupy mezi těmito jednotlivými komponenty širšího systému managementu a související postupy výkaznictví.

Kromě těchto formálně požadovaných programových orgánů program ESPON 2013 také definuje transparentní ustanovení pro vytvoření konkrétních pomocných entit / sítí (tj. Poradní výbor, síť kontaktních míst ESPON) a pro vyjasnění vztahu mezi zúčastněnými partnerskými státy (nečlenské státy EU) a programem ESPON.

Navíc tato ustanovení jasně popisují řadu dalších s programem souvisejících postupů zavádění / řízení / kontroly (tj. výběr a schvalování operací, kontrolní systém, oprávněnost výdajů, mobilizace a oběh peněžních toků, výměna dat v počítačové formě, poskytování dodatečných

informací) a definují kontext pro budoucí vyhodnocení programu ESPON 2013.

Konečně program ESPON 2013 také obsahuje podrobná ustanovení k „Informacím a publicitě“, která jsou plně v souladu se základními požadavky stanovenými v nařízeních ke strukturálním fondům a umožňují rozšíření povědomí k budoucí práci ESPON, stejně tak jako šíření výsledků výzkumu / poznatků k širšímu publiku.

Při uvážení výše uvedeného je možné říci, že celkový systém řízení a zavádění je přesvědčivý a vhodný k realizaci hladkého provedení budoucího programu ESPON 2013. To znamená, že celá soustava vypracovaných ustanovení je skutečně schopna podporovat konkrétní realizaci „strategického záměru“ zmíněného v programu, který se výslovně týká této konkrétní kriticky důležité záležitosti“.

Závěrečná zpráva Hodnocení ex-ante je dostupná na internetové adrese www.espon.eu.

V.2 Rámec identifikace a volby témat a územních záležitostí pro aplikovaný územní výzkum

Výběr témat a územních záležitostí pro výzkum v rámci Priority 1 programu ESPON 2013 bude identifikován a proveden na základě čtyř hlavních zdrojů informací:

- Soubor právních norem politiky soudržnosti 2007-2013. Ten zahrnuje strategické pokyny společenství k soudržnosti, všeobecné nařízení (ES) 1083/2006, konkrétní nařízení pro ERDF, ESF a Fond soudržnosti a výsledný NSRF a operační programy;
- Mezivládní proces k Územní agendě pro EU;
- Zavedení programu ESPON 2013;
- Sdělení Komise o městech a regionech a tematické strategii pro městské prostředí;
- Program ESPON 2006: katalog potřeb výzkumu založený na projektech formulářů doporučení provedených v rámci programu ESPON 2006 bude brzy zpřístupněn po dodání všech závěrečných zpráv v konečné verzi.

Témata pro aplikovaný výzkum v rámci programu ESPON 2013 budou s ohledem na zajištění celkové ucelenosti a aby se zabránilo rozptýlení výzkumných snah strukturována podle následujících 3 tematických os, které jsou důležité z hlediska územní soudržnosti.

Témata a územní záležitosti budou organizovány pod třemi hlavními nadpisy, s výhledem na zajištění celkové koherence a zabránění rozptýlení výzkumného úsilí, následovně:

- Územní rozvoj a konkurenceschopnost regionů, městských a venkovských území.
- Územní spolupráce.
- Územní dopad politik EU.

Témata a územní záležitosti identifikované pod každým nadpisem budou pokrývat struktury, trendy, perspektivy a studie dopadů politiky a činnost aplikovaného výzkumu se zaměřením na krátkodobé dynamické síly a dlouhodobý vývoj.

Tento tematický rámec zahrnuje, ke konci této přílohy, témata prvního kola projektů aplikovaného výzkumu, které mají být zahájeny programem ESPON 2013.

V.2.1. Tři hlavní části aplikovaného výzkumu ESPON 2013

I když je zapotřebí určitý stupeň flexibility k zajištění včlenění nových priorit pod Prioritu 1, dále je uveden indikativní přehled témat a územních záležitostí, které mohou být pokryty pod každým nadpisem:

a. Územní rozvoj a konkurenceschopnost regionů, městských a venkovských území.

Pod tímto nadpisem se výzkumná činnost soustředí na studování faktorů určujících územní konkurenceschopnost a atraktivitu; (vzájemné) vztahy mezi různými typy území; a vznikající územní a místní schémata, jako například:

- Demografie (např. stárnutí a migrační proudy);
- Globalizace (např. mezinárodní dělba práce, lokality hospodářských činností, specializace a toky související s Evropou ve světě a jejím sousedstvím)
- Inovace a znalostní ekonomika (kapacita výzkumu a technického vývoje a inovací, podnikatelská činnost a podniky malé a střední velikosti, kreativita a nové myšlenky, vládnutí, vědecké/technologické sítě, spolupráce mezi správními orgány, výzkumnými a vzdělávacími institucemi, podniky)
- Přístupnost (např. doprava, telekomunikace a energie, sekundární sítě, zavádění IT).
- Nové služby a centra (služby veřejného zájmu, ICT pro podniky malé a střední velikosti, ICT – zlepšení vzdělávání, zdravotnické a občanské služby).
- Klimatické změny, životní prostředí, přírodní zdroje, prevence nebezpečí a rizik (např. fyzikální prostředí, biodiverzita a lokality Natura 2000, energetická účinnost a obnovitelné zdroje, veřejná doprava, obzvláště v městských oblastech, přírodní a kulturní dědictví, cestovní ruch)
- Sociální rozměr územního rozvoje (např. otázky zaměstnanosti, sociální kapitál, občanství, bydlení, sociální a hospodářská integrace přistěhovalců, mezikulturní dialog);
- Městské oblasti, města malé a střední velikosti a metropolitní městské regiony (např. ekonomické hybné síly, funkčnost a potenciály, podnikatelská činnost, místní zaměstnanost, rozvoj obcí, fyzikální prostředí, sociální soudržnost, plán pro městskou regeneraci)
- Městské oblasti (např. přístupnost, služby v obecném zájmu, integrovaný přístup, póly rozvoje, hospodářské aglomerace)
- Konkrétní typy území (pobřežní oblasti, ostrovy, příhraniční oblasti, hustě zalidněné oblasti, řídké zalidněné oblasti);
- Polycentrický rozvoj (např. spojení město-vesnice, vyvážený regionální rozvoj, udržitelný rozvoj, sítě, póly růstu);
- Správa a řízení (řídicí dovednosti pro městský a územní rozvoj, vytváření kapacit, veřejné investice, partnerství veřejného a soukromého sektoru, kulturní politika).

b. Územní spolupráce

Výzkumná činnost pod tímto nadpisem bude pomáhat vyjasnit územní a tematické záležitosti týkající se spolupráce, obzvláště v rámci nového cíle politiky soudržnosti, „Evropská územní spolupráce“, následovně:

- Nadnárodní spolupráce, včetně spolupráce se sousedícími zeměmi (např. polycentrický rozvoj, správa říčních povodí, řízení rizika, partnerství města a venkova a služby v obecném

zájmu, vyvážený územní rozvoj, TEN-Transport, ICT a energie a jejich napojení na sekundární síť, póly venkovského rozvoje, námořní spolupráce)

- Přeshraniční spolupráce (např. spojení mezi městskými a venkovskými oblastmi, podnikatelská činnost v malých a středních podnicích, cestovní ruch, kultura a obchod, společné použití infrastruktur, shluky konkurenceschopných a inovativních činností, námořní spolupráce);
- Městská spolupráce v sítích a klastrech sousedících měst
- Aglomerace ekonomik prostřednictvím spolupráce (např. metropolitní zóny globální integrace, polycentrická města);
- Správa a řízení v prostředí spolupráce (např. modely správy a řízení pro územní spolupráci)

c. Analýza územního dopadu politik EU

Pod tímto nadpisem bude výzkumná činnost zkoumat politiky EU, jejich evoluci a dopad na územní soudržnost, konkurenceschopnost a atraktivitu, jako například:

- Politika soudržnosti
- Ekonomika (např. EMU, konkurence, obchod);
- Energie (TEN-E, obnovitelné zdroje energie a energetická účinnost, závislost, diverzifikace);
- Strategie zaměstnanosti;
- Lisabonská a Göteborgská strategie;
- Doprava (TEN-T, přístupnost včetně konektivity k sekundárním sítím)
- CAP (pilíř rozvoje venkova).

V.2.2. Témata a územní problematika pro první kola aplikovaného výzkumu

První kolo projektů, které má být zahájeno v rámci Priority 1 bude zahrnovat některá následující témata. Konkrétní obsah bude projednán a zpodrobněn později Poradním výborem a Monitorovacím výborem.

Klimatické změny a jejich územní účinky na regiony a místní ekonomiky

Tento projekt bude indikativně zkoumat, jak by mohlo pravděpodobné zvýšení teploty v nadcházejících 25 letech ovlivnit místní a regionální ekonomiky například silnějšími větry s dopadem na zemědělství, úbytek vody a sněhových srážek, což může snížit výnosy z cestovního ruchu. Projekt by se mohl rovněž zabývat možným zvýšením vodních hladin v mořích a řekách a potenciálními účinky na pobřežní sídla, přístavní města a činnosti při vnitrozemských vodních cestách.

Dopad nové energetické politiky zvýšení cen na regionální konkurenceschopnost

Tento projekt by indikativně sledoval dopad zvýšení cen energií a zvýšení výroby energií z obnovitelných zdrojů v příštích dvou desetiletích na národní a regionální ekonomiky. Zvýšení poptávky po energií z obnovitelných zdrojů může prospět regionům, kde lze tuto energii nejefektivněji vyrábět. Otázkou je, v kterých zemích a sektorech (bydlení, doprava, služby, průmysl a zemědělství) lze realizovat úsporu energií s co nejmenšími náklady. Taková studie by

vyžadovala odhad pružnosti poptávky po energiích v jednotlivých sektorech a zemích a případně regionech.

Demografické a migrační toky ovlivňující evropské regiony a města

Tento projekt by měl indikativně vypracovat scénáře, jak se budou vyvíjet migrační toky v EU i mimo ni. Měl by se zabývat imigrací z vnějšku EU odděleně od vnitřní migrace a rozlišovat šedou migraci a migraci populace v produktivním věku. Pokud to bude proveditelné, měl by posoudit dopad růstu zaměstnanosti a mzdových rozdílů na migrační toky uvnitř EU.

Města a městské aglomerace: jejich funkce a potenciál pro evropskou konkurenceschopnost a soudržnost

Tento projekt se indikativně zaměří na úlohu měst jako hnací síly růstu a na otázky sociální soudržnosti. S využitím aktualizovaných údajů publikace „Urban Audit“, která bude k dispozici v druhé polovině roku 2007 a v případě potřeby i jiných zdrojů dat, by tato studie měla analyzovat úlohu měst a jejich aglomerací ve vztahu k regionálnímu/ národnímu hospodářskému rozvoji se stanovením, která města táhnou zemi nebo region vpřed a která je brzdí. Aspekt sociální soudržnosti by měl zkoumat, jaký je vztah města k jeho okolí i jeho zemi jako celku a rovněž disparity v rámci měst, zejména v oblastech, kde je soustředěno více typů deprivace (vysoká nezaměstnanost, zločinnost, špatná kvalita bydlení, nízký příjem, nízké vzdělání atd.).

Rozvoj příležitostí v různých typech venkovských oblastí

Tento projekt by měl indikativně po vymezení těchto oblastí analyzovat určité charakteristiky /kritéria těchto oblastí (hustota osídlení, dynamika populace, vývoj podílu služeb v ekonomice, podíl zemědělského sektoru...) pro lepší porozumění jejich vývoji (ne všechny se vylidňují) a úlohy malých a středně velkých měst pro zvýšení přitažlivosti těchto oblastí.

Územní dopad hodnocení politik

Tento projekt by měl indikativně definovat a testovat nástroj pro hodnocení územního dopadu politik na regionální úrovni, s využitím výsledků předchozího programu ESPON (několik studií v oblasti zahrnujících model TEQUILA vytvořený ve studii scénářů 3.2). Test na regionální úrovni lze provést pro politiku soudržnosti a politiku konkurenceschopnosti (státní podpora).

V.3 Předběžný seznam činností sítě ECP

V.3.1. Možná účast v Prioritě 1, 2 a 3

Jednotlivá ECP se mohou účastnit a být součástí:

- Činností prováděných prostřednictvím akce aplikovaného výzkumu v rámci priority 1.
- Činností prováděných prostřednictvím cílených analytických akcí v rámci priority 2.
- Činností provádějících vědeckou práci v rámci priority 3.
- Systém znalostní podpory.

ECP nebudou mít privilegované postavení pro účast v těchto akcích. Budou se muset přihlásit a

účastnit se konkurenčních procesů organizovaných pro výběr výzkumných týmů a expertů začleněných do systému znalostní podpory.

ECP zúčastněné v aplikovaném výzkumu, cílené analýze a vědecké práci potvrdí Pravidla jednání, aby nedocházelo k žádnému střetu zájmů, který by mohl vyplynout z jejich úlohy jako ECP.

V.3.2. Činnosti nadnárodního síťového propojení ECP v rámci Priority 4

ECP budou klíčoví aktéři v operačním nadnárodním úsilí v rámci této priority a budou přispívat k dosažení záměru šíření povědomí, přenosu a transpozici výsledků na národní, regionální/místní klíčové činitele, prostřednictvím zavádění nadnárodních síťových činností.

Nadnárodní činnosti by měly podporovat kapitalizaci, povědomí a angažovanost zainteresovaných stran v této oblasti a měly by být založeny na operačním přístupu vedoucím k návrhům (nabídkám)

pro činnosti podporující územní soudržnost. Navržené činnosti budou zahrnuty ve zprávách k výsledku činností, stejně tak jako v pomocných materiálech k seminářům, pracovním setkáním a jiným prováděným činnostem, na základě výsledků a nástrojů ESPON.

Nadnárodní činnosti sítě ECP budou podporovat šíření a síťové propojování v rámci programu a přispívat k úspěšnému zavádění činností programu ESPON, angažováním, informováním a posilováním národních aktérů a výzkumných sítí.

Tyto nadnárodní síťové činnosti by měly být zaváděny skupinami minimálně 3 ECP. Monitorovací výbor vybere návrhy na zavádění prostřednictvím výzvy k nabídkám k nadnárodním činnostem od seskupení ECP.

Rozsah činností bude povinně nadnárodní (pokrývající nadnárodní oblasti) a bude zaměřen na smíšené publikum tvůrců politiky, praktiků a vědců na národní, regionální/místní úrovni v příslušné oblasti.

U návrhů na nadnárodní síťové činnosti je očekáváno, že budou zahrnovat sady činností, mezi nimiž by měl návrh uvažovat následující úkoly:

- **Informace k programovým činnostem** pro příslušné regionální, sektorové a akademické zainteresované strany, např. semináře, konference a publikace. (Šíření informací k jejich národním sítím by mohlo být prováděno pravidelnou poštou, organizací národních „info-dnů“ nebo pracovních setkání atd.). Informace k výsledkům ESPON by se vždy měly snažit zvýšit národní síť kolem programu ESPON 2013 a přitom i potenciální partnery v činnostech ESPON. Podpora k překladu některých krátkých textů k výsledkům ESPON by mohla být součástí šíření informací.
- **Šíření otevřených výzev k nabídkám k činnostem** rozhodnutým Monitorovacím výborem ESPON, vysílání informací cílené vědecké komunitě v rámci země. Tak by tomu mělo být vždy když program zahájí nové nabídkové řízení. Síť ECP by měla podporovat velký počet nabídek následujících po postupech veřejných zakázek pro akce ESPON.

- **Zpětná vazba k národním činnostem**, v případech kdy by ECP měla podávat zprávu dvakrát ročně Koordinační jednotce ke stavu a rozvoji své národní sítě a formulovaným potenciálním požadavkům a očekáváním. Zprávy ze sítě ECP budou komunikovány Monitorovacím výboru, aby byl informován o národních činnostech a sítích.
- **Zpráva k věcným chybám a nepochopením** z národního hlediska (tzv. „kontroly hrubých chyb“), kdy bude síť ECP v přípravě na nadnárodní činnosti čtením závěrečných zpráv projektů ESPON upozorňovat a informovat Koordinační jednotku (CU). Vyhýbáním se věcným chybám týkajícím se zemí angažovaných v programu ESPON vznikne evropská úroveň kontroly kvality. Koordinační jednotka provede kompilaci veškerých hrubých chyb a nahlásí je nadnárodním projektovým skupinám k opravě.

Nadnárodní síťové činnosti budou prováděny v úzké spolupráci a ve styku s Řídícím orgánem a Koordinační jednotkou.

Pravidelná setkání zajistí vnitřní koherenci a sdílení zkušeností. Schůzky sítě ECP jsou uvažovány dvakrát za rok. Počet schůzek může být měněn, pro zajištění dostatečné flexibility a řádného vyřízení potřeb programu.

Síť ECP dostane proplaceny cestovní náklady vynaložené ve vztahu k jejich účasti na interních seminářích a schůzkách ECP.

V.4. Kvantitativní indikátory vyhodnocení programu ESPON 2013

Podle článku 37 nařízení (ES) 1083/2006 bude program ESPON zahrnovat kvantitativní/kvalitativní indikátory na úrovni priority pro uvažované výstupy, výsledky a dopady. Není povinné do ex-ante zahrnout indikátory na úrovni činností.

Vyhodnocení ex-ante programu ESPON 2013 navrhlo indikátory pro výstupy, výsledky a dopady pro každou z 5 Priorit programu ESPON 2013, které jsou obsaženy v kapitole 7.2.3 a 7.2.4 Zprávy ex-ante.

V.4.1. Výstupní indikátory programu ESPON 2013

Navrhované výstupní indikátory pro priority programu jsou všechny kvantitativní povahy a jejich příslušná data by mohla být snadno generována Koordinační jednotkou ESPON. Řada „obecných indikátorů“ směřuje ke stanovení celkového počtu realizovaných akcí, nebo množství jednotlivých akcí realizovaných v rámci dané priority. Jsou navrženy také „konkrétnější indikátory“, adresující konkrétní aspekty v kontextu priority, které mohou být měřeny (např. počet realizovaných konzultací zainteresovaných stran/uživatelů); počet kontaktovaných zainteresovaných stran/uživatelů; počet pokrytých indikátorů; počet seminářů/událostí za rok operací).

Výstupní indikátory, které budou použity při zajišťování správného zavádění priorit stanovených v programu ESPON 2013 jsou následující:

Program ESPON 2013: Výstupní indikátory na úrovni priority		
Priorita	Popisy výstupu	Výstupní indikátory/Indikativní referenční hodnota
P1	V programu ESPON 2013 se očekává provedení asi 30-40 akcí v období 2007-2013, které vybere Monitorovací výbor ESPON v souladu s existujícími požadavky politiky. Veškeré činnosti aplikovaného výzkumu poskytnou cílené informace a důkazy, které budou vypracovány souběžně s průběžným procesem vedení / zpětné vazby a mají být realizovány v kontextu konkrétních pracovních skupin / diskusních fór. Rozsah těchto činností může být různý, v závislosti na vyjádřené skutečné poptávce. Každá činnost bude dokumentována ve zprávě, obsahující také početné ilustrace a mapy. Dokumenty mohou odrážet různé územní entity, nejčastěji však představujících evropský kontext.	<ul style="list-style-type: none"> • Počet realizovaných akcí a počet malých / 30 středních / velkých akcí. / 7/7/16 • Počet realizovaných profilových / tematických analýz a trendů / průzkumných studií. / 8/7/3 • Počet realizovaných studií územního dopadu./ 5 • Počet expertů angažovaných v pracovních skupinách / diskusních fórech. / 40
P2	V programu ESPON II se očekává provedení 20-40 cílených analýz v období 2007-2013, které vybere Monitorovací výbor ESPON, pro uspokojení tím nejlepším možným způsobem poptávky vyjádřené	<ul style="list-style-type: none"> • Počet a typy realizovaných akcí a počet malých / středních / velkých akcí. / 30; 10/10/10 • Počet realizovaných konzultací zainteresovaných subjektů /uživatelů a počet kontaktovaných zaint.subjektů/uživatelů/ / 3; 300

	potenciálními uživateli výsledků ESPON. Projekty budou představovat menší i větší akce, z hlediska velikosti i trvání. Některé z nich budou analýzy založené na výsledcích programu ESPON; jiné mohou být více experimentální povahy. Každá činnost bude dokumentována ve zprávě, obsahující také početné ilustrace a mapy.	
P3	Databáze ESPON vytvoří nejméně 20-30 dalších celoevropských, porovnatelných datasetů, řádně validovaných a poskytujících informace ke všem regionům Evropy. Databáze s časovými řadami dat a data za klíčovými indikátory budou pravidelně aktualizovány. Přibližně 5-10 nových nástrojů, modelů a metodik bude generováno činnostmi v rámci programu ESPON 2013, zatímco řada už existujících nástrojů, jako jsou například mapovací prostředky a modely, bude udržována a aktualizována. Od práce na územních indikátorech se předpokládá vyprodukování nejméně jednoho indexu územní soudržnosti. V období programu ESPON 2013 systém územního monitorování vybere a vytvoří časové řady k nejméně 10-15 klíčovým indikátorům a zveřejní 2-3 zprávy.	<ul style="list-style-type: none"> • Počet realizovaných akcí. / 20 • Počet nových, aktualizovaných a zlepšených nástrojů, modelů, vypracovaných metodik. / 15 • Počet definovaných územních indikátorů / 10 • Počet periodicky publikovaných zpráv územního monitorování. / 3
P4	Akce "Média a publikace" bude podporovat tuto prioritu pomocí zviditelnění podporovaného zasíláním materiálů přímo poštou, články, e-mailovými newslettery, tiskovými zprávami a webovými stránkami ESPON a navíc bude zahrnovat vydání 5-6 větších zpráv/publikací ESPON a 5-6 menších zpráv/publikací ESPON. Výsledkem akce „Evropské semináře a workshopy“ bude 14-20 seminářů/pracovních setkání organizovaných v období 2007-2013, což odpovídá 2-3 událostem za rok operací, z nichž jedna bude událost větší. V rámci akce „Nadnárodní síťové činnosti“ se uvažuje, že v programovém období bude financováno nejméně 14 nadnárodních činností. Každá akce se bude skládat ze souboru akcí a bude dokumentována ve zprávě.	<ul style="list-style-type: none"> • Počet realizovaných akcí. / 30 • Počet realizovaných evropských seminářů / workshopů / 14 • Počet realizovaných nadnárodních síťových činností. / 14 • Počet vydaných tiskových zpráv a větších a menších zpráv / publikací. / 10/ 12
P5	Akce "Technická pomoc" zajistí správné zavedení programu podle nejjednodušších možných postupů. Uvažují se nejméně 2 zasedání MC za rok, stejně tak jako kontroly na místě samém nejméně 1 projektu pro každý typ akce za rok a 1 zasedání skupiny auditorů za rok. V rámci úkolu „Analytická podpora“ poskytne vnitřní konsistenci a synergii obsahu akcí v programu. Uvažuje se vypracovat popisy projektů pro akce v rámci Priority 1-4, celkem asi 60-90, včetně zpětné vazby k předběžným zprávám a závěrečným zprávám. Pro Poradní výbor bude v programovém období organizováno přibližně 20 zasedání. Navíc jsou uvažovány 2 interní semináře ESPON a 2 schůzky ECP za rok. V rámci akce „Plán komunikace“ budou poskytnuty informace k akcím programu a ustanovení k účasti jako příjemce. Uvažuje se provedení jedné hlavní informativní události za rok, zacílené na potenciální příjemce. Navíc se uvažují nejméně dva semináře pro finanční kontrolory na národní úrovni.	<ul style="list-style-type: none"> • Počet setkání Monitorovacího výboru / 14 • Počet organizovaných zasedání CC / 14 • Počet interních seminářů ESPON / 14 • Počet schůzek ECP / 14 • Počet událostí pro potenciální a vybrané příjemce / 14

V.4.2. Indikátory výsledků programu ESPON 2013

Navržené indikátory výsledků pro Priority 1-5 jsou částečně kvantitativní a částečně kvalitativní povahy. Také zde může potřebná data / informace v principu snadno generovat budoucí Koordinační jednotka. Kvantitativní indikátory výsledků jsou většinou zaměřeny na měření intenzity použití dat a výsledků ESPON (např. počet uživatelů, počet dokumentů stažených z webových stránek ESPON, počet účastníků seminářů/událostí, atd.).

Kvalitativní indikátory výsledků, naopak, jsou zaměřeny na generování informací ke zlepšení / dosaženému pokroku z hlediska programu ESPON 2006 a na kvalitu výsledků nebo profil uživatelů dat ESPON.

Indikátory, které budou použity při měření výsledků priorit stanovených v programu ESPON 2013 jsou následující:

Program ESPON 2013: Indikátory výsledků na úrovni priority		
Priorita	Popis výsledků	Indikátory výsledků/Indikativní referenční hodnota
P1	Akce aplikovaného výzkumu, na jedné straně, prohloubí existující znalostní bázi k evropské územní dimenzi, která byla do jisté míry generována programem ESPON 2006. Na druhé straně aplikovaný výzkum poskytne nové informace, důkazy a možnosti politiky k široké řadě různých témat a politik týkajících se evropského územního rozvoje, včetně hodnocení trendů územního rozvoje, dopadů politik EU a prozkoumání dlouhodobých výzev. Výsledky aplikovaného výzkumu musejí mít vysokou kvalitu a odrážet současné znalosti týkající se vědy a budou prezentovány způsobem stimulujícím jejich praktické použití.	<ul style="list-style-type: none"> Počet témat a politik, které byly prohloubeny a rozšířeny v porovnání s výsledky ESPON 2006. / 20 Počet partnerů, institucí a vědců angažovaných v akcích aplikovaného výzkumu. /100/750
P2	Tyto akce budou pokrývat širokou řadu různých témat, většinou integrovaným způsobem a budou zahrnovat evropské perspektivy k územnímu rozvoji, které mohou odhalit územní potenciály pro konkrétní příslušná území. Testování nových, experimentálních a inovativních možností, které inspirují procesy výstavby a plánování strategie nebo stimulují tvořivost u myšlenek nových projektů, zlepší celkovou užitečnost výsledků ESPON.	<ul style="list-style-type: none"> Počet zainteresovaných stran přímo angažovaných v zavádění činností / 50 Počet témat, námětů a experimentů pokrytých realizovanými akcemi. / 30 Počet typů konkrétních území pokrytých realizovanými akcemi / 20
P3	Akce povedou k rozšířenějšímu použití dat ESPON v praktickém vytváření politiky na různých úrovních, což je stimulováno zvýšenou dostupností, větší spolehlivostí a častějšími aktualizacemi dat, stejně tak jako širším přístupem k těmto datům. Širší používání dat ESPON bude také posíleno vypracováním nových nástrojů podpory a zlepšením existujících. V tomto kontextu budou potenciálními inovacemi v rámci vědecké platformy ESPON územní indikátory/indexy propojené s politickým cílem územní soudržnosti, stejně tak jako nové metodiky a modely pro hodnocení územního dopadu. Pravidelné zaznamenávání rozvoje jednotlivých území a evropského kontinentu v kontextu územního monitorovacího systému umožní vytvoření uživatelsky přívětivého nástroje, který podporuje praktiky a tvůrce politiky v jejich praktické práci.	<ul style="list-style-type: none"> Počet stažení pro podporu dat a nástrojů (z webových stránek ESPON) a geografické rozšíření uživatelů. / 2000 Počet stažení pro zprávy územního monitorování (z webových stránek ESPON) a geografické rozšíření uživatelů. / 500
P4	Mediální činnost podporovaná publikacemi založená na výsledcích akcí v rámci priority 1-3 poskytne základ pro dosažení výsledků v rámci této priority. Evropské semináře / pracovní setkání a nadnárodní síťové činnosti zajistí kapitalizaci a širokou účast tvůrců politiky a praktiků z mezinárodních organizací, evropských institucí, struktur evropské spolupráce (tj. evropských sdružení regionálních/místních úřadů,	<ul style="list-style-type: none"> Počet účastníků ve všech evropských seminářích / pracovních setkáních a průměrný počet účastníků na seminář/událost. / 150/ 30 Počet účastníků ve všech činnostech nadnárodních sítí a průměrný počet účastníků na akci. / 400 / 40

	<p>evropských sítí, programů EU), stejně tak jako z národních a regionálních administrativ. Stejně tak se očekává prostřednictvím těchto akcí zvýšení počtu vědců (a mezi nimi také mladých výzkumníků) se zájmem o evropský územní aplikovaný výzkum. Evropské události a činnosti nadnárodních sítí významně rozšíří povědomí a angažovanost těchto aktérů z hlediska porovnatelných důkazů k evropské územní dimenzi generované ESPON a budou dále stimulovat jejich vlastnictví důkazů a znalostí ESPON. Navíc tyto akce posílí zpětnou vazbu k užitečnosti a praktickému použití výsledků ESPON a budou stimulovat žádosti o informace / pomoc od programu ESPON, nebo další nabídky k činnostem v rámci Priority 2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Počet zainteresovaných stran dosažených pomocí seznamů poštovních adres a návštěvou webových stránek ESPON /500
<p>P5</p>	<p>Technická pomoc zajistí optimální rozhodování v rámci MC a bude mít také za následek zlepšení administrativního a finančního zavádění projektu. Výsledkem plánu komunikace bude vyšší angažovaná účast aktérů programu ESPON 2013, přičemž analytická podpora bude podporovat kvalitu, dodávání, prezentaci, kapitalizaci a šíření výsledků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Počet kontrol na místě samém nevykazujících žádné významné výsledky / 95 • Počet účastníků interních seminářů ESPON / 2500 • Počet účastníků informativních událostí pro potenciální a vybrané příjemce a objem seznamů poštovních adres / 400/100/1000 • Kvalita procesu zahajování projektů ve světle hodnocení programů /Vysoká

V.4.3. Indikátory dopadu pro program ESPON 2013

Navržené indikátory dopadu pro priority programu jsou převážně kvalitativní povahy. Je to dost pochopitelné u programu s celkovou intervenční logikou zaměřující se na generování znalostí pro podporu požadavků politiky (prostřednictvím aplikovaného výzkumu, sběru dat, cílené analýzy) a na kapitalizaci/ šíření/ vytváření povědomí o těchto znalostech směrem k potenciálním uživatelům.

Několik kvantitativních indikátorů se vztahuje k určitým očekávaným dopadům, pro které se zdá být možným přístup využívající měření. V porovnání s indikátory výstupů/výsledků bude vyvinuto úsilí k zavedení vhodných úprav, které umožní generování dat a informací k záležitostem adresovaným indikátory dopadu. Pro záležitosti, které se týkají řádných dosažení akcí na úrovni priorit, tj. tudíž pod „přímou“ kontrolou managementu programu, se uvažuje zavedení konkrétních ustanovení v budoucí šabloně zpráv projektu, pro získání nezbytných základních informací.

Méně kontrolovatelné aspekty týkající se „externího prostředí zainteresovaných stran“, jako např. provedené vlastní akce/ vyjádřená stanoviska ze strany širší komunity uživatelů a tvůrců politiky, např. větší povědomí u externích uživatelů; praktická užitečnost výstupů ESPON pro zainteresované strany / praktiky; externí použití a/nebo přenos důkazů ESPON budou vyžadovat další řešení. Zde bude generování informací implikovat šíření krátkých dotazníků účastníkům seminářů/událostí nebo síťových činností ve vytváření „virtuálních názorových diskusí“ na webových stránkách ESPON (přístupných všem, případně jako podmínkou pro stahování některých informací z webových stránek ESPON se zodpovězením krátkého dotazníku. Konečně budou v tomto směru svěřeny některé funkce také síti kontaktních míst ESPON, protože jsou

ideálním rozhraním pro národní/regionální kontext, který může sbírat/shromažďovat informace ke konkrétním národním situacím.

Indikátory, které budou použity při měření dopadů priorit stanovených v programu ESPON 2013 jsou následující:

Program ESPON 2013: Indikátory dopadu na úrovni priority		
Priorita	Popis dopadů	Indikátory dopadu / Indikativní referenční hodnota
P1	Aplikovaný výzkum, který je definován na základě zjišťování požadavků politiky existujícího na různých úrovních a následně validovaném / zkontrolovaném z hlediska jeho použitelnosti, poskytne důkazy podporující širší porozumění evropským územním dynamickým silám a pomůže při definování potenciálů územního rozvoje. Možnosti politiky související s výzkumem, stejně tak jako prohloubené využití výsledků aplikovaného výzkumu a regionálně upravených informací k evropským mapám v procesech politiky a dokumenty pojednávající o rozvoji území mohou zvýšit efektivitu regionální politiky na různých úrovních, čímž posílí územní soudržnost a dále prohloubit územní spolupráci mezi regiony, městským a venkovským územím, stejně tak jako mezi územím se specifickou charakteristikou.	<ul style="list-style-type: none"> • Stupeň užitečnosti výsledků aplikovaného výzkumu ESPON pro procesy politiky na evropské, národní a regionální úrovni (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). /Vysoká • Stupeň užitečnosti výsledků aplikovaného výzkumu ESPON pro nadnárodní a přeshraniční spolupráci (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). /Střední
P2	Poskytování cílených analýz založených na výsledcích ESPON, které jsou definovány požadavky politiky a následně kontrolovány z hlediska své použitelnosti a převoditelnosti, bude podporovat strategické procesy v prostředí menších nebo větších území a tak uvede do praxe uživatelsky orientovaný přístup programu ESPON 2013. Stimulováním lepšího využití výsledků ESPON v kontextu politiky územního rozvoje a výstavby strategie nebo územního plánování v menším geografickém měřítku budou činnosti generovat větší citlivost vůči evropskému rozměru regionální politiky a územního rozvoje, prohloubí angažovanost a budou stimulovat inovace. Činnosti také poskytnou analytickou podporu kooperativní snaze o zvládnutí výzev územního rozvoje a pomohou, prostřednictvím svých demonstrativních účinků na ostatní oblasti, objevit možnosti dalšího zlepšení různých typů územní spolupráce v rámci Evropy. Konečně, poskytování cílených analýz může být také inspirujícím zdrojem pro strategické publikace ESPON, přinášející důkazy a možnosti politiky schopné podporovat širší porozumění evropským územním dynamickým silám a souvisejícím vztahům příčin a následků.	<ul style="list-style-type: none"> • Stupeň analytické podpory poskytnutý cílenými akcemi na kooperativní zvládnutí výzev územního rozvoje (s úrovněmi: silná, střední, nízká). / Silná • Rozsah, ve kterém jsou výsledky akcí produkujících poskytování cílených analýz citovány ve strategických publikacích na evropské, národní a regionální úrovni (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). / Střední
P3	Prostřednictvím udržování a zlepšování vědecké platformy ESPON, což také pokrývá vypracování nových nástrojů podpory a rozšíření veřejného přístupu ke všem těmto prvkům, se stane možným založit aplikovaný výzkum a mapy, stejně tak jako poskytování cílených analýz, na posledních nejvíce aktuálních datech a metody dále zpřesnit.	<ul style="list-style-type: none"> • Stupeň užitečnosti (vyjádřený pro různé komponenty vědecké platformy) v kontextu akcí aplikovaného výzkumu ESPON a procesů rozvoje politiky (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). / Vysoká

	<p>Snadný přístup k prvkům vědecké platformy ESPON, dále stimulovaný zaměřenými činnostmi komunikace, umožní regionům nebo větším územím intenzivněji využívat důkladně validovaná a porovnatelná data v procesech rozvoje politiky a lepší informovanost o konkrétních dopadech politiky a vznikajících evropských územních trendech. Územní indikátory a indexy týkající se územní soudržnosti budou mít schopnost informovat o rozvoji politiky obzvláště na evropské úrovni. Konečně, vědecká platforma ESPON bude také důležitým zdrojem pro vypracování strategických publikací ESPON, podporujících širší porozumění evropské územní dynamice a může sloužit jako referenční báze stimulující vědecký zájem a aplikovaném územním výzkumu v celevropském měřítku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Počet dokumentů vně programu ESPON odkazujících na data a nástroje ESPON, nebo reprodukcující mapy ESPON. / 100
P4	<p>Realizace těchto různých akcí v širším nebo více redukováném geografickém měřítku je zásadně důležitá pro uvedení uživatelsky orientovaného přístupu programu ESPON 2007-2013 do praxe. Rozšíří také povědomí o evropské dimenzi regionální politiky a územního rozvoje a budou stimulovat, od samotného začátku, dialog k politice mezi nositeli rozhodovacích pravomocí a praktiky na úrovni Společenství, národní a regionální úrovni, po celé Evropě. Pomohou také posílit multidisciplinární evropskou komunitu v oblasti územního výzkumu, což také povede k rozšířenějšímu použití výsledků ESPON ve vědecké činnosti vně programu ESPON.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Stupeň kapitalizace a rozšířené povědomí dosažené mezi účastníky evropských seminářů/pracovních setkání (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). /Vysoká Stupeň kapitalizace a rozšířené povědomí dosažené mezi účastníky nadnárodních síťových činností (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). /Vysoká
P5	<p>Správná implementace prvků a akcí Priority 5 zajistí dosažení specifických priorit a dopadu programů</p>	<ul style="list-style-type: none"> Úroveň důležitosti zjištění auditu, jak jsou uvedena ve výročních auditorských zprávách (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). / Nízká Stupeň spokojenosti s informacemi, službami a podporou poskytovaných MC, ECP a partnerům (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). / Vysoká Stupeň spokojenosti potenciálních partnerů s informacemi poskytovanými k programu ESPON (s úrovněmi: vysoká, střední, nízká). / Vysoká

V.5 Programové priority, hlavní potřeby dané stávající situací, vztahy mezi prioritami a váhy rozpočtu

Následující tabulka uvádí celkovou diagnózu současné situace související s 5 programovými prioritami. Tabulka také uvádí vzájemné vztahy mezi prioritami a ukazuje rozpočtovou váhu přiřazenou každé prioritě.

Priority	Potřeba	Vztah k ostatním prioritám	Rozpočtová váha
1: Aplikovaný výzkum	<ul style="list-style-type: none"> • Politika, regiony a města potřebují srovnatelný evropský důkaz na podporu konkurenceschopnosti a soudržnosti • Územní problémy vytvářejí novou politickou poptávku po důkazech • Stávající výsledky vyžadují prohloubení a rozšíření v územních strukturách, trendech, perspektivách a dopadu politik. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výsledky činnosti v aplikovaném výzkumu poslouží cílené analýze • Výsledky v oblasti dat a metodického vývoje poslouží vědecké platformě • Výsledky budou, především ve formě syntetických zpráv, použity při kapitalizaci • TA zajistí hladký průběh 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká, protože výsledky aplikovaného výzkumu jsou základem pro cílenou analýzu poskytující vstup pro vědeckou platformu a základ pro kapitalizaci a zprávy
2: Cílená analýza	<ul style="list-style-type: none"> • Využití výsledků ESPON prostřednictvím dialogu a partnerství. • Rozšíření evropské perspektivy v tvorbě politik na úrovni regionů a větších území. • Analytická podpora orgánů na úrovni EU a národní úrovni, programů Strukturálních fondů a skupin regionů a měst. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výsledky prohloubí témata aplikovaného výzkumu jejich převedením do operačních výstupů pro zainteresované subjekty a případně přinesou myšlenky pro témata aplikovaného výzkumu. • Výsledky v podobě dat, případových studií a experimentů atd. mohou obohatit vědeckou platformu • Výsledky poskytnou vstupy a budou prezentovány v akcích kapitalizace • Výsledky mohou být použity ve zprávách a posílit analytickou podporu • TA zajistí hladký průběh 	Střední, protože cílená analýza je novou činností, která vyžaduje určitou dobu k nalezení nejlepších modalit a zájmu o využití u zainteresovaných subjektů

<p>3: Vědecká platforma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Operacionalizace cíle územní soudržnosti vyžaduje ukazatele a indexy. • Pozorování a monitorování na základě aktualizovaných, validovaných, celoevropských údajů, ukazatelů a nástrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Údaje, ukazatele, metodiky, modely, mapovací nástroje atd. budou tvořit základ pro aplikovaný výzkum zajišťující součinnost mezi akcemi. • Vědecká platforma bude základem pro cílenou analýzu poskytující evropská srovnatelná data, ukazatele a nástroje. • Data, ukazatele a mapy budou důležitou složkou kapitalizace • Vědecká platforma bude znalostní základnou pro analytickou podporu • TA zajistí hladký průběh 	<p>Střední, protože data, ukazatele, metodiky, modely, mapovací nástroje atd. jsou klíčovou aktivitou pro ESPON na podporu většiny jiných akcí</p>
<p>4: Kapitalizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření intenzivního povědomí a zapojení tvůrců politik a zainteresovaných subjektů. • Síť kontaktních bodů zajišťující kapitalizaci na národní úrovni. • Vytváření sítí s jinými programy a vědeckým společenstvím v oblasti aplikovaného územního výzkumu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitalizace bude mít odstředivý (? - spin of) účinek na politickou poptávku po aplikovaném výzkumu • Kapitalizace vytvoří poptávku po cílené analýze a posílí využití výsledků ESPON v praxi • Kapitalizace bude mít dopad na vědeckou platformu s požadavky na vývoj ukazatelů a metodiky • Akce kapitalizace vyžadují plynulou technickou pomoc a analytickou podporu pro zprávy a materiál 	<ul style="list-style-type: none"> • Střední – nízká, protože povědomí a zapojení potenciálních uživatelů je klíčem k tomu, aby byly výsledky ESPON operativní ve všech stupních, avšak z hlediska nákladů na akce jsou u akcí nižší než u projektů

<p>5: Technická pomoc, analytická podpora a plán komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hladký provoz, finanční řízení a kontrola • Převedení vědeckých výsledků do politických procesů • Široké zapojení partnerů a zemí do akcí 	<ul style="list-style-type: none"> • Technická pomoc je potřebná pro všechny priority • Analytická podpora především podporuje akce kapitalizace • Plán komunikace zajistí široké a hluboké zapojení partnerů do aplikovaného výzkumu a cílené analýzy 	<ul style="list-style-type: none"> • Střední, protože program jako je ESPON vyžaduje zdravé řízení, kontrolu, komunikaci a procedury a také kapacitu pro analytickou podporu
---	---	---	---